

TÜKENMEYEN NEFESLE GEÇEN 50 YIL

Bir Solukta

Nilgün Karataş

50
yıl

Türkiye
Solunum
Araştırmaları
Derneği

Yayınlayan

Türkiye Solunum Araştırmaları Derneği (TÜSAD)

Yazar

Nilgün Karataş

Editör

Özlem Güller Ünal

Yayına Hazırlık

Hatice Yıldırım Somuncu,
şima Kılıçarslan, Aykun Kocaman

Tasarım

Mustafa Songün

Basım ve Cilt

Anafikir Medya

Aralık 2020

Bu kitabın tüm yayın hakları saklıdır.

Kaynak göstermek şartıyla yapılacak kısa alıntılarının dışında izin alınmaksızın yayınlanamaz, çoğaltılamaz ve dağıtılamaz.

TÜKENMEYEN NEFESLE GEÇEN 50 YIL

Bir Solukta

Nilgün Karataş

50.yıl

Türkiye
Solunum
Araştırmaları
Derneği

*Prof. Dr. Meliha Terzioğlu
ile ömrünü tıp bilimine ve
halkına adayanların
aziz anısına...*

İÇİNDEKİLER

Bölümler	Sayfa
Bölüm 1: 1970-1994.....	17
Bölüm 2: 1994-2000.....	35
Bölüm 3: 2000-2006.....	43
Bölüm 4: 2006-2011.....	55
Bölüm 5: 2011-2013.....	75
Bölüm 6: 2013-2016.....	93
Bölüm 7: 2016-2019.....	115
Bölüm 8: 2019-2022.....	133

ÖNSÖZ

Ekim 2019 tarihinde başkanlık görevini devraldığım da; bir yandan göğüs hastalıkları alanının en köklü, alanında marka olmuş, ülkemizdeki tüm göğüs hastalıkları uzmanı ve bu alanla ilgisi olan hekimlerin yolunun kesiştiği bir derneğin sorumluluğunu üstlenmek, diğer yandan da bu muazzam deneyimin derneğimizin 50. yılına denk gelmesi üzerimdeki heyecanı, sorumluluk duygusunu, gururu, belki kaygıyı iki kat artırıyordu.

Dernek olarak 50. yıl çalışmalarımızın başlangıcı aslında bir yıl öncesinde başlamış, bizim için çok özel olan bu yılı kutlamaya yönelik ortaya atılan değerli görüşleri tartışıp, olgunlaştırıp, kararlaştırdıklarımızı gerçekleştirmek üzere heyecanla kolları sıvamıştık. Bu yıl için yaptığımız planlamaların en önemlilerinden biri de sadece derneğimiz değil, tüm göğüs hastalıkları camiasını bir araya getirecek, kapsayacak organizasyonlardı.

Her şey ilk düşündüğümüzden çok farklı oldu... Bir anda kendimizi her zamankinden çok daha yoğun bir temponun, zorlu bir mücadelenin içinde bulurken pandemi süreci tüm dünyada olduğu gibi iş yapış şekillerimizi değiştirdi. Ancak TÜSAD'ın koşullar ne olursa olsun değişmeyen etik anlayışı, tam 50 yıldır genetik kodlarına işlemiş prensipleri vardı. Bu geleneksel yönler ile birlikte her zaman yenilikçi, alanında öncü olmayı da başarmıştı. Bu nedene rahatlıkla şunu söyleyebiliyoruz: TÜSAD, hem kendi tarihine bir sürü ilki yazmış hem de her zaman camiasını ileriye taşıyacak çalışmaları hayata geçirmiştir.

TÜSAD'da 50 yıldır her şey kayıt altındadır. Yapılan tüm işler, hayata geçirilen ilkler... Biz de istedik ki; bu arşivi tarayalım, elimizdeki bilgileri bir kitaba aktaralım ve üyelerimize, özellikle de gençlerimize sunalım. Derneğimize henüz yeni üye olan ya da gelecekte olmayı düşünen meslektaşlarımız önceki

kuşakların ve bizlerin neler yaşadığını, hangi koşullarda neler yaptığını anlayabilsin diye... İnanıyorum ki, bu kitabı okuduklarında nasıl bir miras devraldıklarını anlayacak ve bizimle aynı duyguları yüreklerinde hissedeceklerdir...

50 yıllık tarihimizle gençlere ilham verebilir, onları cesaretlendirebilir, birlik ve beraberliğin önemini gösterebilirsek ne mutlu bize...

Son bir noktaya daha dikkatinizi çekmek isterim. Kitap kapağında elimizden geldiğince yer vermeye çalıştığımız isimler göreceksiniz. Köklü geçmişimizi simgeleyen ağacın üzerinde mevcut üyelerimizin isimlerine yer vererek, 50. yılımızda bizimle birlikte olan, hedeflerimize yürürken yanımızda duran tüm TÜSAD Ailesi'ne teşekkür etmek istedik. Üyelerimizin bu kitabı okurken köklü ve büyük bir aile olmanın gururunu, aynı zamanda sorumluluğunu bir kez daha hissedeceğine eminim...

Prof. Dr. Ülkü Yılmaz

Aralık 2020

SUNUŞ

Türkiye Solunum Araştırmaları Derneği adını ilk kez Ağustos 2007 yılında duydum. Çalıştığım Hürriyet Gazetesi için bir haber yapmak üzere bir araya geldiğimiz Prof. Tosun Terzioğlu ile sohbet ederken, özgeçmişine ilişkin birkaç soru sorma fırsatı da bulmuştum. Matematikçi olmaya nasıl karar verdiğini sorduğumda, söz ebeveynlerine gelmişti. Kendisi gibi matematikçi bir babanın oğlu olduğunu söylerken, annesinin ise Türkiye’de fizyoloji ve biyofizik bilimlerinin gelişime büyük katkılarda bulunduğundan, onlarca öğrenci yetiştirdiğinden söz etmişti. TÜSAD’ın kurucu başkanı olduğunu da belirtmişti.

TÜSAD ile yollarımızın kesişmesi ise 2017 yılının Ağustos ayında oldu. TÜSAD adında bir derneğin varlığından haberdardım ancak, bünyesinde binlerce göğüs hastalıkları hekimini barından 47 yıllık bir dernek olduğunu öğrendiğimde şaşkınlığımı gizleyememiştim. Bu dernek Terzioğlu’nun annesi Prof. Dr. Meliha Terzioğlu’nun kurucu başkanı olduğu dernekti. Bir gazeteci olarak bunca yılda kayıt altına alınması gereken ne çok şey olduğunu aklımdan geçirmiştim. O tarihten bu yana TÜSAD’ın İdari Yöneticisi Sevgili Hatice Yıldırım Somuncu ile bir yandan Solunum Aktüel’i yayınlayıp diğer yandan DoMedia olarak iletişim çalışmalarını yürütürken, bu kitap fikri hep aklımızın bir köşesindeydi...

TÜSAD 50 yaşına basıp, müthiş bir dijital kongreye imza atarken, bu kitap fikri yeniden canlandı kafamızda.

Türkiye gibi genç bir Cumhuriyet’te 50 yıllık kurumların sayısı zaten azken, TÜSAD gibi göğüs hastalıkları alanında tıp bilimine ve toplum sağlığına çok önemli katkıları bulunan bir derneğin hikayesini yazmak ve paylaşmak çok değerli bir çalışmaydı. Geç mi kalmıştık? Bu yıla yetiştirebilir miydik? Derken, fikrimiz

TÜSAD Başkanı Prof. Dr. Ülkü Yılmaz ve saygıdeğer hocalarımız tarafından kabul görünce çok kısa sürede, çok yoğun çalışarak 50 yıllık tarihi 150 sayfalık bir kitabın içine sığdırmaya çalıştık.

Değerli hocalarımızın aktardığı bilgileri Hatice Yıldırım Somuncu'nun yanı sıra Merkezden Aykun Kocaman, Ankara'dan Şima Kılıçarslan ile birlikte yaptığımız arşiv çalışmaları ile harmanlayıp, DoMedya'dan Özlem Güller Ünal ile editleyip TÜSAD'ın 50 yıllık başarı hikayesini ortaya çıkarmaya gayret ettik.

İleride bu kitabın yeni baskısı yapılacak olursa, dernek üyelerinden gelecek geri bildirimlerle çok daha fazla bilgi, olay ve ayrıntıyı kayıt altına almak mümkün olabilir.

Bu kitabı hazırlarken bir tarihçe, anı kitabı olmasından daha çok TÜSAD gibi yarım asırlık bir derneğin geçmişine ışık tutmayı, özellikle genç okurlara bir kaynak oluşturmayı amaçladık. Umarız bu amaca ulaşmışızdır...

Nilgün Karataş

Aralık 2020

BÖLÜM 1

1970 -1994

Henüz 10 yaşında küçük bir kız. Babası elinden tutmuş, Üsküdar Amerikan Kız Koleji'ne gelmişler, yatılı olarak kaydı yapıyor.

İlk kez annesinden ve kız kardeşlerinden bu kadar uzakta. Onları Manisa'nın Soma ilçesinde bırakmış ve kilometrelerce ötedeki İstanbul'a okumak için gelmiş. Minik bir kız için zor ve hüzünlü bir ayrılık... Ancak pek çok akranının aksine okuyabileceği için şanslı, ülkesine yararlı bir birey olabileceği için bir o kadar da heyecanlı.

Cumhuriyet kurulumu, henüz iki yıl olmuş. Kadınların seçme ve seçilme hakkı kazanmasına daha on iki yıl var.

1925 Cumhuriyet tarihine Şapka Kanunu'nun kabul edildiği, tekke ve zaviyelerle türbelerin kapatıldığı yıl olarak geçerken, bu küçük kızın kişisel tarihine de koleje başladığı yıl olarak geçiyor.

O yıl İstanbul'da yapılan bir baloya ilk kez Müslüman kadınlar da katılmış. Küçük kızın bu balodan haberi olmasa da, bir şeyleri ilk yapan, ilk başaran olma azmine sahip olduğunu söylemek daha o zamandan mümkün.

Hayatı boyunca bir sürü ilke imza atarken, Cumhuriyet'in öncü kadınlardan biri olacağını on yaşındaki o küçük kız henüz bilmesede, biz biliyoruz.

Çünkü onun adı; Meliha Terzioğlu.

Bir Cumhuriyet kızının öyküsü ile başladı her şey

O zamanki adıyla Meliha İnay, 1934 yılında kolejden mezun oldu ve aldığı bir burs sayesinde öğrenim görmek için ABD'ye gitti. Wellesley Koleji'ndeki (Wellesley College, Massachusetts) eğitimini 1935 yılında tamamlayarak, biyoloji

alanında “bilim uzmanı” (MSc) unvanını aldı. Ardından Yale Üniversitesi Tıp Fakültesi’nde (Yale School of Medicine, New Haven) doktorasını yaptı.

Oğlu Prof. Dr. Torun Terzioğlu (1942-2016), annesinin cesareti kadar dedesinin de o yıllarda bunlara izin vermesinin ne kadar hoş olduğuna dikkat çekecekti, yıllar sonra. Oldukça haklı olarak Büyük Buhran (1929 Dünya Ekonomik Bunalımı) yılları olarak anılan 30’lar, sadece Amerika ve Avrupa için değil, Türkiye için de oldukça zor bir dönemi ifade ediyor. Ekonomik sıkıntıların yanı sıra sosyal ve kültürel açıdan da bir kız çocuğunun ailesinden ayrılıp, İstanbul’a, sonra Amerika’ya gitmesi o dönem için büyük bir olay. Babası Ahmet Necdet Bey’in Türk edebiyatının önemli yazarlarından olan Halide Edip Adıvar’a duyduğu hayranlık, onun da Üsküdar Amerikan Koleji’nden mezun olması bu noktada önemli bir faktördü. Ailesinin kendisine duyduğu güven ile öğrenme aşkını birleştiren Meliha İnay, eğitim hayatını başarıyla tamamlayarak, 1938 yılında Türkiye’ye döndü.

Doktorası için Maarif Vekaleti’nden (Eğitim Bakanlığı) aldığı burs karşılık İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Genel Fizyoloji Enstitüsü’nde asistan olarak göreve başladı. İşini çok seviyordu, Enstitü Başkanı Ord. Prof. Dr. Hans Winterstein’la (1879-1963) birlikte çalışıyor olması da ayrı bir mutluluk nedeydi onun için. İleriki yıllarda Winterstein’la başladığı solunum fizyolojisi çalışmalarının, ülkemizde geliştirilmesine yönelik çok önemli adımlar atacaktı.

Meliha İnay büyük bir tutku ile bilimsel çalışmalarına devam ederken 22 Nisan 1941’de evlendi. Eşi Nazım Terzioğlu da (1912-1976) kendisi gibi idealist bir gençti. O da eğitimini Almanya’da tamamladıktan sonra Türkiye’ye dönmüş ve İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi Matematik Enstitüsü’nde asistan olarak çalışıyordu. Bir yıl sonra dünyaya gelen oğulları Tosun Terzioğlu da, anne ve babasının izinde yürüyecek, Sabancı Üniversitesi kurucu rektörü ve TÜBİTAK’ın da başkanı olacaktı.

Meliha Terzioğlu, henüz oğlu iki yaşındayken 1944 yılında doçent oldu. 1949 yılında ise profesör olarak, fizyoloji alanında “Türkiye’nin ilk kadın öğretim üyesi” unvanını aldı. Bu süreçte onu tanımlayan akademik özellikleri de ortaya çıkıyordu. Tanışma ve birlikte çalışma fırsatı bulan hemen herkesin aktardığı gibi; “sağduyulu, çalışkan, disiplinli, özenli” ve

biraz da “sert” sıfatları ile anılan Meliha Terzioğlu, bilgiye ve başarıya ulaşabilmek için büyük bir özveri ile çalışıyordu.

Ülkemizde fizyoloji alanının gelişimine önemli katkılar sağlarken, biyofizik konusunda da büyük işler başardı. Biyofizik dersinin tıp fakültesi öğretim programına alınmasında ve çok sayıda fakültede biyofizik bilim/anabilim dallarının kurulmasında da önemli rol üstlenen Terzioğlu, İstanbul Tıp Fakültesi’nde biyofizik kürsüsünün kurulmasında etkin bir rol oynadı. 1965 yılında kurulan bu kürsünün başkanlığını üstlenen Terzioğlu, bu görevini iki yıl sürdürdü. 27 Temmuz 1967 tarihinde kurulan Cerrahpaşa Tıp Fakültesi’nde göreve başlayan ve orada Fizyoloji Anabilim Dalını kuran Terzioğlu, asistanlığı döneminde Prof. Winterstein’la başladığı solunum fizyolojisi çalışmalarının ülkemizde geliştirilmesine yönelik adımlara öncülük etti.

Bilimsel üretimin yanı sıra toplumsal çalışmaları da önemseyen Terzioğlu, tıbbi-sosyal çalışmalara da büyük ilgi duyuyordu. Yurtdışındaki toplantıları, kongreleri yakından takip ediyor meslektaşlarını da bunlara katılmaya teşvik ediyordu. İşte bu noktada 1950 yılı hem Meliha Hoca için hem de solunum hekimleri için yeni bir dönemin miladı oldu.

1970’lerin Türkiye’sinde bir avuç idealist doktor bir arada

“Hocalarımız yurtdışında bir kongreden dönerken, neden bu tür çalışmaların ülkemizde de yapılmadığını düşünerek, bu konuda ilk adımı atmışlar. Fizyoterapiyi de içine alacak şekilde, temel bilimlerle klinik bilimleri birlikte yürütecek bir dernek fikri o zaman gelişmiş.”

Bu döneme yakından tanıklık eden Lütfi Çakar, Solunum Araştırmaları Derneği fikrinin nasıl ortaya çıktığını böyle anlatıyor. Bu fikrin ardından İstanbul’da Sultanahmet’teki Kalyon Otel’de hafta sonu toplantıları başlatılıyor. O dönemde asistan olan Çakar da, bu toplantılarda sekreter olarak görevlendiriliyor, notları alıyor, konuşmaları kaydediyor.

70’lerin Türkiye’si, hiçbir şeyin güllük gülistanlık olmadığı bir ülke... Yıl ağır bir grip salgını ile başlamış, bu yüzden 33 ilde okullar kapatılmıştı. Yıl ortasında bir de kolera salgını baş göstermişti. Siyasetteki çalkantıların ekonomiyi derinden sarstığı 1970’te, Cumhuriyet tarihinin 3. devalüasyonu yapılmış, 1 ABD Doları 9 TL’den 15 TL’ye çıkmıştı. Üniversiteler

de karışık; olaylar, işgaller, öğrenci eylemleri yaşanıyor. Ülke 35.6 milyonluk nüfusu ile bir yandan büyümenin sancularını, diğer yandan da ilginç gelişmeleri yaşıyordu.

İlk yayınlar önceki yıllarda başlamış, ancak televizyonun evlere girmesi 70'li yıllarda oluyor, haliyle "müsaitseniz bu akşam size misafirlige geleceğiz" furyası ile komşuluklar da ilerliyor. Televizyonla birlikte telefonun da yaygınlaştığı yıllar. Ancak bir telefon edinebilmek için sıraya girmek ve aylarca beklemek gerekiyor. 1970 yılında Türkiye'deki telefon sayısı 376.987, yani telefon nüfusun ancak yüzde 1'inden biraz fazla hanede var.

Türkiye'nin henüz 47 yıllık bir Cumhuriyet olduğu ve dünyada ise küresel ekonomik krizin patlak verdiği düşünülürken koşulların zorluğunu tahmin etmek pek de güç değil. İşte böyle bir ortamda, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Fizyoloji Anabilim Dalı Başkanı Meliha Terzioğlu, 8 arkadaşı ile birlikte "Nasıl bir yandan klinik çalışmaları diğer yandan halkı bilinçlendirmeyi amaçlayan bir dernek kurabiliriz?" sorusunun yanıtını arıyor. Hekimler işlerinden artırdıkları zamanlarda bir araya geliyor. Faruk Yenel (1924-2020) "Neden büyük bir dernek kurmuyoruz?" sorusunun Terzioğlu'nu harekete geçirdiğini söylerken, TÜSAD'ın 40. yılı için hazırlanan videoda Seyhan Çelikoğlu, o günleri şöyle anlatıyor:

"O tarihlerde Verem Savaşı Teşkilatı vardı. Her yıl güzel bir organizasyonla verem konusunda kongreler yapardı. (Türk Tüberküloz Kongresi; İlk olarak 1953 yılında yapılmış ve her iki yılda bir tekrarlanıyordu.) Ancak tüberküloz dışında başka branşlar da vardı; mesela göğüs hastalıkları. Göğüs hastalıkları uzmanları bu kongrelerde bazı prezantasyonlar yapıyor, bildiriler sunuyor ancak yeterli olmuyordu, çok fazla ilgi de görmüyordu. Bu nedenle Solunum Araştırmaları Derneği gibi bir derneğe ihtiyaç vardı."

İlhan Vidinel de (1924-2020), her yıl bu kongrelere katıldıklarını belirtirken, yıllar sonra kendi ifadesiyle "fena halde" bıktıklarını da itiraf edecekti. Evet, Türkiye tüberküloza karşı oldukça başarılı bir mücadele örneği sergiliyordu, ancak tüberküloz dışında ele alınması gereken başka konular da vardı.

"Meliha Hanım, tam zamanında kurdu derneği. Akciğer, göğüs hastalıkları, fizyoterapist uzmanları bu derneğin çatısı altında toplandı. Ve devamında kongrelere ilk tebliğler gelmeye

başladı,” diye anlatmıştı Vidinel. Solunum Araştırmaları Derneği’nin nasıl bir boşluğu doldurduğunu bu sözlerle ifade ediyordu.

Derneğin resmen kuruluşu 22 Haziran 1970 yılında oldu. Uzun süredir bu işe emek harcayan 9 hekim, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi’nin küçük bir odasında bir araya geldi ve böylece Solunum Araştırmaları Derneği’nin temeli atılmış oldu. Derneğin kurucu isimleri üye sırasına göre şöyleydi

Meliha Terzioğlu,
Rauf Saygın,
Cem’i Demiroğlu,
Fahir Melek Göksel,
Sadi Sun,
Necati Akgün,
Naci Bor,
Faruk Yenel,
Fela Ersek.

Amaç; “Tıbbi-sosyal çalışmalarla toplumu bilinçlendirme”, hedef ise; “Toplumsal ve mesleki eğitimi ve araştırmaları destekleyerek Türk halkının akciğer sağlığını korumak” olarak belirlenmişti.

Faruk Yenel’in verdiği bilgiye göre; bu yeni dernek İzmir ve Ankara’dan da büyük bir destek almıştı. Çünkü bu yeni oluşumun en büyük özelliklerinden biri; Türkiye’nin alanında “ilk uzmanlık derneği” olmasıydı.

TÜSAD’ın fikir babası Cem’i Demiroğlu oldu

Derneğin Başkanlığı’na olması gerektiği gibi Meliha Terzioğlu seçildi. Terzioğlu bu iş için o kadar çok çalışıp, o kadar çaba harcadı ki herkes onu derneğin ilk başkanı ve kurucusu olarak kabul ediyordu. Terzioğlu, derneğin 10. yılında 2-4 Eylül 1982 tarihleri arasında İstanbul’da düzenlenen Ulusal Kongre’de derneğin kuruluş dönemini anlatmıştı. Solunum Araştırmaları Derneği’nin kuruluşu birinci ağızdan anlatıldığı şekliyle şöyle olmuştu:

“Birçoklarınızın bildiği gibi derneğimiz 22 Haziran 1970 yılında kurulmuş, hemen her yıl bir Ulusal Kongre ve iki kez de Avrupa Solunum Klinik Fizyolojisi Derneği ile beraber İstan-

bul'da Uluslararası Sempozyum düzenlemiştir. Dernek merkezimizin bulunduğu ilimizde bu kez düzenlenen kongremizde, derneğin kuruluşuna dek bir anımı nakletmeden geçemeyeceğim. 1969 yılının Aralık ayında Prof. Dr. Cem'i Demiroğlu, Prof. Dr. Fahir Melek Göksel ve ben, Almanya'nın Bochum kentinde, o zamanlar yeni faaliyete geçmiş olan Ruhr Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde, Avrupa Solunum Klinik Fizyolojisi Derneği'nce düzenlenen enternasyonal bir bilimsel toplantıya katılmıştık. Kongre çalışmalarını müteakip bir gün şehirde dolaşırken, hem kongrede sunulan bilimsel çalışmalar hakkında görüşlerimizi birbirimize açıklıyor ve hem de Noel ayı olması dolayısıyla fevkalade düzenlenmiş olan vitrinleri seyrediyorduk. Bir ara Prof. Dr. Demiroğlu, durdu ve bize 'Neden biz de Avrupa Solunum Klinik Fizyolojisi Derneği gibi bir dernek kurmuyoruz? Kanımca ülkemizde konu ile ilgilenecek pek çok meslektaşlarımız var. Uygun bulursanız, yurda döner dönmez hemen faaliyete geçelim' dedi. Gerek Prof. Dr. Göksel gerekse ben bu öneriyi çok olumlu karşıladık; yeni kurulacak derneğin özellikle temel ve uygulamalı alanlarda yapılan bilimsel araştırmalara ağırlık vermesi üzerinde görüş birliğine vardık."

Bu üç hekim Türkiye'ye döndüklerinde hemen çalışmalarına başladılar. Sonuçta 3'ü fizyolog ve 6'sı klinikçi 9 kurucu üyenin girişimleri ve yoğun faaliyetleri sonucunda kısa sürede dernek tüzüğü hazırlandı, ilgili mercilerden izinler alındı ve dernek böylece kurulmuş oldu.

Başkan Terzioğlu bir yandan derneğin, üyelerinin gelişimine katkıda bulunacak çalışmalar yapması için pek çok etkinliği hayata geçirmeye çalışırken, meslektaşlarını da katılıma teşvik ediyordu. Dünya konjonktürünü ve tıbbi gelişmeleri yakından takip eden Terzioğlu, gençlere yön göstermekten büyük memnuniyet duyuyor, onları cesaretlendiriyordu. Kendisi pek çok uluslararası organizasyona katılıp, önemli görevler üstlenmişti. 1963-1967 tarihleri arasında NATO-AGARD Aerospace Medical Panel ve International Union for Physiological Sciences Türkiye Temsilcisi; 1973-1977 yıllarında European Society for Clinical Respiratory Physiology Yürütme Komitesi Üyesi, 1977-1981 yıllarında İkinci Başkan ve 1981'de Seçim Komisyonu Üyesi olarak önemli yurtdışı görevlerde bulunan Terzioğlu, gençleri de yönlendiriyor, onların da uluslararası açılım yapabilmeleri için ellerinden tutuyordu. Lütfi Çakar'ın aktardığı bir anı tam da bu konu hakkında bilgilendiriyor bizi:

“Avrupa Solunum Klinik Fizyolojisi Derneği’nin toplantısına katılacaktık. Meliha Hocam, ‘tebliği sen vereceksin,’ dedi. “Aman hocam, ben İngilizce’yi sonradan öğrendim, nasıl sunum yaparım,’ diye direndim. Ancak hoca ‘hiç korkma, arkanda ben varım,’ dedi. Hocamın teşviki ile çok rahat bir şekilde kürsüye çıktım, sunumumu yaptım. Ben sunumu yaparken, Meliha Hoca karşıdan başıyla onay veriyordu, bu bana güven verdi.”

Sosyal hayatında çok renkli ama bilimsel çalışmalarına gelince Abidin Kayserilioğlu’nun deyimiyle “kılı kırk yaran, gerçeği ortaya çıkarmak için uğraşan” Terzioğlu, yönetimdeki arkadaşları ile birlikte daha ilk yıldan çok önemli toplantıları hayata geçirmeye başladı. Solunum Araştırmaları Derneği hemen her yıl önemli bir organizasyona imza attı. 1971 yılında Solunum Araştırmaları Derneği ülke sınırlarını aşip tüm meslektaşları ile iş birliği yapma aşamasına gelmişti bile.

Aynı yıl 12 Temmuz tarihli Resmi Gazete’de, Solunum Araştırmaları Derneği’nin, Avrupa Solunum Klinik Fizyolojisi Derneği (SEPCR) ile iş birliği yapmasına yönelik Bakanlar Kurulu kararı yayınlandı.

Kuruluş çalışmalarını tamamlayıp hızla çalışmaya başlayan Solunum Araştırmaları Derneği için 1971 yılı oldukça hareketli bir yıldır. O yıldan sonra gelenekselleşecek olan ilk kongresi bu yıl hayata geçirildi. Adına ilk yıl “Bilimsel Kongre” denmişti, ikinci yılında “Ulusal Kongre” ismi belirlendi.

Dernek daha o yıllarda ne kadar vizyoner olduğunu da bu kongrelerle göstermişti. Derneğin, 2. Ulusal Kongresi’nde “Hava Kirliliği” gibi günümüzün en güncel konularından birini ele alması ve yurtdışından konuşmacılar davet etmesi, sadece mevcut akciğer hastalıklarını değil olası tehditleri de yakından takip ettiğinin göstergesiydi. 1972 yılında Solunum Derneği’nin ilk uluslararası projesini hayata geçirmiş olması da bir başka önemli gösterge. Dernek o yıl Avrupa Solunum Klinik Fizyolojisi Derneği (SEPCR) ile “Ventilasyonun kimyasal regülasyonu ve ilgili klinik aksaklıklar” sempozyumunu gerçekleştirdi.

TÜSAD; 1978 yılında da “Hiperoksi ve O2 Toksisitesi” konularında SEPCR) ile ortak uluslararası bir sempozyum daha düzenledi. Her iki toplantının sunumları “Bulletin Européen de Physiopathologie Respiratoire” dergisinde yayınlandı. TÜSAD Başkanı Meliha Terzioğlu’nun SEPCR’de 1973-1977 tarihleri ara-

sında Yürütme Komitesi Üyeliği ve 1977-1981 tarihleri arasında 2. Başkan olarak görev yapması, SEPCR ve Avrupa Pnömoloji Derneği (SEP) ile bilimsel bakımdan ilişkilerin kuvvetlenmesine katkıda bulundu.

Dernek 5. yılda adına “Türkiye” kelimesini ekletti

Solunum Araştırmaları Derneği, yaptığı çalışmalar ile dikkatleri üzerine toplamaya başlamış, kısa sürede üye sayısı artırırken Türkiye çapında yayılmasını sürdürüyordu. Bu durum derneğe büyük bir ayrıcalık kazandırdı. 1975 yılında Bakanlar Kurulu çok önemli bir karara imza attı: 13 Ağustos 1975’te Solunum Araştırmaları Derneği isminde “Türkiye” kelimesini kullanma izni aldı.

TÜSAD, aynı yıl Magosa’da 4. Ulusal Kongresi’ni düzenledi. Bu kongrenin TÜSAD tarihinde olduğu kadar, KKTC tarihinde de önemli bir yeri bulunduğunu söylemek gerekir. O yıl kongre başkanı olan Vidinel’in anlattığı ile bu kongrenin anlamlı bir hikayesi bunuyor.

Solunum Araştırmaları Derneği o yıl kongresini İzmir’de yapma kararı almış, hazırlıklara başlamış. Tam o zamanlarda Kıbrıs Barış Harekatı (20 Temmuz 1974’te Başbakan Bülent Ecevit’in liderliğinde Türk Silahlı Kuvvetlerinin Kıbrıs’ta başlattığı askeri harekât) sona ermiş, tüm gazetelerin manşetlerinde bu konu vardı. O zamanların Ulus Gazetesi’nde böyle bir haber okuyan Vidinel hocanın aklına bir fikir geliyor:

“Neden kongremizi Kıbrıs’ta yapıyoruz?”

Vidinel Hoca, hemen Dışişleri Bakanlığı’nu arıyor, santral görevlisinden kendisini bir yetkiliye bağlamasını rica ediyor. Yetkili kişiye bağlanıyor, durumu anlatıyor. İlgileniyorlar. Yetkili kişi Vidinel hocayı müdüre, müdür genel müdüre, genel müdür müsteşara bağlıyor. Müsteşar, Vidinel hocanın bu fikrinden çok memnun oluyor ve bu kongrenin yeni kurulan KKTC’de yapılması için elinden geleni yapıyor. Kongre için Salamis Bay Otelı tahsis ediyor. Katılımcılar, Mersin Limanı’nda buluşuyor. Oldukça kalabalık. Geminin bütün kamaraları doluyor, hatta pek çok kişi de güvertede gitmek zorunda kalıyor. Gemi Magosa’ya yanaşırken, Solunum Araştırmaları Derneği üyeleri daha limana varmadan, denizin üzerinde motorla karşılanıyor.

Müthiş bir ilgi gören dernek, böylece 4. Ulusal Kongresini

1975 yılında Magosa’da gerçekleştiriyordu. Bu kongre, o zamanlar ki adıyla Kıbrıs Türk Federe Devleti’nde (KTFD) yapılan “ilk Türk bilim toplantısı” olarak tarihe geçti.

Derneğin çalışmaları sadece kongrelerle sınırlı değildi. Elbette kongre tüm bir yıl boyunca beklenen, çok önemli tartışmaların, bilgi paylaşımının yapıldığı bir etkinlik olarak derneğin en önemli faaliyetiydi, ancak üye sayısı arttıkça başka etkinlikler de düzenlemek gerekiyordu. Kasım 1975’te TÜSAD, ilk kez Olgunlaşma Kursu düzenledi. ‘İstanbul Kursları’ olarak adlandırılan bu çalışma, yıllarca düzenli olarak gerçekleşti. Genellikle Cerrahpaşa Üniversitesi’nde gerçekleşen bu kurslarda teorik bilgilerin yanı sıra, pratik de yapılıyor, hatta cihazların nasıl kullanıldığı öğretiliyordu. Türkiye’de ilk spirometrinin Faruk Yenel Hoca sayesinde böyle bir kursta ele alınarak, kullanılması gibi önemli yenilikler de yaşıyordu bu kurslarda. Birkaç gün süren bu kurslara özellikle genç doktorlar ve hatta bazen teknik elemanlar da katılarak, yeni bilgiler ediniyordu.

Kongre bildirimleri bir dergiye dönüştü: SOLUNUM

TÜSAD, bu kurslarla da yetinmemiş üyeleri arasında bilgi paylaşımını sağlayacak her türlü çalışmayı hayata geçirmeye çalışıyordu. Bu doğrultuda bir dergi çıkarmaya karar verildi ve ilk Solunum Dergisi, Manavgat 1976 Kongresi’nin bildirimleri ile oluşturuldu. O tarihlerde hakemli bir göğüs hastalıkları dergisi yoktu, tek çıkan yayın; Solunum Araştırmaları Derneği’nin kongre kitabıydı. Bu kongre kitaplarının da, günün koşullarında çok önemli bir misyonu olduğunu söylemek gerekir, kongreye katılmayanlar bilgiye bu kitaplar aracılığıyla ulaşabiliyordu.

İlki 13-15 Ekim 1977 tarihinde Bursa’da gerçekleşen kongrenin ardından hazırlanan bildiri kitabı, bugün TÜSAD’ın arşivindeki en değerli eserlerden biri olarak yer alıyor. Bu kitap sunumların yanı sıra duyuruların da üyelere ulaştırılması açısından büyük önem taşıyordu. İlk kitap, Nazım Terzioğlu Matematik Araştırma Merkezi Baskı Atölyesi’nde ücretsiz olarak basılmıştı. Kurucu Başkan Meliha Terzioğlu’nun eşi olmanın yanı sıra ülkemizin önemli matematikçi bilim insanlarından biri ve Karadeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi’nin kurucu rektörü olan Nazım Terzioğlu, TÜSAD’ın bir anlamda koşulsuz destekçisi olmuştu.

Böyle bir kitap hem TÜSAD’ın faaliyetleri açısından hem

de bilginin paylaşımı açısından çok önemliydi. Ve elbette bu konuda devamlılık sağlayabilmek de gerekliydi. Bu kitabın önsözünü, Yayın Komitesi adına kaleme alan Nuran Gökhan (1925-2013) şu ifadelere yer veriyordu:

“Türkiye Solunum Araştırmaları Derneği’nde, klinik ve temel bilim araştırmacıları arasında yıllardır karşılıklı süregelen etkileşimler çok yönlü çalışmalara hız vermektedir. Bunların bir ürününü daha, gecikmiş de olsa, takdim etmekten büyük mutluluk duymaktayız. Kongre bildirilerinin sonucu olarak başladığımız ‘Solunum’u bir dergiye dönüştürme umudumuz artıyor. Birinci cilt Manavgat 1976 Kongresi’nin bildirilerinden oluşuyor. Burada kongremizin gerçekleşmesini her yönden destekleyen İstanbul Tıp ve Cerrahpaşa Tıp Fakülteleri yöneticilerine teşekkürü borç biliriz. 2. cildi Bursa 1977, 3. cildi Çeşme 1978, 4. cildi İstanbul 1980 kongrelerine ayırarak arka arkaya çıkarmaya gayret edeceğiz. Derneğimizin her konuda sıkı çalışma ilişkileri sürdürdüğü, Başkanımızın uzun yıllar komitesinde 2. Başkan olarak görev aldığı üyelerimizin her zaman değerli bildirimleri ile toplantılarına katkıda buldukları Avrupa Klinik Solunum Araştırmaları Derneği (Society for Clinical European Respiratory Physiology) bu yakınlaşmayı kuvvetlendirmek amacıyla üye sayısını arttırmak istemektedir. Dergimizin sonunda, bununla ilgili bir duyuru bulacaksınız. İlk sayımızdaki yazı ve biçim aksaklıkları için hoşgörünüze sığınarak, önümüzdeki sayılara temel ilkeleri bilgilerinize sunuyoruz...”

Kongredeki tebliğlerin ve sunumların değerlendirildiği “Solunum” adlı kongre kitabı bir dergiye doğru evrilirken, sadece kongreye katılan kişilere gönderilmekle kalmıyor, göğüs hastalıklarına emek veren herkese ulaştırılmaya çalışılıyordu. Böylece çok geniş bir kitlenin bilgi edinmesi sağlanıyordu. Aynı zamanda pek çok gencin akademik gelişiminde bu dergiler çok önemli bir rol üstlenmişti. Öyle ki kongre kitaplarından büyük yararlar elde eden gençler vardı. Daha sonra TÜSAD’ın yönetim kurulunda görev alacak olan Veysel Yılmaz da, bu gençlerden biriydi. Yılmaz, genç bir hekim olarak bu kitapların hayatındaki önemini şöyle anlatıyordu:

“İlk kez 17. Kongre (25-29 Eylül 1989 tarihlerinde İzmir’de gerçekleşen Ulusal Solunum Kongresi) kitabının redaksiyonu, basımı konusunda aktif olarak görev aldım. Ondan sonra da uzun yıllar bu kitapların yayına hazırlanmasından so-

rumlu oldum. Bu benim için büyük bir keyifti. Aynı zamanda o kitaptaki tüm sunumları tekrar tekrar redakte ettiğim için benim için büyük bir bilgi edinme, öğrenme çabasıydı. Bu çalışma sayesinde büyük bir birikim sağladım ve sonraki yıllarda kongrelerde konuşmacı olarak görev aldım. Dolayısıyla bir akademik havanın içinde buldum kendimi. Öyle ki bu durum, Yedikule’de (İstanbul Yedikule Göğüs ve Hastalıkları ve Göğüs Cerrahisi Eğitim Araştırma Hastanesi) hiç kimsenin cesaret edemediği bir doçentlik unvanı almak için beni cesaretlendirdi, büyük motivasyon sağladı.”

TÜSAD’ın Solunum Dergisi, sadece Veysel Yılmaz’ın değil, pek çok hekimin akademik kariyerinde önemli bir yer tutacaktı. Gelecek yıllar içinde onlarca hekim, araştırmalarını bu dergide yayınlacak ve buradaki yayınları ile doçentlik, profesörlük tezlerini vereceklerdi.

Dernek, bilgi paylaşımının yapıldığı katılımı yüksek bilimsel çalışmaların yanı sıra sosyal çalışmalara da değer veriyordu. 1976 Mayıs ayında İstanbul’da Olgunlaşma Enstitüsü TÜSAD yararına çok başarılı bir defile düzenledi. Bu defileden elde edilen gelir derneğin faaliyetlerine önemli katkı oluşturdu.

Alanında ilk “Kamu Yararına Dernek”

TÜSAD’ın faaliyetlerinin sonuçları artık alınıyordu. Sekiz yılda alanındaki hekimler arasında bir iletişim ağı oluşturmanın yanı sıra bilimsel faaliyetleri ile de toplum sağlığı açısından önemli işler başarıyordu. Bu çalışmalar, kamu otoritesi ve kamu yöneticileri tarafından da takdir topluyordu.

Türkiye Solunum Araştırmaları Derneği’nin 12 Temmuz 1971 de Avrupa Solunum Klinik Fizyolojisi Derneği (SEPCR) ile işbirliği yapması hususunda Bakanlar Kurulu Kararı Resmi Gazetede yayımlandı. 13.08.1975 tarih ve 10483 No’lu Bakanlar Kurulu kararıyla “Türkiye” kelimesinin izni, 28.02.1978 tarih 7/15094 No’lu kararla “Kamu Yararına Dernek” unvanı alındı.

Peki, “Kamu Yararına Dernek” statüsü ne anlama geliyordu? Kısaca; bu statüyü alabilen bir derneğin topluma yararlı işler yaptığının tescil edildiğini söyleyebiliriz. Dikkat ederseniz “alabilen” dedik, çünkü bu statüyü kazanmak için ilgili bakanlığın teklifi ve Cumhurbaşkanı kararı gerekiyor.

Bir derneğin kamu yararına çalışan derneklerden

sayılabilmesi için, derneğin amacının ve bu amacı gerçekleştirmek üzere gerçekleştirdiği faaliyetlerin topluma yararlı sonuçlar verecek nitelikte ve ölçüde olması şartı aranıyor. Bu statüye sahip olan dernekler iki yılda bir denetleniyor ve bu denetimin sonucunda çok önemli yaptırımlar da söz konusu.

TÜSAD, alanında ilk kamu yararı statüsüne sahip dernek olmanın yanı sıra "tek" olma özelliğine de sahip. Derneğin faaliyetleri incelendiğinde bunun sorumluluğunu taşıdığını görebiliyoruz. Özellikle, gerçekleştirdiği onca bilimsel toplantı bunu çok net olarak gösteriyor.

Her yıl farklı bir kentte kongre yapmanın zorluğu...

Solunum Araştırmaları Derneği ilk bilimsel toplantısını o zamanlar Levent'te bulunan Eczacıbaşı İlaç Sanayi'nin salonunda gayet mütevazı bir şekilde yaparken, bunu sonraki yıllarda ülkemizin çeşitli kentlerindeki ulusal ve dünyanın pek çok yerindeki uluslararası toplantılar izleyecekti. Kuruluş aşamasında toplantılar ağırlıklı olarak İstanbul'da yapılsa da, dernek kurulduğu ilk günden bu yana Türkiye genelinde faaliyet göstermeye çalışıyordu.

İlk toplantılarını maddi ve fiziki olanaklar nedeniyle İstanbul'da Cerrahpaşa Üniversitesi bünyesinde yapabilen dernek, ulusal kongrelerine ise İstanbul dışında başlamıştı. Ankara, Antalya, Bursa, İzmir derken, 1981 yılındaki 9. Ulusal Kongre Diyarbakır'da, 1984 yılındaki 12. Kongre ise Edirne'de, 1985 yılındaki 13. Kongre de Trabzon'da yapmıştı. Böylece Türkiye'yi bir uçtan bir uca kapsayan kongreleri ile ülke çapındaki tüm hekimleri kucaklamaya çalışan derneğin, bu illerdeki ilk bilimsel toplantıları gerçekleştirmesi şüphesiz ayrı bir değer taşıyordu.

Gelecekte derneğin başkanlarından biri olacak olan, o yıllarda henüz asistan olarak dernek çalışmalarına katılan Mecit Süerdem, Trabzon'da Karadeniz Üniversitesi'nde yapılan toplantıyı şöyle anlatıyor:

"13. TÜSAD Solunum Kongresi benim için özel bir anlam taşıyor. 1985 yılında ilk katıldığım Solunum Kongresi 8-12 Eylül tarihlerinde gerçekleştirilen Trabzon kongresiydi. Kongre toplantıları tek salonda olmak üzere üniversitenin küçük bir dershanesinde yapıldı. Katılımcı sayısı 30 civarındaydı. Bu kongreye ait 10 sayılı Solunum Dergisi üç panel, bir konferans ve 31 serbest bildiri konuşmalarının tam

metinlerinden oluşturuldu.”

Bugünün kongreleri ile karşılaştırıldığında nereden nereye geldiğini gösteriyor bu sözler. Koşullar, imkanlar zorlanıyor kongre, her yıl mutlaka yapılıyordu. Oturum sayısı, katılımcı sayısı sınırlı olsa da her yıl farklı bir ilde kongre düzenlemek kolay değildi elbet. Çok uğraş verilmesi gerekiyordu. Tabii bazen yaşandığı anda sınırları bozan ancak sonradan hatırlandığında güldüren komik olaylar da yaşanıyor. O yıl dernek yönetiminde yer alan Müzeyyen Erk, 15-19 Eylül tarihlerinde gerçekleşen 14. Ulusal Kongre sırasında yaşadıklarını yıllar sonra, kahkahalar eşliğinde şöyle anlatacağı:

“Kongre’nin Ege Bölgesi’nde yapılması kararlaştırılmıştı. Çünkü hep değişik yerlerde yapılmasına gayret edilirdi. Biz de Meliha Hoca ile birlikte gidip Bodrum’da salon aradık. Belediye bize bir salon (Halk Eğitim Merkezi) verebileceğini söyledi. Ancak hemen yayında bir cami ve belediyenin anons merkezi. Tam ciddi bir toplantı anındayız, belediye hoparlörü bir cızırtı ile açılıyor. Tık tık vuruluyor ve oturumun ortasında bir anons duyuyoruz: ‘Bugün hububat fiyatları açıklandı. Buğday 3 lira, bakla 5 lira.’ Anons bitiyor, biz toplantıya dönüyoruz. Ama biraz sonra bir anons daha: ‘Bodrum eşrafından Ahmet Bey’i kaybetmiş bulunuyoruz. Cenaze namazı ikindi namazını müteakip kılınacaktır, herkese duyurulur.’ Sonra biz yine toplantıya dönüyorduk ve bir dahaki anonsa kadar, çalışıyorduk.”

Başta yıllık kongreler olmak üzere tüm bu çalışmaların sonucunda dernek artık, göğüs hastalıkları alanında hem yurtiçinde hem de yurtdışında önemli bir referans noktası olmuş, hekimlerin özellikle de gençlerin bilimsel yeteneklerinin ve beşeri ilişkilerinin gelişmesinde önemli bir rol üstlenmişti. Ülkü Bayındır, Meliha Terzioğlu’nun ve TÜSAD’ın gençlik yıllarında onlara nasıl ışık tuttuğunu bugünün genç hekimleri ile şöyle paylaşıyor.

“Meliha Hanım ile yakın olmak bir ayrıcalıktı. Poster nasıl hazırlanır? İlk olarak ondan öğrendim. Yurtdışında bir derneğe nasıl üye olunur? Yurtdışında bir kongreye katılmak nasıl mümkün olur? Hepsini Meliha Hanım’dan öğrendim. Türkiye’de göğüs hastalıkları alanında bilimsel derinliğin oluşmasında Meliha Hanım ve onun yetiştirdiği insanların çok büyük katkısı olmuştur. Zaten Türkiye Solunum Araştırmaları Derneği, akademik anlamda alanında ilk dernektir. O bakımdan TÜSAD, gençlik yıllarımızda önümüzü açan, yol gösteren bir

dernek olmuştur.”

Bayındır'ın, yıllar sonra bir röportajında yurtdışı deneyimlerine ilişkin soruya verdiği şu cevap, teşvik edilen bir gencin gelecekte neler yapabileceğinin en iyi göstergelerinden biri olarak kabul edilebilir.

“Benim için en önemli yurtdışı deneyimi, 1993-1997 yılları arasında ilk Türkiye Ulusal Delegatesi olarak seçilip Avrupa Solunum Derneği'nde ülkemi temsil etmiş olmamdır.”

Bu bilgiler ışığında Meliha Terzioğlu ve ekibinin Türkiye'nin öncü ve sağgörü sahibi hekimleri olarak o günün imkanları ile gerçekleştirdiği onca işin, bugün elde edilen başarıların temelindeki sağlam harç olduğunu söyleyebiliriz.

Terzioğlu'ndan gençlere nasihat:

Birbirinizi seviniz, güveniniz, birleşiniz!

Meliha Terzioğlu'ndan söz ederken “çok dinamik”, “çalışkan”, “gerçek bir bilim insanı”, “araştırmacı”, “yönlendirici”, “paylaşımçı” gibi sıfatların sıklıkla kullanılması onun kişiliğini genel olarak yansıtırken, “çok detaycıydı” gibi ayrıntılar da bize onun iş disiplini anlatıyor aslında. Onu her tanıyan, Meliha Terzioğlu'nun başta öğrencileri olmak üzere tüm gençlere ışık tuttuğunu söylüyor. Oğlu da, annesinden söz ederken şunları anlatıyordu:

“Akşam yemeklerinde bir ara geldiğimizde gençlerin başarılarından sevinçle söz ederdi. Gençler tarafından verilen bir tebliğden, yayımlanan bir makaleden, yurtdışından alınan bir davetten büyük heyecan duyar, babama ve bana zevkle anlatırdı.”

Bulduğu her fırsatta gençlere bir şeyler öğretmeye çalışan Terzioğlu, 22 Mayıs 1981 yılında Atatürk'ün doğumunun 100. yılı anısına TÜSAD tarafından düzenlenen ve İstanbul'da Cerrahpaşa Tıp Fakültesi'nde gerçekleşen toplantıda, gençlere çok önemli tavsiyelerde bulunmuştu:

“Bir fert olarak, toplum olarak, ülke olarak varlığımızı, başarılarımızı, gelişmemizi, çağdaş uygarlık düzeyine erişmemizi, kısaca her şeyimizi Atatürk'e ve onun ilkelerine borçluyuz. Atatürk ilkelerine sadık kalmak, bunları uygulamak veya uygulanmasında yardımcı olmak memleketini ve milletini seven

her Türk'ün görevidir. Ülkemizin geleceğini oluşturan genç arkadaşlar: Biz sizleri eğittik, kendi dallarınızda ülkemize yararlı olabilmeniz için büyük çaba sarf ettik, sizleri Atatürk'e ve onun ilkelerine layık olacak şekilde yetiştirmeye özen gösterdik. Bu ilkelere sadık kalınız, birbirinize yaklaşınız, birbirinizi seviniz, birleşiniz! Ancak bu koşullarda şimdikinden daha güçlü, daha verimli bir Türkiye yaratabiliriz.”

Meliha Terzioğlu, kurucusu olduğu Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Fizyoloji Anabilim Dalı'ndan 1984 yılında emekli oldu. Ancak çok sevdiği gençlerden ayrılmak istemiyordu. Bu nedenle 1994 yılına dek ders vermeye, 1995 yılında vefat edene kadar da kürsüdeki çalışmalarını devam ettirdi.

Adı 20. yüzyılın öncü kadınları listesine yazıldı

Hayat hikayesinin de bizlere gösterdiği gibi Meliha Terzioğlu'nun çalışmaları ne Cerrahpaşa, ne İstanbul ne de Türkiye ile sınırlı kaldı. Uluslararası çapta yaptığı araştırmaları, yazdığı kitapları, yetiştirdiği öğrencileri ile tıp bilimine müthiş kazanımlar sağlayan Terzioğlu, Cambridge International Biographical Center (Cambridge Uluslararası Biyografi Merkezi) tarafından, 1989 yılında yayımlanan *Foremost Women of Twentieth Century* (20. Yüzyılın Önde Gelen Kadınları) çalışmasında 35. sırada yer verdi.

Ocak 1995 tarihinde ise Türkiye Bilimler Akademisi şeref üyeliğine seçilen Terzioğlu, adını tarihe altın harflerle yazdırdı. 14 Mart 1995 tarihinde yaşama veda etmesinin ardından 10 Nisan 1996 yılında, bilime yaptığı katkılara saygının göstergesi olarak Cerrahpaşa Tıp Fakültesi'nde “Meliha Terzioğlu Amfisi” oluşturuldu.

Tüm akademik yaşantısını yönetici, eğitici ve araştırmacı olarak aktif bir şekilde çalışarak geçiren Terzioğlu, yetiştirdiği öğrencileri ve kurucusu olduğu TÜSAD tarafından bilime yaptığı katkıları ile her zaman saygıyla anıldı. Bu amaçla her yıl “Prof. Dr. Meliha Terzioğlu Bilim Ödülü” veren TÜSAD, ilk başkanı Meliha Terzioğlu'nun adını gururla yaşatmaya çaba ve özen gösteriyor.

BÖLÜM 2

1994-2000

Terzioğlu ekolü ‘Cerrahpaşalı’ başkanla devam etti

Meliha Terzioğlu’ndan sonra başkanlığı üstenen Prof. Müzeyyen Erk, uzun yıllar birlikte çalışan bir ikili olarak derneğin çeyrek yüzyılına tanıklık eden diğer bir isim oldu.

Ülkemizde göğüs hastalıkları alanının gelişmesinde önemli isimlerden biri olan Erk, 1947 yılında öğretmen olan babasının görev yaptığı Kütahya’da dünyaya geldi. Daha sonra ailesi ile birlikte Çanakkale’de yaşamaya başlayan Erk’in en büyük hayali İstanbul’a giderek, eğitimine orada devam etmekte. ‘Nasıl olsa kazanırım’ diyerek ortaokulu bitirdiği yıl, ailesine haber vermeden devlet parasız yatılı okul sınavlarına girdi ve kazandı. O yıl Çanakkale’deki öğrenciler Bursa’ya yönlendirilince Bursa Kız Lisesi’ne başlamak zorunda kaldı. Ailesinin de desteği ile son derece başarılı bir öğrenci olarak liseyi bitirdi. Sıra üniversiteye gelince, o ana kadar çok net olmayan ‘doktor olma’ yönündeki tercihini yaptı ve Cerrahpaşa Tıp Fakültesi’ne başladı.

Erk, daha sonra neden göğüs hastalıkları alanını seçtiğini TÜSAD’ın kurumsal yayını Solunum Aktüel’e şöyle anlatacaktı:

“Öncelikle geniş bir alan olduğu için dahili bir branş seçmek istiyordum. Eski yıllarda göğüs hastalıkları dahiliyenin içindeydi ama benim gireceğim yıllarda sınavları ayrıldı. Göğüs hastalıkları, pnömofitizyoloji olarak ayrı asistan alabiliyordu. Ben de kararımı daha spesifik bir alan olmasına rağmen pnömofitizyolojiden yana kullandım. Ancak bu kararı vermemdeki önemli nedenlerden biri de hocalara duyduğum hayranlıktı. Bu hayranlığı hepimiz duyuyorduk. Rauf Saygun hocamız, derse girince öğrencileri müthiş güzel selamlardı. Faruk Yenel hocamız, Amerika’dan yeni gelmişti. Bu müthiş ve ulaşılmaz bir şeydi; Amerika’dan gelmiş bir hocadan ders dinliyorduk. Bütün bu unsurların benim göğüs hastalıkları alanını benimsememde çok önemli rolü oldu. Sınavına girip başarınca hiç tereddütsüz

bu alanı seçtim. Hocalarımı sevdiğim için alanımı da sevmiş oldum. Ailemin kadın doğum hekimi olma yönündeki baskısına rağmen göğüs hastalıkları uzmanı oldum.”

1976’da Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı’nda uzmanlık eğitimini tamamlayan Erk, İ.Ü. Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalında çalışırken 1981 yılında Göğüs Hastalıkları Doçenti olarak eşi birlikte Fransa’ya gitti. Fransa’da 1982-1983’te yılları arasında Grenoble’da Tıp Fakültesi Pnömonoloji Kliniği’nde (CHU de Grenoble) çalıştı. Daha sonra Türkiye’ye dönen Erk, 1997 yılında üstlendiği İstanbul Üniversitesi Akciğer Hastalıkları ve Tüberküloz Enstitüsü Müdürlüğü’nü 2006 yılına kadar yürüttü. Şubat 2004 tarihinden itibaren bir yıl süreyle Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Dekan yardımcılığı görevini üstlendi. Erk, 1988 yılında Cerrahpaşa Göğüs Hastalıkları bölümünün ilk kadın profesörü olurken, aynı yıl TÜSAD’ın genel sekreterliğini de üstlendi.

‘Zor’ dediğin hoca ile yıllarca omuz omuza çalışmak

Solunum Aktüel’e verdiği röportajda Erk, Cerrahpaşa’da okurken bir grup yakın arkadaşıyla birlikte “zor hocaları” çok beğendiklerini de dile getiriyordu. Bunun biraz da “zoru da başarabiliriz ukalalığı” olduğunu itiraf ediyordu. Peki kimdi bu “zor” hocalar?

Erk, yıllar sonra bu soruyu yanıtlarken, saydığı isimler arasında Prof. Dr. Meliha Terzioğlu’na en başta yer verecekti.

Müzeyyen Erk, 1994 yılında TÜSAD’da başkanlık görevini devraldı. Bu arada 1994 yılının Şubat ayında, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Dekan Yardımcılığı görevini de üstlenen Erk, bu görevi bir yıl boyunca yaptı. Şubat 1996’dan Şubat 2002 tarihine kadar İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı Başkanlığını yapan Erk, 2009 yılında emekli oldu.

TÜSAD’da başkanlık görevini 2000 yılına kadar, 6 yıl sürdürdü Erk. Yıllarca omuz omuza çalışan Terzioğlu ve Erk, TÜSAD’da bazı geleneklerin oluşmasına öncülük etti.

TÜSAD’ı TÜSAD yapan özelliklerinden biri de her zaman gençlere özel önem gösteren bir dernek olmasıydı. TÜSAD için gençler, gelecek anlamına geliyordu. TÜSAD’ın her yeni yönetiminin gençlere yönelik çok önemli çalışmalar yapmış

olması, başka türlü açıklanamazdı. Müzeyyen Erk de, çok genç yaşlardan bu yana TÜSAD da aktif olarak görev aldı. TÜSAD'ın gençlere tanıdığı imkanların sonucunda dernekte önemli görevler üstlendi. Erk, ülkemizde göğüs hastalıkları alanının gelişmesinde önemli kilometre taşlarından biri olarak, yüzlerce makale, onlarca kitaba imza atarken Türk tıp dünyasına yüzlerce bilim insanı kazandırdı.

TÜSAD'ın her zaman gençlerin yolunu açtığını belirten Erk, bununla ilgili bir anısını şöyle aktarıyordu:

“Bir gün dernek içinde görev dağılımı yapılıyordu. Yönetim kurulundan birisi, görev alan kişileri kastederek ‘çok sayıda genç yer aldı’ demişti. Büyük hocalarımızdan Faruk Yenal şöyle yanıt verdi: ‘Bunların hepsi çok önemli değerler. Bu değerler parlamak için zamanı beklemezler. Onun için bu görevleri onlara verdik, üzerlerine düşeni çok güzel yapacaklardır.’ TÜSAD’da her zaman gençlere çok önem verilmiştir.”

Gorbon: İnsanlar ikiye ayrılır: Doktorlar ve diğerleri

Terzioğlu'nun izinden yürüyen Müzeyyen Erk de, hem yöneticiliği hem de hocalığı boyunca gençlere çok özen gösterdi. Genç hekimleri geleceğe hazırlamak için sahip oldukları tüm bilgileri paylaşan TÜSAD'ın değerli tüm hocaları gibi o da gençlere çok önemli tavsiyelerde bulundu. Bunlardan biri de şöyle oldu:

“Hekimlik gerçekten özel bir meslek grubu. Hocalarımızdan Prof. Dr. Bedii Gorbon (1909-1993), ‘İnsanlar ikiye ayrılır: Doktorlar ve diğerleri’ derdi. Burada ilk planda hafif bir gururlanma ya da megalomani hissediliyorsa da, madalyonun öbür yüzünde çok büyük bir özveri ve özel eğitim gerektirdiğini, bir yaşam tarzı olduğunu algılamak lazım. Onun için insanlar bu işi gerçekten severek yapabilecekse bu alana adım atmalı. Hekimlik sevilmesi şart olan bir meslek. Kişi eğer bu işi ‘çok özveride bulunuyorum’ diye sızlanarak yapıyorsa o işten hayır gelmez. Ben geriye dönüp baktığımda iyi ki bu işi yapmışım diyorum. Akademik anlamda da hekimlik anlamında da severek yaptım.”

23. Ulusal Kongre Erk, başkanlığında gerçekleşti

90'lı yıllar tüm dünya için bir değişim dönüşüm dönemi idi. Modernitenin sonu, postmodern çağın başlangıcı olarak kabul edilen bu dönem, Körfez Savaşı, SSCB'nin dağılması gibi önemli olaylarla başladı. İnternetin yaygınlaşmaya başladığı,

iletişimin giderek önem kazanmaya başladığı bu yıllarda, göğüs hastalıkları camiasında da bazı yeni oluşumlar ortaya çıktı. O dönemde sadece göğüs hastalıklarını kapsayan bir dernek kurulması yönünde atılan adımlar sonucunda 1992 yılında Toraks Derneği kuruldu. Başlangıçta bu durum göğüs hastalıkları camiasında bir ikileme neden olsa da birçok hekim her iki dernekte birlikte çalışmayı tercih etti. Bunun sonucunda daha sonra gelişen hoş bir rekabet ortamı her iki dernek için motivasyon artışı sağladı. Sonuçta, nihai amaç mesleki gelişime ön ayak olmak ve toplum sağlığına katkı da bulunmaktı.

Kongreler, tıp dünyasının geleneksel etkinliği oldu

Tüm dünya bir değişimin içinde olsa da Türkiye on yıllar boyunca pek çok ekonomik, siyasi ve kültürel olaya ev sahipliği yapsa da tıp dünyasında artık gelenekselleşen, yerleşen bir etkinlik vardı: TÜSAD Kongreleri. Çünkü TÜSAD uzun yıllar kongre yapan tek göğüs hastalıkları derneği oldu. Göğüs hastalıkları hekimleri ancak bu kongrede bilimsel çalışmalarını paylaşabiliyordu. Bu kongreler bir yandan bilimsel diğer yandan da sosyal aktivite olarak hekimlerin ajandasında önemli bir yere sahip olmuştu.

TÜSAD'ın en önemli etkinliği olan ve hekimler tarafından yıl boyunca merakla beklenen kongreler Müzeyyen Erk'in başkanlığı döneminde ağırlıklı olarak İstanbul merkezli devam etti. TÜSAD'ın 18-21 Eylül 1994 tarihinde Nevşehir'de yapılan 22. Ulusal Kongresi Meliha Terzioğlu, başkanlığında gerçekleşen son kongre olurken, bir sonraki yılki toplantı kurucu başkansız yapıldı.

TÜSAD'ın 23. Ulusal Kongresi Müzeyyen Erk başkanlığında yapılan ilk kongre oldu. Bu kongre 11-14 Haziran 1995 tarihleri arasında İstanbul'da Hilton Convention Center'da yapılırken, bir sonraki 24. Ulusal kongre 8-11 Haziran 1997 tarihleri arasında İstanbul'da Lütfi Kırdar Uluslararası Kongre ve Sergi Sarayı'nda düzenlendi. Yüksek katılımı ile gerçekleşen bu kongre boyunca 66 adet sözlü bildiri, 137 tartışmalı poster ve 160 adet de poster takdim edildi. Kongre boyunca sergilenen posterler her yıl olduğu gibi yönetim kurulu tarafından değerlendirildi, bilimsel içerik ve görsellik açısından en iyi 10 poster derecelendirildi. Ve o yıl ilk kez poster ödülleri yanı sıra, genç araştırmacıları teşvik etmek amacıyla Meliha Terzioğlu ödülü verildi.

TÜSAD, çeyrek yüzyılı devirdiği 25. Ulusal Kongresi'ni ise 5-9 Haziran 1999 tarihinde Çırağan Sarayı'nda yaptı. Türkiye Solunum Araştırmaları Derneği Başkanı Müzeyyen Erk'in Türkiye Gazetesi'ne verdiği bilgiye göre, 25. Kongrede 6 panel, 9 yuvarlak masa toplantısı, 6 konferans ve 5 satellit sempozyum yer aldı. Ayrıca kongreye birçok yabancı bilim adamı da konuk oldu. O yıl kongreye yurtdışından 12 konuşmacı katılmıştı. Bu durum TÜSAD kongrelerinin sadece yurtiçinde değil yurtdışında da prestijli bir mesleki platform olarak kabul gördüğünün en önemli işaretlerinden biriydi.

Ancak o tarihten sonra, TÜSAD dönemin koşulları nedeniyle kongrelerine bir süre ara verdi. Yine de bir sonraki ulusal kongreye kadar pek çok bölgesel ve uluslararası toplantıya ev sahipliği yapıldı.

BÖLÜM 3

2000- 2006

Dernek genç asistanların ilgisini çekmeye başlıyor

TÜSAD'ın kurulduğu yıl, Mustafa Yaman öğrenciydi henüz. 1968 yılında Cerrahpaşa Tıp Fakültesi'ne başlamıştı. Uzmanlık alanını göğüs hastalıkları olarak seçmişti, ancak henüz kendi alanında bir dernek kurulduğundan pek çok hekim adayı gibi haberdar değildi. Dernek ilk 5 yılını kutlamış, bu kadar kısa sürede 4 ulusal kongre gerçekleştirmiş, hekimler arasında bilinirliğini artırmışsa da gençlere henüz ulaşamamıştı.

Mustafa Yaman, 1976 yılında Cerrahpaşa pnömo-fizyoloji kliniğinde asistanlığa başladığında hocalarının bu dernekte akademik hizmetler yaptığını öğrendi. O sırada 7-9 Ekim tarihlerinde yapılacak TÜSAD 5. Ulusal Kongresi'nin hazırlıkları sürüyordu. Dernek, Yaman'ın ilgisini çekti: Hekimler açısından olduğu kadar, toplum sağlığı açısından da çok önemli bir dernekti, üye olmaya karar verdi. Bilimsel faaliyetler ve akademik ortam ilgisini çekiyordu. Yaman da, göğüs hastalıkları alanında hem kendini geliştirmek hem de bu alanın gelişimine katkı sağlayacak işler yapmak istiyordu. Solunum Derneği, bu açıdan tam da yer alması gereken bir yapıydı.

1982 yılında eğitimini tamamladığı Cerrahpaşa Tıp Fakültesi'nde öğretim görevlisi olurken, dernekte de aktif olarak çalışmaya başladı.

TÜSAD'da daha ilk yıllardan itibaren bazı kurullar oturmaya başlamıştı. Bunlardan biri de dernekte görev alacak kişiler, öncelikle mutfakta çalıştırılıyordu. Yaman da, gelecek vadeden bir genç olarak, dernekte sorumluluklar üstlendi.

Mustafa Yaman 1985 yılında, o yıllarda, kongrede sunulan panel ve araştırmaların yayınlandığı "Solunum" dergisinin redaksiyon komitesine seçildi. Böylece TÜSAD'ın kurucu baş-

kanı Meliha Terzioğlu ile çalışma fırsatı yakaladı. Doentliğinin uüncü yılı olan 1990’da Paris Üniversitesi Rothschild Hastanesi Alerji Kliniği’nde alışan Mustafa Yaman, aynı yıl yapılan genel kurulda TUSAD yönetim kuruluna sayman üye olarak girdi.

Mustafa Yaman, o günden sonra TUSAD’da neler yaşandığını şöyle anlatıyor:

“Türkiye’nin en seçkin akademisyenleri ile birlikte yaptığımız toplantılar, akademik gelişmemde ayrı bir eğitim sürecini başlattı. Bu yıllar göğüs hastalıkları camiasında yeni bir derneğin kurulma girişimlerinin başladığı dönemdi. Ben de genç akademisyenlere bilimsel aktivasyonlarda daha çok sorumluluk verilmesini, anketler yapılarak üyelerin eğilimlerinin belirlenmesini ve ERS ile iş birliği yapılmasını önerdim. Dernek başkanımız Meliha Terzioğlu, bu önerileri dikkate alarak, ilgili yazışmaları yaptı ve daha sonra da ERS Türkiye Delegasyonu süreci başladı. Ülkü Bayındır ilk temsilcimiz oldu.”

Bu noktada ERS’den söz etmek yerinde olacaktır. European Respiratory Society-Avrupa Solunum Derneği veya kısa adı ile ERS; Lozan, Brüksel ve Sheffield’de ofisleri bulunan kar amacı gütmeyen bir kuruluş. Solunum tıbbı alanında 1990 yılında kurulmuş. Organizasyon, Societas Europaea Physiologiae Clinicae Respoiratoriae ve Avrupa Pnömooloji Derneği’nin birleşmesiyle hayata geçmiş. Binlerce üyesi ile Avrupa’nın en büyük profesyonel uzmanlık derneklerinden biri olan ERS ile TUSAD’ın ilişkileri geçmişten bu yana güçlenerek ilerlemiş durumda. Günseli Kılınç’ın ERS Türkiye Delegeliği döneminde ERS yönetimi ile oldukça sıcak ilişkiler kurulmuştu. Ve Solunum Kongrelerinin çoğunluğuna ERS Başkanı da dahil olmak üzere konusunda uzman birçok konuşmacı katılmıştı. TUSAD, son yıllarda uluslararası çalışmalarını European Association for Bronchology and Interventional Pulmonology (EABIP) ve American College of Chest Physicians (CHEST) gibi kuruluşlarla yürütse de o dönem ERS ile de etkin ve faydalı çalışmalar yaptı.

Mustafa Yaman hocamızın dikkat çektiği bir konu da kongreler. Kongreler, bu dönemde farklı bir formatla yeniden şekilleniyordu. Bu açıdan 21. Kongre özel bir önem taşıyordu. Yaman, bu konuda bize şu bilgileri aktarıyor:

“Genelde amatör duygularla yapılan kongrelerimizin aksine 21. Ulusal Kongremizi Kuşadası’nda ve profesyonel

bir organizasyon ile yapma fikrine başkanımızı zor ikna ettim. Neyse ki Atilla Akkoçlu ile birlikte yaptığımız bu başarılı organizasyon bize karşı duyulan güveni artırdı.”

Meliha Terzioğlu'nun Başkan, Tuğrul Çavdar'ın 2. Başkan olduğu bu dönemde 24-28 Ekim 1993 tarihinde gerçekleşen 21. Kongre'nin Bilimsel Komitesi'nde şu isimler yer alıyordu:

Seyhan Çelikoğlu, Müzeyyen Erk, Tülin Oruç, Emine Koçyiğit ve Tuncer Karayel.

Lokal Organizasyon Komitesi'nde Atilla Akkoçlu, Eyüp Sabri Uçan, Arif Çımrın yer alırken Program Düzenleme Komitesi'nde Müzeyyen Erk ve Nurhayat Yıldırım ile birlikte Mustafa Yaman yer alıyordu. Daha sonraki yıllarda da, Müzeyyen Erk'in başkanlığı döneminde de hep Kongre Bilimsel Komitesi'de yer alan Yaman, dernekte aktif olarak önemli işler üstleniyordu.

30 Mayıs 1994 tarihinde yapılan genel kurul ile birlikte TÜSAD'da 24 yıllık Meliha Terzioğlu döneminin bitip, Müzeyyen Erk'in başkanlık dönemi başlarken Mustafa Yaman yine sayman görevindeydi.

Mustafa Yaman 1998 yılında yapılan ve Müzeyyen Erk'in ikinci başkanlık dönemindeki genel kurulun ardından TÜSAD Genel Sekreteri oldu. Yıllarca Erk tarafından yürütülen bu görev, TÜSAD'da ona önemli sorumluluklar yüklüyordu. Çırağan Sarayı'nda yapılan 25. Ulusal Kongre'de önemli görevler üstlenen Yaman, o zamana kadar kongre bildirimlerinin yayınlandığı Solunum Dergisi'nin yılda dört kez hakemli bir dergi olarak tasarlayan ekibin içinde yer aldı. Bu hakemli derginin ilk editörlüğünü Nurhayat Yıldırım üstlendi.

Profesörlüğünün 4. yılında başkan oldu

1987 yılında Doçent, 1996 yılında Profesör olan Yaman, 26 Mayıs 2000 tarihinde yapılan genel kurul sonrası TÜSAD'ın yeni başkanı oldu. Yaman, başkanlık ettiği yeni yönetimin ilk işlerini şöyle anlatıyor:

“Yönetim Kurulu'na eğitim hastanelerinden katılan arkadaşların (Veysel Yılmaz, Hüseyin Halilçolar) desteği ile üye sayımızı artırmaya başladık ve yeni kurulan Göğüs Cerrahisi Derneği ile birlikte kongre düzenledik.”

Yeni yönetimin ilk icraatı olan Göğüs Hastalıkları ve Göğüs Cerrahisi Ortak Toplantısı, 6-9 Kasım 2000 tarihleri arasında Antalya'ya da gerçekleşirken, International Symposium on Lung Cancer and Broncholog Ağustos-1 Eylül 2001 tarihleri arasında İstanbul'da düzenlendi. Mustafa Yaman, bu süreçte yapılan diğer bazı işleri de şöyle anlatıyor:

“ERS'nin 2001 yılında Berlin'de yapılan kongresinde TÜSAD olarak National Village'da yerimizi aldık ve sonraki yıllarda da devam edecek bir iş birliğini başlattık. Kulak Burun Boğaz Derneği ile Astım-Rinit Günleri adı altında bir toplantı serisi başlattık. Bu süreçte Bülent Tutluoğlu önemli rol oynamıştır.”

Ertesi yıl, 27-29 Haziran 2002 tarihlerinde Approach To The Patient With Respiratory Insufficiency İstanbul toplantısı yapıldı. Yaman, bu toplantıların nasıl gerçekleştiğini ise şöyle aktarıyor.

“O yıllarda Şinasi Yavuzer ve Hakan Kutlay ile yakın çalışma şansımız da oldu. Çeşitli illerde yaptığımız rutin dernek toplantılarımız devam ederken, 2001 yılında uluslararası katılımlı Akciğer Kanseri ve Bronkoskopi, 2002 yılında Solunum Yetmezliği toplantısını gerçekleştirdik. Aynı zamanda 2002 yılından itibaren İngilizce yazılmış makaleleri de kabul edilerek Solunum Dergisi 'ulusal dizinde' taranan bir konuma getirdik. Bu süreçte Serdar Erturan'ın katkısı benim için çok önemlidir.”

Uluslararası kongreye İstanbul'da ev sahipliği yaptı

Tüm bunlar yaşanırken göğüs camiası da çok dinamik bir hale geliyordu. Örgütlenme bilinci de artıyordu. TÜSAD bu ortama çok çabuk uyum sağladı. Lokal gibi görünen yapısını genişletti, örgütsel gücünü, üye sayısını artırdı ve uluslararası ilişkilerini de koordine ederek, bugünkü modern derneğin temelini o yıllarda attı. Bu yapı ile TÜSAD; sadece ulusal kongre, sempozyum ve kurslar yapan bir dernek değil, aynı zamanda Türkiye'de uluslararası organizasyonlar ilk yapan dernek olma özelliğini de üstlendi.

Daha sonra Yönetim Kurulunda da görev alan Günseli Kılıç'ın katkıları ile TÜSAD, 2003 yılında çok büyük ve çok başarılı bir organizasyona daha imza attı: 17. Asia Pacific Congress on Diseases of the CHEST-APCDC 2003.

American College of Chest Physicians (ACCP) ile ortaklaşa düzenlenen, 100'den fazla yabancı konuşmacının ve yine ülkemizden çok sayıda hekimin görev aldığı 17. Asya Pasifik Göğüs Hastalıkları Kongresi (APCDC 2003) 29 Ağustos-2 Eylül 2003 tarihlerinde gerçekleşti. Bu kongre ile TÜSAD da bir ilki daha hayata geçirdi. TÜSAD, ülkemizde ilk kez bir uluslararası göğüs hastalıkları kongresine ev sahipliği yaptı.

"Bu kongre solunum alanında ülkemizde yapılmış ilk ve en kapsamlı bilimsel aktivite oldu," diyen Mustafa Yaman, bu konuda şunları dile getiriyor:

"Bu kongrede ilişkiler de güçlendi. Pek çok gencimiz o kongrede kurduğu iletişim sayesinde yurtdışına gitme fırsatı buldu ve kendi çalıştığı alanlarda yeniliklere öncü oldu. Türkiye'nin gelişme sürecinde TÜSAD, özellikle göğüs hastalıkları alanında önemli rol oynayan, bilimsel platform zemini üzerinde araştırmacılara destek veren bir dernek oldu. Bu iş birliği ve ev sahipliğini halen diğer uluslararası dernekler ile de devam ettiren TÜSAD, sonraki yıllarda da düzenlediği organizasyonlarla dünyaca ünlü pek çok uzmanın katılımı ile gerçekleşen toplantılar hayata geçirdi."

APCDC 2003 ile birlikte, CHEST ve TÜSAD'ın arasındaki bilimsel iş birliği arttı, "ACCP-SEEK 2003" ve CHEST dergisindeki bazı makaleler Türkçeye çevirilerek "CHEST Türkiye" olarak yayınlandı.

Üye sayısı ve faaliyetleri artan TÜSAD'ın yönetim stratejisini gözden geçirip, profesyonel dernek yönetimi çalışmalarına başlandı. Böylece derneğin web sitesi, çalışma ofisi, sekreteri ve büyüme vizyonu planlandı. Tüyük değişikliği yapılarak yönetim kurulu üye sayısını artırıldı. 21 Mayıs 2004 tarihli genel kurulda uzun süre TÜSAD'da çalışacak ve çoğu halen dernekte aktif olarak görev alan pek çok isim derneğe katıldı. Böylece TÜSAD'ta yapısal değişim başlatılmış oldu; yenisinden kongre, çalışma grupları, şube kurulması fikirleri oluşmaya başladı.

TÜSAD Yönetim Kurulu, bir taraftan yapısal ve yönetsel değişikliklere giderek derneğin daha katılımcı, yeniliğe ve değişime açık hale gelmesini sağlarken, diğer taraftan derneğin hedef tanıtımında yer alan akciğer sağlığı alanında toplumsal eğitime daha fazla önem vermeyi amaçlayarak bu konudaki

etkinliklere daha fazla ağırlık veriyordu. Bunun bir sonucu olarak İstanbul dışında yapılanma çalışmalarına da başlandı.

2005 yılında Türkiye Solunum Araştırmaları Derneği'nin kuruluş tüzüğü'nün 14. maddesine uygun olarak Ankara ve İzmir Şubeleri kurulması kararı alındı. TÜSAD'ın bu dönemdeki yenilikçi ve atılcı politikalar geliştirmesi sonucunda; üye sayısında, ulusal kongrelere katılımında, yurtiçi ve yurtdışı toplantılarında çok önemli artışlar yaşandı.

35. yılda 27. Ulusal Kongre gerçekleşti

TÜSAD'da 4. Yönetim Kurulu göreve başladığında dernek ulusal kongrelere ara vermiş ve spesifik konularda, niteliği çok yüksek, yabancı konuşmacıların da yoğun katıldığı sempozyumlar düzenliyordu.

"Bu sempozyumlarda genellikle o zamana kadar yeterince konuşulmayan başlıklar tüm detayları ile ele alınıyordu. Ancak konuşmacı sayısı sınırlı kalıyordu," diyerek o yılların koşullarını anlatan Mecit Süerdem hocamız, ülkemizde eğitim kurumlarının, akademisyenlerin ve uzmanlık öğrencileri ile uzmanların sayısında yaşanan artışın dernek yöneticileri olarak kendilerine ulusal kongrelere geri dönme kararı aldığını dile getiriyor.

2005 yılı, TÜSAD'ın geleneksel Ulusal Kongresi'nin yeniden yapıldığı yıl oldu. Böylece çok sayıdaki ulusal ve uluslararası toplantıya karşın ara verilmiş olan kongre, derneğin 35. yılında gerçekleşen 27. Kongre oldu.

Mustafa Yaman'ın Kongre Başkanlığını, Mecit Süerdem'in Bilimsel Komite Başkanlığını, Mustafa Özhan'ın da Genel Sekreterliğini üstlendiği kongre, Antalya'da gerçekleşti. 5 yıl aradan sonra bu kongreyi gerçekleştiren yönetim kurulunda şu isimler yer alıyordu:

- Başkan: Mustafa Yaman,
- 2. Başkan: Günseli Kılınç,
- Genel Sekreter: Can Öztürk,
- Sayman: Filiz Koşar,
- Üye: Reha Baran,
- Üye: Lütü Çakar,
- Üye: Hüseyin Halilçolar,

Üye: Kamil Kaynak,
Üye: Mustafa Özhan,
Üye: Mecit Süerdem,
Üye: Ülkü Yılmaz.

TÜSAD, camiasını ‘online’ uygulamalara alıştırdı

19 Ekim – 23 Ekim 2005 tarihleri arasında gerçekleşen kongrede 5 gün boyunca astımdan idiopatik pulmoner fibrozi-se, doğal afetlerde solunum sistemi komplikasyonları ve tedavisi-nden girişimsel bronkoskopiye kadar onlarca konu ele alındı. O yıl ilk kez bildirilerin gönderilmesi ve değerlendirilmesi “online” sistemle yapıldı. Bunun yanı sıra kongre bildiri ödülleri de verildi. Yapılan değerlendirme sonucunda sözel bildirilerin her birine 1.000 YTL, poster sunumlarının her biri için de 500 YTL ödül tutarı belirlenmişti.

Bu noktada genç okurlar için ek bir bilgi vermek gerekebilir; o yıllarda yapılan para reformu nedeniyle bir süre paramızın adı YTL yani ‘Yeni Türk Lirası’ olmuştu. Türkiye tarihinde ilk kez gerçekleştirilen Türk lirasından 6 sıfır atma operasyonu kapsamında 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren Yeni Türk Lirası banknotlar ve Yeni Kuruşlar kullanılmaya başlanmıştı. Reformun ikinci adımında ise “Yeni” kelimesi ile birlikte bu paralar dolaşımdan kaldırılmış, 31 Aralık 2019 tarihine kadar da değişim süresi tanınmıştı.

Bu nedenlerle TÜSAD ödüllerinin YTL cinsinden belirlendiği 27. Ulusal Kongreye 132 poster, 58 sözel bildiri olmak üzere toplam 190 bildiri kabul edildi. Toplantılar 3 gün boyunca 3 ayrı salonda yürütüldü ve ilk gün yapılan kurslara 65 kişi katıldı. Bu arada ERS Başkanı Giovanni Viegi ve ACCP Başkanı Paul Kvale de kongre de görev aldı.

TÜSAD’ın 28. Ulusal Kongresi ise yine Antalya’da yapıldı. 20-23 Eylül 2006 tarihinde gerçekleşen bu kongrenin davet mektubunda, şöyle deniliyordu:

“2000-2004 yılları arasında uluslararası boyutu ön planda olan sempozyum ve kongrelere ağırlık verilmiş, ancak 2005 yılından itibaren, ulusal bir uzmanlık derneğinin vazgeçilmez bir fonksiyonu olarak ulusal kongreler 27. kongre ile tekrar ön plana çıkarılmıştır. 2000 yılında diğer uzmanlık derneği olan Toraks Derneği ile birlikte Türk Göğüs Hastalıkları Yeterlilik

Kurulu'nu oluşturan TÜSAD, son birkaç yıldır yapısal bir değişim sürecini de başlatmış günümüz koşullarında bir uzmanlık derneğinin yürütmesi gereken tüm fonksiyonları yerine getirebilecek Şekilde örgütlenmesini sürdürmüştür. Önümüzdeki yıllar hep birlikte etkileşim, iletişim ve bilgi aktarımı yapacağımız bir dönem olacaktır.”

TÜSAD, bu yeni dönemde bir uzmanlık derneği olmanın verdiği misyonla ülkemizde göğüs hastalıkları alanında tüm hekimlerin özlük hakları, mesleki sorunları, iletişim ve eğitim alanındaki tüm gereksinimlerini karşılamayı da amaçlıyordu.

Tüm bu açılardan büyük önem taşıyan 28. Kongre'nin özel bir anlamı daha vardı. Bu kongrede TÜSAD'a yönelik “Cerrahpaşalı dernek” eleştirilerine bir anlamda yanıt verilmişti. Evet, 36 yıl boyunca TÜSAD'da başkanlığı Cerrahpaşalı ğretim yeleri yapmıştı. Oysa bu, kural değildi. Bu konuda yazılı olmayan bir kural ya da bir gelenek yoktu. Dernek kurulduğu günden bu yana sadece Cerrahpaşa'da ya da sadece İstanbul'daki hekimleri değil, tüm Türkiye'deki göğüs hastalıkları camiasını kucaklamak istiyordu. Bunun için de gayret ediyordu. Ancak zamanın Őartları ve koşulları öyle gerektirdiği için derneğin ilk üç başkanı Cerrahpaşa kökenli olmuştu.

İşte bu bu kongre ile 36 yıl boyunca başkanlığını Cerrahpaşalı ğretim üyelerinin yaptığı TÜSAD'ta Mustafa Yaman, başkanlık görevini Can ztrk'e devretti. Yeni başkan Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi'nden mezun olmuş, Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde çalışıyordu. Her iki dönemde uzun süre birlikte çalışma fırsatı bulan Yaman ve Can, birlikte önemli işlere imza attılar.

Mustafa Yaman'ın 2. Başkan olarak görev aldığı yeni dönemde alınan, uygulanan pek çok karar yönetmelik, tüzük çalışmaları ile verimli bir dönem geçirildi. Yaman, TÜSAD İktisadi İşletme sorumluluğunu Günay Aydın'la birlikte üstlendi.

Bu süreçte Yaman, kurucu başkanlığını yaptığı Girişimsel Pulmonoloji alışma Grubu'nun ve Semra Bilaçeroğlu'nun çabaları ile 2. EABIP (European Association for Bronchology & Interventional Pulmonology) Kongresi'nin Mart 2013 tarihinde Türkiye'de gerçekleşmesine n ayak oldu. Heidelberg (Almanya) merkezli bir dernek olan EABIP, 2002 yılında Heinrich Becker başkanlığında kuruldu. Temel ncelikleri, Girişimsel Pulmo-

nolojinin tüm yönlerinde Eğitim, Öğretim ve Araştırmayı teşvik etmek olan EABIP'in EABİP'in Marsilya'da Mart 2011 tarihinde yapılan ilk kongresine değişik ülkelerden 500 civarında hekim katılırken, Türkiye'den giden 15 hekim de, bildiri ve oturma başkanlığı gibi aktif görevler üstlenmişlerdi. EABIP 2013 Kongresi'nde Sekreter olarak görev alan ve halen TÜSAD Dış İlişkiler Komisyonu Başkanı olan Semra Bilaçeroğlu, EABIP 2017, Belgrad Kongresine başkanlık yapacak, devamında da EABIP Başkanı olacaktı.

Bu gelişmeler TÜSAD'ın uluslararası bilimsel arenada da yetkinliğini kabul ettirdiğini gösteriyordu.

Başkanlığı sürecinde tüm bu uluslararası çalışmaların gerçekleşmesi için büyük çaba harcayan Mustafa Yaman, EABIP Kongresine hazırlık için İstanbul'da yapılan "I. Ulusal Girişimsel Pulmonoloji Sempozyumu"nda önemli görevler aldı. Bu etkinlikler Yaman'ın TÜSAD'daki son çalışmaları oldu. Ancak Yaman, emeklilik döneminde de TÜSAD'ın çalışmalarını yakından takip etti.

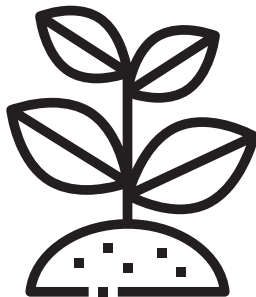
"Birlikte çalıştığımız dönemde arkadaşlarımın çoğuna TÜSAD değerlerini ve hassasiyetlerini aktardığıma inanıyorum" diyen Yaman, TÜSAD'ın 50. yılında gençlere şu mesajı gönderiyor:

"Göğüs hastalıkları branşının ilk uzmanlık derneği olmasını sağladığımız TÜSAD'ın multidisipliner yapısının, genç arkadaşlarımız tarafından da korunacağına ve derneğimizi 100. yıla gururla taşıyacaklarına inancım tamdır."

Bütün TÜSAD başkanları gibi Yaman da, gençlere, geleceğin TÜSAD yöneticilerine çok güveniyor.

BÖLÜM 4

2006-2011

Üye ve katılımcı sayısı artamaya başlıyor

Prof. Dr. Can Öztürk denilince birçoğunuzun aklına Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi gelecektir. Öztürk'ün doçent olduğu 1990 yılından bu yana Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Göğüs Hastalıkları Ana Bilim Dalı'nda öğretim üyesi olması bunda en büyük etken elbette. Orta öğrenimi TED Ankara Koleji'nde tamamlayan Öztürk, Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi'nden 1981 yılında mezun oldu. Ardından aynı üniversitenin Göğüs Hastalıkları Ana Bilim dalında uzmanlık eğitimini 1986 yılında tamamladı. Mayıs 1990'da Gazi Üniversitesi Göğüs Hastalıkları Ana Bilim dalında öğretim görevlisi olan Öztürk, Ekim ayında doçent ve 1998 yılında da profesör oldu. 2003-2006 yıllarında Gazi Üniversitesi Göğüs Hastalıkları Ana Bilim dalı Başkanlığı yaptı ve bu dönemde Gazi Üniversitesi Göğüs Hastalıkları Ana-bilim dalı ülkemizin önde gelen bilimsel üretim merkezlerinden biri olmayı başardı.

Öztürk, tüm bu süreçte uzmanlık derneklerinin hep içinde yer aldı. Türk Toraks Derneği'nde Ankara Şube Başkanlığı, Çalışma Grubu Başkanlığı ve Merkez Yönetim Kurulu Üyeliği görevlerini yaptı. 2005 yılında ise TÜSAD'da Yönetim Kurulu Üyesi oldu. Mustafa Yaman'ın başkanlığını yaptığı yönetimde Genel Sekreter olan Öztürk, 2005 yılında yeniden ulusal kongre formatına geçilmesinde ve her kongrede bir öncekine göre katılımcı sayısının artmasında önemli bir rol üstlendi.

Başkanlığı döneminde Solunum Kongrelerinin hembimsel hem de sosyal anlamda ciddi övgü alan toplantılar niteliği kazanması ve katılımcı sayısının 1.500 kişiyi aşmasında da edindiği bu deneyimler etkili oldu.

TÜSAD'ı kuruluşunun ilk yıllarından itibaren gerçekleştirdiği eğitim faaliyetleri ile alanında bir okul olarak gören Öztürk, dernekte ilk görev aldığı yılları şöyle anlatıyor:

“1990'lı yılların başında; yeni kurulan Toraks Derneği'nin hızla örgütlenip büyümesi ve alanda çalışan meslektaşlarımızı geniş oranda kapsamış olması, TÜSAD'ın geri plana düşmesine ve 2000 yılından itibaren ulusal kongrelerini bile yapamaz hale gelmesine neden olmuştu. 2004-2006 döneminde, yönetim kurulunda gerçekleştirilen yapısal ve yönetsel değişiklikler sonucunda derneğin İstanbul dışına açılım süreci başlatıldı; daha katılımcı, yeniliğe ve değişime daha açık hale getirilmesi sağlandı. TÜSAD Merkez Yönetim Kurulu içinde bu tarihten sonra yer alan yeni yönetici kadrolar, ekip çalışmasının da verdiği keyif ve motivasyonla derneğin hızla gelişmesi için önemli adımlar attı. Dolayısıyla uzmanlık alanımıza farklı bir tarzda hizmet etmek için, genellikle özel hayatlarından zaman çalarak el ve güç birliği ile derneği bu günlere taşıdılar. Bizim çekirdek ekibimizde de adeta iğne ile kuyu kazarak başta ulusal kongrelerimiz olmak üzere birçok iş başardı. İstanbul dışında; birçok yeni uzman ve asistan arkadaşımızın derneğin varlığından bile haberinin olmadığı o dönemden TÜSAD bugünkü düzeyine taşındı.”

2006 yılında yapılan 28. TÜSAD Kongresi'nin hazırlıklarını Kongre Başkanı olarak yapan Öztürk, bu toplantının ardından yapılan genel kurulda derneğin yeni başkanı olarak seçildi. 2006 yılı aynı zamanda dernek tarihçesinde önemli kararların alındığı bir yıl oldu ve TÜSAD'ın multidisipliner temelli daha geniş kitleleri kapsamaya amacıyla yapısal ve yönetsel değişiklikler gerçekleştirildi. Genel kurulda kurumların ve bölge-

lerin temsiliyetine dayalı yeni bir merkez yönetim kurulunun seçilmesi de bu değişimin ilk yansımasıydı. Göğüs Hastalıkları alanının hem hizmet hem bilimsel üretim için lokomotifi olan Sağlık Bakanlığı Eğitim-Dal Hastanelerinden üyeler ilk kez bir uzmanlık derneği yönetiminde öncü ve etkin rol aldılar. Bunları gerçekleştiren yönetim kurulunda şu isimler yer alıyordu:

Başkan: Can Öztürk

2. Başkan: Mustafa Yaman

Genel Sekreter: Ülkü Yılmaz

Sayman: Günay Aydın

Üye: Kamil Kaynak

Üye Günseli Kılınç

Üye: Filiz Koşar

Üye: Mustafa Özhan

Üye: Attila Saygı

Üye: Mecit Süerdem

Üye: Gülderen Şahin

Bu yeni yönetim, oluşum şekliyle birlikte TÜSAD'ın daha katılımcı, yeniliğe ve değişime daha açık hale geldiğini söyleyebiliriz. Yeni yönetimin ilk işlerinden biri, çalışma gruplarının kuruluş hazırlıkları oldu. Derneklerde çalışma gruplarının varlığı ve etkin çalışması ile hem sayıca daha çok hem de daha düzenli ve amaca yönelik faaliyetler yapmak mümkün oluyor, çalışma gruplarının yapısı gereği üyeler, dernek faaliyetlerinde daha fazla görev almaya teşvik ediliyordu. Bu tarz bir çalışma TÜSAD'ın varoluş ve yeniden yapılanma ruhuna son derece uygundu. Çünkü yeni dönemde, gençlerle ilerlemek istendiği baştan beri ortaya konan bir hedefti. Dernek, geleceğin yöneticilerini kendi bünyesinden çıkarmak, mutfaktan yetiştirmek istiyordu. Bunun en iyi yollarından biri de TÜSAD için çalışma gruplarıydı. Derneğin ,12 Kasım 2006 tarihli Yönetim Kurulu Toplantısı'nda ilk aşamada; Akciğer Kanseri, Astım ve Alerji, Fizyoloji, Girişimsel Pulmonoloji, İnfeksiyon, KOAH, Tüberküloz, Yoğun Bakım çalışma gruplarının kurulması kararlaştırıldı.

Başkan Öztürk' de, TÜSAD'ın genç üyelerinin dernekte her kademedede daha çok görev almalarını önemsiyor ve destekliyordu. Aslında bu durum, o günün koşullarında, akademik organizasyonlarda kendilerinin daha kıdemli ve yetkin olduğunu düşünen üyelerin, ısrarla ön planda konumlanma çabası içinde olduğu bir süreçti. Kısacası, değişim ve dönüşüm hiçbir zaman çok kolay olmuyordu. Öztürk, kendisiyle yapılan bir röportajda “Dernek başkanlığınız süresince hedefleriniz nelerdir?” sorusuna şu yanıtı veriyordu:

“Tüm üyelere saygılı ve eşit mesafede olmak; sürekli tıp eğitimi etkinliklerinde ve toplumsal projelerde üyelerimizin her birinin derneğimiz çatısı altında arzu ettikleri pozisyonlarda görev alabilmesi için tüm olanaklarımızı kullanmak, ana hedefimdir. Uzmanlık eğitimi için çok önemseydiğimiz ve derneğimizin de önemli bir katkı verdiği ‘Türk Göğüs Hastalıkları Yeterlik Kurulu’, uzmanlık eğitiminde Avrupa Birliği ile uyumu sağlayacak eğitim programlarını bu dönemde hazırladı. Diğer taraftan, toplumun akciğer sağlığını korumaya ve geliştirmeye yönelik projelere de bu dönemde ağırlık verildi. Bu çalışmalar ile derneğin, 21. yüzyılın her türlü teknolojik ve iletişim unsurlarını da aktif bir şekilde kullanarak, bilgiyi tüm üyelerine en etkin ve ulaşılabilir boyutta aktaracak bir çizgiye çok kısa sürede gelmesi hedeflendi.”

Ankara ve İzmir Şubeleri faaliyete başladı

Başkan Can Öztürk'ün vurguladığı gibi dernek çok kısa sürede hedeflediği çizginin üzerine çıktı. 2000 yılında “Türk Göğüs Hastalıkları Yeterlilik Kurulu”nun oluşmasına öncülük eden TÜSAD, günün koşullarında bir uzmanlık derneğinin yürütmesi gereken tüm fonksiyonları yerine getirebilecek şekilde örgütlenmesini sürdürdü. Bu açıdan bir diğer öncelikli iş te; şubeleşme oldu. 2005 yılında alınan karar uygulamaya alınarak, bir süredir üzerinde çalışılan şubeler resmen faaliyete geçirildi.

İlk kurulan Aralık 2006'da Ankara şubesi oldu. Bu şubenin yapılanmasının tamamlanması ve işleyişinin oturmasının ardından Eylül 2007'de ise İzmir şubesi kuruldu. Sivil toplum yapılanmalarındaki güncel eğilimler ve dijital olanakların, dijital iletişimin hızla ön plana çıkması nedeniyle çok sayıda şubenin eski bir model olarak kalacağı düşünüülerek Ankara ve İzmir şubelerinden sonra şube sayısını arttırmaktan vazgeçildi. Üyelerle iletişim ve üyelerin dernek süreçlerine katılımları için diğer tüm mecraların daha etkin kullanılması tercih edildi.

TÜSAD, bu süreçte diğer derneklerle işbirliğini de sürdürdü. 2. Astım & Rinit Günleri 18 - 21 Ocak 2007 tarihleri arasında Türkiye Solunum Araştırmaları Derneği ve Türk Kulak Burun Boğaz ve Baş Boyun Cerrahisi Derneği işbirliği ile Uludağ'da gerçekleştirdi.

TÜSAD, 2007 yılında 8 çalışma grubuna ek olarak, Yoğun Bakım, Solunum Rehabilitasyonu ve Difüz Parankimal Akciğer Hastalıkları ve Pulmoner Arteriyel Hipertansiyon (DPAH-PAH) Çalışma Gruplarının kuruluşunu gerçekleştirdi

2007 yılında gerçekleşen ulusal kongrede, TÜSAD çok özel bir çalışmaya da imza attı. Can Öztürk başkanlığında Günseli Kılınç, Mecit Süerdem, Arzu Mirici ve Filiz Koşar'dan oluşan Kongre Organizasyon Komitesi, Doğal Hayatı Koruma Vakfı (WWF Türkiye) ile bir dizi etkinlik gerçekleştirdi. WWF Türkiye'nin "Bir Deniz Kaplumbağası Evlat Edinin" kampanyasını kongre gündemine taşıyan TÜSAD, kongre kitabında "Deniz kaplumbağalarının sesine kulak verin çağrısı yapıyordu. Kongre komitesi, buradaki amacı şöyle açıklıyordu:

"TÜSAD bir uzmanlık derneği olmasının yanı sıra, bir sivil toplum örgütü kimliğiyle, küresel ve toplumsal sorunlara olan duyarlılığının bir gereği olarak, yaşadığımız dünyaya ve çevreye sahip çıkma sorumluluğu olduğunun bilincindedir. Bu

amaca yönelik faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşları ile bu kongre ortamında da görüldüğü gibi etkin bir işbirliği içinde olacaktır.”

Eğlence bütçesi Mehmetçik Vakfı'na bağışlandı

TÜSAD'ın 29. Kongresi oldukça başarılı bir organizasyon olarak dernek tarihindeki yerini aldı. Bu arada SOLUNUM 2007 sırasında gerçekleştirilmesi planlanan eğlence ve müzik etkinlikleri iptal edildi. Çünkü artan terör saldırılarına bir yenisi daha eklenmiş, teröristlerin Dağlıca'da düzenlediği saldırıda 12 asker şehit olmuştu. Tüm ülkeyi üzüntüye boğan ve büyük tepki toplayan bu terör olayının ardından TÜSAD, kongrenin sosyal programı için ayırdığı bütçeyi Mehmetçik Vakfı'na bağışlamaya karar vermişti.

Bu vesileyle TÜSAD'ın bir özelliğine daha dikkat çekmek gerekir. TÜSAD temelde uzmanlık alanındaki hekimleri destekleyen bir mesleki dernek olarak görülebilir. Ancak zaman içindeki faaliyetleri göstermiştir ki, TÜSAD aynı zamanda toplumsal duyarlılığı yüksek bir sivil toplum kuruluşudur. Yukarıdaki iki örnekte de olduğu gibi TÜSAD, geçmişten bu yana sosyal, toplumsal ve çevresel gelişmeler gibi birçok konuda üstlendiği sorumluluk bilinciyle hareket etmiş, özellikle de kendi alanına giren konularda etkin roller almıştır. Derneğin tüzüğünde açık biçimde belirtildiği gibi, TÜSAD'ın amacı yalnızca göğüs hastalıkları alanında çalışan hekimlerin bilimsel faaliyetlerini desteklemek ve haklarını savunmak değil, bunların yanında, ülkemiz ve tüm dünyada akciğer sağlığını korumak adına çalışmalarda bulunmak ve bu amaçla eğitici ve öğretici toplantılar, kurslar düzenlemek ve sosyal çalışmalarda bulunmaktır. Bir sivil toplum kuruluşu olarak sosyal sorumluluk projelerini her yıl ilgili çalışma gruplarıyla birlikte başta Dünya Tüberküloz Günü, Dünya Astım Günü, Sigarasız Dünya Günü, Dünya KOAH Günü gibi özel günler olmak üzere göğüs hastalıklarına ilişkin

toplumsal farkındalığı artırmaya yönelik önemli çalışmalar yapmıştır. Halen de bu tür çalışmalarla toplumsal bilinçlenmeye destek olmaya devam etmektedir

Katılım yüksekliğinden uçuş tarifesi değişti!

TÜSAD'ı bu kadar etkin bir dernek yapan en önemli faktörlerden biri de şüphesiz üyeleridir. Bugün 4.500'e yakın üyesi ile çok güçlü bir uzmanlık derneği, çok büyük bir sivil toplum kuruluşundan söz ediyoruz. Ancak, geriye dönüp baktığımızda bu günlere gelmenin hiç de kolay olmadığını anlıyoruz.

Can Öztürk ve ekibi göreve geldiğinde kayıtlı 600 civarında olan ve üye kayıtları güncellenmediği için, gerçekte 350-400 civarında olan üye sayısını hızla artırmak için tüm imkanları kullandı. Bu özverili ve başarılı çalışmaların ilk yansımaları 30. Kongre'de görüldü. 26-29 Ekim 2008 tarihlerinde Bodrum'da gerçekleşen kongre, 1.083 kişinin katılımı ile gerçekleşti. Öyle ki, katılımın bu kadar yüksek olması ulaşım konusunda ekstra çalışmalar yapılmasını gerektirdi.

Kongrenin bitişinde, Türk Hava Yolları (THY) kış programının başlaması nedeniyle uçak sayısının azaltılması çok sayıda kongre katılımcısının dönüş transferlerinde önemli oranda zorlanma yaratacaktı. Bunu dikkate alarak, THY yönetimi ile iletişime geçilerek tarifeli uçaklar daha büyük olanları ile değiştirildi ve ayrıca bir ek sefer konuldu. Böylece kongre üyelerinin zamanında görevlerinin başına dönmeleri sağlanarak ulaşım sorunları önemli oranda çözülmüş oldu.

Mecit Süerdem'in Kongre Başkanı, Filiz Koşar'ın Kongre 2. Başkanı ve Arzu Mirici'nin Bilimsel Komite Başkanı olarak görev aldığı bu kongre 6 kurs, 27 panel, 5 yuvarlak masa toplantısı, 14 konferans, 3 interaktif olgu tartışması ile sözlü ve poster bildiri tartışmalarını içeren toplam 66 oturumdan oluşan bilimsel programının yanı sıra sosyal aktiviteleri ile de oldukça ilgi

çekmişti. Kongrenin açılış töreninde, derneğin artık gelenekselleşen toplumsal duyarlılık etkinlikleri çerçevesinde SAD-AFAG yetkilisi Ozan Veryeri'nin "Türkiye'de Akdeniz Foku ve Koruma Çalışmaları" sunumu ile Bodrum Sualtı Arkeoloji Müzesi Müdürü Yaşar Yıldız'ın "Sualtı Arkeolojisi" isimli konferansları büyük bir ilgi ile izlendi. Ayrıca sosyal program içerisinde; Prof. Dr. Bingür Sönmez "Sarıkamış 1914-1917" başlıklı söyleşisi ile geçmişte yaşanan acıları tarihsel dokümanlarla aktardı. Yrd. Doç. Dr. Necati Ulunay Ucuzsatar, 29 Ekim tarihinde "Cumhuriyet konferansı" başlığı altında "Atatürk'ün Laik Devriminin Esasları" isimli çok beğenilen bir konferans ile Cumhuriyetin 85. yılı kutlamalarına değer kattı.

"Tükenmeyen Nefesle" sloganı ortaya çıktı

30 kongrenin sığdırıldığı 38 yıl gibi uzun bir zamanı en güzel anlatacak söz ne olabilir? Elbette; Tükenmeyen Nefesle...

Bugün hala derneğin sloganı olan "Tükenmeyen Nefesle" ilk olarak, 2008 kongresinde dile geldi. Başkan Can Öztürk, Solunum Kongreleri'nin 30'uncusuna ilişkin mesajda bu sloganla yola devam ettiklerini belirtiyordu. Sözel olarak daha önce kullanılmış olsa da bu slogan 2008 yılında artık kayıtlara girmiş ve TÜSAD'ın ana sloganı olarak benimsenmişti.

Tükenmeyen nefesle yoluna devam eden TÜSAD, kongreleri ile adından büyük övgülerle söz ettiriyordu. Elbette TÜSAD'ın tek etkinliği kongreler değildi. Sadece 2008 yılına baktığımızda bile bölgesel sempozyumlardan Pulmoner Arteriyel Hipertansiyon Paneli'ne, şube toplantılarından çalışma grubu etkinliklerine kadar bir dizi çalışmanın da yapıldığını görmek mümkün.

TÜSAD, artık yoluna "Tükenmeyen Nefesle" devam eden, köklü bir dernek olmuştu.

Domuz gribi tüm dünyayı etkisi altına aldı

2009 yılında dernek tarihine geçecek pek çok önemli gelişme olmuştu. Ancak o yılı anlatırken dünya tarihine giren bir olaydan da söz etmek gerekir: “Domuz gribi salgını”

İlk olarak Mart 2009’da Meksika ve Amerika’da görülen vakaların ardından Amerika’dan Avrupa’ya; Afrika’dan Asya’ya kadar tüm dünyaya yayılmış, Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ), hastalığın geniş çaplı salgın olduğunu belirterek pandemi düzeyini 6 olarak duyurmuştu. DSÖ’ye göre pandemik influenza H1N1 salgını son 50 yılın en önemli salgınlarından biriydi. Haliyle böyle bir dönemde hem üye hekimler hem de dernek, oldukça yoğun günler geçirdi. Bugün hala TTB’nin (Türk Tabipleri Birliği) web sayfasında yer alan 30 Nisan 2009 tarihli TÜSAD basın açıklamasında kamuoyuna önemli bilgiler veriliyordu. O yıl başkanlığını Filiz Koşar’ın yaptığı TÜSAD Enfeksiyon Çalışma Grubu, Influenza H1N1 (domuz gribi) vakalarındaki artış ve Türkiye’de Atatürk Havaalanı’nda (Yeşilköy) bir olguya rastlanılması üzerine yayınladığı bildirimde önemli uyarılarla birlikte, bilimsel verileri de paylaşıyordu:

“Salgın devam ederse virüsün zamanla değişim geçirip daha ölümcül gribe neden olabileceği hatırdta tutulmalıdır,” uyarısı yapılan açıklamada, ülkemizde Ankara’da Refik Saydam Hıfzıssıhha Merkezi Başkanlığı ve İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Mikrobiyoloji Anabilim Dalı Viroloji Bilim Dalı Laboratuvarında moleküler yöntemlerle laboratuvar tanısı konulabildiği bilgisi de yer alıyordu.

O yıl bu salgın yüzünden dünyada 10 bin civarında kişinin hayatını kaybettiği belirtilirken, TÜSAD’ın yıllık ulusal kongresi Solunum 2009’da de ele alınan konulardan biri olmuştu.

Bu arada Solunum 2009'un, bir önceki yıl yakalanan ivmenin devam ettiği bir kongre olduğunu da belirtmeliyiz. 17-21 Ekim 2009 tarihlerinde Çeşme İzmir'de gerçekleşen kongreye katılım çok daha yüksek oldu. Solunum 2009 Kongre Başkanı Mustafa Hikmet Özhan'ın bu kongreye ilişkin değerlendirmesi, Solunum kongrelerinin gerek katılımcı sayısı gerekse bilimsel ve sosyal programın farklılığı ile dikkat çektiğini ortaya koyuyor.

"2009 yılında gerçekleştirdiğimiz kongre 1.300 civarındaki katılımcı sayısı ve bilimsel programın düzeyi ile tüm yapılmış kongrelerinin önüne geçecek kadar beğeni almıştı," diyen Özhan, tüm kurs ve oturumların dolu salonlarda gerçekleştiğini, 10 yabancı bilim insanının da kongreye katkıda bulunduğunu ve konukların oturumları en son gün kapanış toplantısına kadar yakından takip ettiklerini ve çoğu kongrede olduğu gibi konuşma yaptıkları gün kongreyi terk etmediklerini aktarıyor.

Solunum 2009'u farklı kılan diğer bir yenilik ise ilk defa o yıl, tüm poster sunumlarının alanında bir ilk olarak, elektronik ortamda başarı ile gerçekleştirilmesi oldu. Fotoğraf ve video ile zenginleştirilen poster sunumlar dijital ortama aktarılarak hem basılı materyal terk edildi hem de TÜSAD'ın doğal yaşamı destekleme misyonunun altı bir kez daha çizilmiş oldu.

TÜSAD Akademi ilk toplantısını İstanbul'da yaptı

TÜSAD'ın 40. yılında gerçekleşen Solunum 2010 ise çitayı çok daha yukarıları taşıdı. Ancak bu kongreye geçmeden önce 2009 yılında gerçekleşen ve TÜSAD için bugün hala büyük anlam taşıyan bir yapıdan söz etmek gerekiyor. O yapı; TÜSAD Akademi.

TÜSAD Akademi Yönetim Kurulu ilk toplantısını 19 Aralık 2009 tarihinde İstanbul'da yaptı.

TÜSAD ulusal kongrenin yanı sıra pek çok bilimsel aktivite yapıyordu ve bunları bir çatı altında organize etmenin vakti gelmişti. Bu toplantı Başkan Yardımcısı Mecit Süerdem, Günay Aydın, Mustafa Hikmet Özhan, Ahmet Ilgazlı, Meral Gülhan, Tunçalp Demir ve Oğuzhan Okutan'ın katılımı ile gerçekleşti.

Çalışma grubu başkanları, şube başkanları ve dış ilişkiler komitesi üyesinin katılımıyla aynı gün gerçekleştirilen TÜSAD Akademi Danışma Kurulu toplantısında 2010 ve 2011 yıllarının bilimsel aktiviteleri planlandı. Bilimsel aktivitelerin uzmanlık sonrası eğitiminde önemli bir yer tutacağı düşünülerek 2010 yılı içinde değişik başlıklar altında kurslar programa alındı. Çalışmalara çok hızlı başlanılmıştı. Peki, neden böyle bir yapıya ihtiyaç duyulmuştu? TÜSAD Akademi'nin ilk Sekreteri olan Mustafa Hikmet Özhan, bunu şöyle açıklıyor:

“TÜSAD özellikle son iki yıl içinde gerek şube toplantıları ve bölgesel sempozyumlar gerekse çalışma kollarının yaptığı bilimsel programlarla, solunum hastalıkları eğitimi için çok başarılı toplantılara imza atmıştı. Bu yoğun bilimsel programların organizasyonun daha işlevsel hale getirilmesi, tekrarların engellenmesi ve gruplar arasında homojenizasyonu ve harmonizasyonu oluşturacak bir üst yapı ihtiyacı ortaya çıkmıştı.”

Uzmanlık sonrası eğitim konusunda önemli işler yapan Akademi, kuruluşundan iki ay sonra iki toplantı düzenleyerek, 2010 yılına yoğun bir etkinlik programı ile başladı. TÜSAD Akademi'nin hayata geçirilmesinde önemli katkılar sağlayan zamanın Başkan Yardımcısı olan Mecit Süerdem, bu yeni oluşumun da başkanlığına getirilmişti. TÜSAD Akademi'nin ilk başkanı olan Süerdem, bu sayede derneğin Türkiye'nin her bölgesinde ve hatta diğer ülkelerde eğitim kurumları ile ortak toplantı yapma olanağı kazandığına dikkat çekiyor. Çalışmalara bakıldığında da TÜSAD Akademi'nin kurulması ile ulusal

kongreler dışındaki eğitici toplantılar ve mesleki gelişim kurslarının çok zenginleştiği görülüyor.

TÜSAD 40. Yılı'nı kutluyor

Akademi ile 2010 yılına hızlı bir giriş yapan TÜSAD için 2010 özel bir anlam daha taşıyordu: TÜSAD artık 40 yıllık bir dernekti.

Yola çıkarken kurucularının bile hayal edemediği kadar uzun ömürlü olan TÜSAD, 40 yılı devirmişti. Çok anlamlı olan bu yıldönümünde TÜSAD solunum camiasında yüklediği misyon ile deneyimli ama hala dinamik ve enerjik bir dernek olduğunu bir kez daha ispat etmek istiyordu. Bunun en iyi yolu 32. Kongre oldu.

Üye sayısı 1.500'ü geçen derneğin, bu etkinliği artık ulusal tıp dünyasının en büyük kongreleri arasında yerini alıyordu. Üye sayısı ile birlikte kongreye katılım da her yıl artıyordu.

TÜSAD'ın 32. Kongresi'nin 40. yılın yanı sıra bir başka önemi de vardı: 2010, Dünya Akciğer Sağlığı Yılı ilan edilmişti. Uluslararası Solunum Dernekleri Forumu'nun ortak girişimi ile tüm dünyada ilan edilen "2010 The Year of The Lung" etkinliği TÜSAD'ın 2010 yılı çalışmalarına yön verirken, kongre teması olarak seçilen konu ise "Küresel Isınma ve bunun Akciğer Sağlığına olan etkileri" olmuştu.

Alanındaki öncülüğünü gündeme getirdiği konularla da gösteren TÜSAD, 2010 yılında oldukça kapsamlı ve her zamankinden daha yoğun geçen bir kongreye imza attı. 40. yıl kongresinin komitesi şu isimlerden oluşuyordu:

Kongre Başkanı: Filiz Koşar

Bilimsel Komite Başkanı Ahmet Ilgazlı

Kongre 2. Başkanı: Oğuzhan Okutan

Kongre Sekreteri: Ülkü Yılmaz

Bilimsel Komite Sekreteri: Tunçalp Demir

Kongre Saymanı: Günay Aydın

Kongre Dış İlişkiler Temsilcisi: Semra Bilaçeroğlu

ye: Sevda Şener Cömert

“Bugüne kadar gerçekleştirdiğimiz kongrelerin başarı grafiğinin her geçen yıl yukarı doğu artan ivmesini doğrulayan biçimde bu yıl da en fazla katılımcı, en fazla yurtdışı ve en fazla yurtiçi konuşması ve oturum başkanı sayısı, en çok bilimsel yayın kabul edilen bir kongre yaşadık.”

2010 kongresini böyle anlatan Filiz Koşar, o yıl ilk defa “Ben Nasıl Yapıyorum?” adı altında video sunumları eşliğinde gerçekleşen sunumlarla oturlara farklı bir bilimsel zenginlik katıldığını da belirtiyor. Kongrenin Bilimsel Komite Başkanı Ahmet Ilgazlı ise Bodrum’da gerçekleşen bu kongrenin sonuçlarını Şöyle özetliyor:

“9 kurs ile başladı. Katılımcılar güncel, teorik ve pratik bilgileri konunun uzmanlarından dinleme ve uygulama fırsatı buldu. Kongrede 4 paralel salonda 64 oturum, 5 sözel sunu oturumu ve 24 e-poster oturumu gerçekleştirildi. Her biri kendi alanında deneyimli yurtdışından 16 konuşmacı konuğumuz oldu. 88 oturum başkanı ve 156 konuşmacı kongremizi onurlandırdı. 27 panel, 12 mini konferans, 6 yuvarlak masa, 4 interaktif olgu sunulu, 4 konferans, 3 karşıt görüş oturumu, 5 sempozyum, 2 uzman ile söyleşi ve 1 uzmanlık ğrencisi oturumu gerçekleşti. Yalnızca göğüs hastalıkları değil, göğüs cerrahisi, fizyoloji uzmanları ve uzmanlık öğrencileri, dahiliye uzmanları, solunum rehabilitasyonu ile ilgilenen fizyoterapistler, verem savaş dispanseri hekimleri, göğüs hastalıkları alanında çalışan hemşireler, infeksiyon hastalıkları uzmanları, aile hekimlerinden oluşan katılımcılar kongrede mümkün olduğunca interaktif bir ortamda çalıştı.”

Solunum 2010'un en önemli özelliklerinden biri de o yıl ilk kez verilen "40. Yıl Bilim Ödülleri" oldu. TÜSAD'ın kurucuları arasında yer alan Prof. Dr. Meliha Terzioğlu ve Prof. Dr. Rauf Saygın adına birer "Bilim Ödülü" verildi. Böylece bilimi ve genç bilim insanlarını destekleme misyonu doğrultusunda çok önemli bir çalışma daha hayata geçirildi.

Bu arada tüm bu süreçte Solunum Dergisi de bambaşka bir boyut kazandı. 2000 yılına kadar ulusal kongrelerin panel, konferans ve serbest bildirilerinin yer aldığı sayılar olarak basılan Solunum Dergisi'nde her sayıda editörler listesi değişiyordu. Bu tarihten itibaren dergi yıl içinde üç sayı olmak üzere düzenli yayınlanan hakemli dergi formatına dönüştü. Bu dönüşüm ile birlikte derginin tüm formatı da değiştirildi.

Dergide 2000 ile 2002 yılları arasında editörlük görevini Nurhayat Yıldırım, daha sonra da 2006 yılına kadar Mustafa Yaman üstlenmişti. Solunum Dergisi editörlüğününü Mecit Süerdem'in yürüttüğü 2006-2011 yıllarında derginin editörler kurulu yeniden oluşturuldu ve profesyonel bir yayınevi ile çalışmaya başlandı. Bu dönemde dergi yenilenirken elektronik ortamda "peer review - hakemli" modeline geçildi ve böylece dergi tamamen modernize ve standardize edilmiş oldu. Sonraki aşamada ise dizin sistemlerine başvurular gerçekleştirildi.

Yazıların redaksiyonu yayınevinin profesyonel desteği ile yapıldı ve editörler sadece baskı öncesi son kontrollerini gerçekleştirdi. Derginin "peer review" olarak standardize edilmesi dergiye yazı akışını hızlandırdı ve bunun sonucunda dergi sayfa sayısında artışa gidildi. Yine bu dönemde üç periyodik sayı dışında, dördüncü sayı olarak TÜSAD ulusal kongreleri için özel sayı basımları yapıldı.

Bu dönemde dernek hızlı bir çalışma temposuna girmişti. İlk yıllarda sadece yılda bir kez yapılan ulusal toplantıda

üyelerini bir araya getiren dernek, geleneksel kongresinin yanı sıra birbirinden farklı içeriklerdeki etkinliklerle yıl boyunca üyelerini buluşturuyor, ülkenin farklı bölgelerinde farklı etkinlikler düzenliyordu. TÜSAD yöneticileri 2011 yılında bu faaliyetleri o güne kadar ki en üst seviyeye taşıdı. O yıl neredeyse her ay bir bilimsel etkinlik organize edildi ve yılın tamamında Göğüs Hastalıkları-Göğüs Cerrahisi Konsey toplantılarından Güncel VATS Uygulamaları ve Stapler Kullanım Teknikleri toplantısına, Noninvazif Mekanik Ventilasyon” Mezuniyet Sonrası Kursu’ndan Doğu Karadeniz Solunum Buluşması’na kadar 15 kadar etkinlik yapıldı.

Düşününce hekimlik gibi çok zorlu bir mesleğe sahip olan insanların, böyle aktif faaliyetlere zaman ayırabiliyor olması, bizzat bu etkinliklerin içinde yer almaları insanı etkiliyor. Her şeyden önce büyük bir özveriden söz etmek gerekiyor. Yoğun iş temposu arasında bir sivil toplum kuruluşuna vakit ayırmak saygı duyulacak bir iştir. Böyle bir derneğin yönetiminde görev alanları ise ayrıca takdir etmek gerekir, kendi özel yaşantısından, haftasonu tatillerinden vakit ayırarak dernek üyelerine, mesleğe ve topluma faydalı işler yapmak kolay değildir. Bu kişilerin ailelerinin de bu özveriye birlikte göğüslediklerini gözden kaçırmamak gerekir.

Bugün online teknolojilerin katkısıyla neredeyse hemen her gün bir toplantı yapmak mümkün olsa da farklı şehirlerde, farklı içeriklerle üyeleri bir araya getirmenin ve bilgi alışverişinde bulunmanın hala zor bir iş olduğunu kabul etmek gerekir.

TÜSAD, faaliyetleri ile fark edilir bir başarı grafiği çiziyordu. 28 Mayıs 2011 tarihinde İstanbul’da yapılan genel kurul ile birlikte bayrağı yeni bir yönetime devreden Can Öztürk, dernek genel sekreteri ve başkan olarak görev aldığı yıllarda önemli pek çok işe imza attı. Öztürk’ün görev süreci boyunca

üye sayısının 2 binin üzerine çıkarılması, İstanbul ağırlıklı bir dernek olmaktan çıkıp tüm Türkiye'nin derneği haline gelmesi, Ankara ve İzmir şubelerinin kurulması, Çalışma Gruplarının oluşturulması ve yapılandırılması, Solunum Dergisi'nin hakemli dergi haline gelmesi, ULAKBİM, Index Copernicus International ve Türkiye Atıf Dizini veri tabanlarında endekslenmesi ve Pubmed için başvuru sürecinin başlaması, TÜSAD Akademi'nin kurulması, hızla ülke genelinde birçok kursun düzenlenmesi, diğer dernekler ile işbirliği süreci ve eğitim alanında ortak faaliyetler yapılması, üyelere kongre desteği ve yurtdışında eğitim desteği sağlanması gibi çalışmalar bugün yapılan pek çok faaliyetin temelini oluşturdu.

Bu arada Can Öztürk döneminin hem iletişim hem de dijitalleşme açısından bir değişim, dönüşüm döneminin başlangıcı olduğunu da belirtmeliyiz. Dünya yeni bir çağa girerken, insanlar, kurumlar, yapılar da dönüşüyordu. 1990'lı yıllarla başlayan, 2000'li yıllarla birlikte gelişen teknolojik dönüşüm; yeni iletişim mecraları ve sosyal medya ile hayatımıza daha fazla dokunuyor, iş ve günlük yaşantımıza dahil oluyordu. Tarihi boyunca yenilikçi bir dernek olduğunu defalarca gösteren TÜSAD'ın bu konularda da alanına uzmanlık yaptığını söylemek hiç de abartı olmaz. İşte bu dönemde yapılan işlerden bazıları:

Solunum dergilerinin eski sayıları ve Solunum kongre kitaplarının 1978 yılından itibaren olacak şekilde dijital ortama aktararak, üyelerin kullanımına sunuldu.

Halkı bilgilendirme ve derneğin marka özelliğini artırma amacına yönelik sayısız yazılı ve görsel medya (TV) programı gerçekleştirildi, özel günlerde bu ortamlar aracılığı ile yoğun olarak topluma ulaşılmaya çaba gösterildi.

Halka ve hastalara yönelik birçok afiş ve broşür hazır-

landı, bastırılarak dağıtıldı. KOAH ve ASTİM günlerinde büyük şehirlerde billboard'lar ve ulusal gazetelerde yer alan bölümler, ilanlar, TV spotları, AVM etkinlikleri ve stantları ile halkı bilgilendirmeye ve farkındalık artırmaya yönelik uygulamalar gerçekleştirildi.

TÜSAD Eğitim Kitapları Serisi'nde ilk 5 kitap yayınlandı. Solunum Aktüel gazetesi yılda 4 kez basılarak, dernek üyeleri faaliyetler ve güncel konular hakkında bilgilendirilmeye başlandı.

Bu arada web sayfası tamamıyla yenilendi ve diğer uzmanlık derneklerine örnek olacak şekilde çok daha nitelikli, güncel, zengin ve yararlı bir içerik oluşturuldu.

Dernek logosu revize edildi ve logonun İngilizce versiyonu hazırlandı.

Yine uzmanlık alanında ilk kez "Kongre ve Toplantı Sunumları" video görüntüsü olarak (WEBCAST) üyelerin sürekli erişimine açıldı.

Üyelerle haberleşmeyi sağlayan TÜSAD Yahoo mail grubu kurulurken, dönemin ruhuna uygun bir ilk daha gerçekleştirildi. Kendi uzmanlık alanında ilk kez sosyal medya uygulamalarını devreye alan dernek olan TÜSAD, internetin sunduğu olanaklardan yararlanmaya da o yıllarda başladı.

4 Mayıs 2010 Dünya Astım Günü'nde bazı astımlı tanınmış kişilerle birlikte bir basın toplantısı düzenleyen TÜSAD, bir otelde toplantı düzenlemekle yetinmedi. Çok sayıda medya mensubunun katıldığı bu toplantı www.solunum.tv.tr'den canlı olarak yayınlandı ve binlerce göğüs hastalıkları uzmanına, yine göğüs hastalıkları alanında ilk kez bu toplantıyı internet üzerinden kendi bilgisayarından takip etme olanağı sunuldu.

Bugünün gençleri için bu işler kolay görünebilir, ancak o yıllarda bunları yapabilmek için vizyon sahibi olmanın ötesinde biraz daha fazla özveri gerektiriyordu. Konulan hedeflere ulaşabilmek için güçlü bir ekip çalışması yapabilmek, birçok zorluğa ve engellere rağmen bunu yürütebilmek başarının sırrıydı. Nitekim bu ekip, sırayla bayrağı devralarak derneği bugünlere getirdi.

“Başkanlık görevini devrettiğim dönemde, TÜSAD; artık bilimsel etkinlikleri, yayınları, kongreleri, kursları ile ülkenin en güçlü uzmanlık dernekleri ve sivil toplum kuruluşları arasına girmişti” diyen Öztürk’ün herkesçe bilinen mütevaziliği çerçevesinde şu mesajını paylaşmadan bu bölümü bitirmek olmaz.

“2011 yılı sonrası görev alan tüm yönetim kurulları ve dernek başkanları da bu ivmeyi düşürmeden, artırarak sürdürmüşler, huzurlu, iyi niyetli, uyumlu, karşıt fikirlere her zaman saygı duyulan bir çalışma ortamı içerisinde derneğin fonksiyonlarını yürütecek; şeffaf ve üyeler için her zaman ulaşılabilir, paylaşılan ve dürüst bir yönetim örneği vermişlerdir. Bundan sonra da TÜSAD eskisinden daha güçlü bir şekilde, adına yaraşır bir şekilde, Türkiye’nin derneği olacak ve tüm üyeleri ile bütünleşecektir.”

5 BÖLÜM

2011-2013

Başkanların mutfaktan yetişmesi artık bir gelenek

Yeni bir bölüme başlarken öncelikle şunu söylemeliyiz ki; Mecit Süerdem, TÜSAD'la henüz çok gençken tanışmış ve yıllar içinde bir gelenek haline geldiği gibi mutfaktan yetişmiş bir başkan. Haliyle 2011-2013 yılları arasındaki Süerdem döneminin, önceki başkanlık dönemlerine göre çok daha kısa zamanlı ancak oldukça yoğun ve verimli geçtiğini en baştan söylemeliyiz. Bu dönemin neden bu kadar kısa sürdüğünü ise okumaya devam ettiğinizde anlayacaksınız.

Bu dönemin yoğun gündemine geçmeden önce, isterseniz hocamızın özgeçmişine bir göz atalım. Samsun'da 1957 yılında dünyaya gelen Süerdem, 1974 yılında girdiği Erzurum Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi'nden 1980 yılı eylül ayında mezun oldu. 12 Eylül darbesi nedeniyle tüm bürokrasi kesintiye uğradığı için tayin yaptıramadı ve meslek hayatına Gümüşhane'de açtığı küçük bir muayenehanede hekimlik yaparak başladı. Aylar sonra tayinlerin açılması ile Erzurum Tortum İlçesi Uzundere Köyü sağlık ocağına ataması yapıldı. Mezun olduğu üniversitede uzmanlık eğitimine başladığı 1981 yılından itibaren TÜSAD akademik yaşantısının ayrılmaz bir parçası oldu. Asistanlık yılları içinde o zamanlar TÜSAD'ın merkezi olan Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Göğüs Hastalıkları Kliniği'nde bronkoskopi ve solunum fonksiyon testleri eğitimi aldı. Aldığı eğitimlerin kazandırdığı tecrübe ile asistanlık yılları içinde kliniğindeki solunum fonksiyon testi laboratuvarını yeniden yapılandırdı.

“Asistanlığımın ikinci yılı bitimine doğru lokal anestezi ile rijit bronkoskopi yapmaya başlamıştım. Cerrahpaşa Tıp Fakültesi'nde yapılan bronkoskopileri de izleyerek tekniğimi geliştirme öğrenme olanağı buldum. Rotasyon döneminde TÜSAD ile tanıştım ve o günlerden itibaren yüksek aidiyet

duygusu ile derneğime bağlandım,” diyen Süerdem, 1985 yılında asistanlığının son yılında katıldığı ilk TÜSAD kongresini “mesleği için bir dönüm noktası” olarak nitelendiriyor.

Mecit Süerdem’in sözünü ettiği bu kongre, 8-12 Eylül 1985 tarihleri arasında Trabzon’da gerçekleşen 13. Ulusal Kongre. Karadeniz Üniversitesi ve İstanbul Üniversitesi ile TÜSAD tarafından düzenlenen bu etkinliği düzenleyen yönetim şu isimlerden oluşuyordu:

Başkan: Meliha Terzioğlu,

2. Başkan: Faruk Yenel,

Genel Sekreter: Nuran Gökhan,

Sayman: Müzeyyen Erk,

Üye: Fahir Melek Göksel,

Üye: Seyhan Çelikoğlu,

Üye: Alaaddin Akçam.

Trabzon toplantısındaki gençlerden biri de oydu

Bilimsel Kurul Başkanlığını Tuğrul Çavdar’ın yaptığı bu kongrenin Karadeniz Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakóltesi Nazım Terzioğlu Amfisinde gerçekleşmesi ise anlamlı bir tesadüf olmuştu. Dernek ilk kez İstanbul dışında bir toplantı yapmıyordu, bu konuda bir tecrübe edinilmişse de zorluklar aşılış, sona ermiş değildi. Bu tür etkinlikler Türkiye’nin değişik şehirlerindeki üyeleri kaynaştırıyor ve birebir bilgi paylaşımına olanak verdiği için özellikle tercih ediliyordu, ancak ulaşım, konaklama gibi ihtiyaçlar bugünkü gibi çok da kolay sağlanamıyordu. Bu nedenle dernek Trabzon kongresi için bir seyahat firması ile anlaşmış, İstanbul ve çevre illerdeki üyelerin Trabzon’a gidiş gelişi otobüslerle sağlanmıştı. Hatta yolun uzun olması nedeniyle Samsun’da bir gece konaklama yapılmıştı.

Özellikle genç katılımcıların Trabzon’da konaklamalarına yardımcı olabilmek için Lokal Organizasyon Komitesi Üyesi Baki Komsuoğlu (1946-2008), Trabzon Valisi Yılmaz Ergun’la bir görüşme yapmıştı. Böylece kamu kuruluşlarının misafirhanelerinde TÜSAD üyelerine 40 kişilik yer sağlanmıştı.

Mecit Süerdem de, işte bu toplantıya katılan gençlerden biriydi. Süerdem “dönüm noktası” dediği bu kongreyi yıllar sonra şöyle anımsıyor:

“Saygıdeğer hocalarımız ile yakın olmak, genç akademisyenler ile tanışmak ve sohbet etmek akademisyen olmamda önemli bir etken oldu. Akademik hayatıma başladıktan sonra artık TÜSAD kongrelerine bildiriler ile katılmak en önemli hedeflerimden birisi oldu. O yıllarda akademik hayata adımını atmış tüm hocalarımız için TÜSAD kongrelerine katılmak, bildiri sunmak veya panel konuşmaları yapmak gurur verici olaylardı. Ben ilk panel konuşmamı uzmanlığımın üçüncü yılında yapmıştım.”

Süerdem, 1981-1985 yılları arasında Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi’nde Göğüs Hastalıkları Uzmanlık eğitimini tamamlamıştı. 29 Eylül 1988 tarihinde ilk kez bir TÜSAD kongresinde konuşmacı olan Süerdem, bundan sonra onlarca kez o kürsüye çıkacaktı. Doçentlik unvanını 1989 yılında alan, 1995 yılında Profesör olan Süerdem, Selçuk Üniversitesi Tıp Fakültesi Göğüs Hastalıkları Öğretim Üyesi olarak uzun yıllar Konya’da görev yaptı. Bu süreçte Türk Toraks Derneği (TTD) Kurucu Merkez Yönetim Kurulu Üyeliği, TTD Konya Şubesi Kurucu Başkanlığı ve TTD KOAH Çalışma Grubu Yürütme Kurulu Üyeliği yaptı. Süerdem, hem kendi gelişimine katkı sağlayacak hem de toplumsal bilinçlenmeye katkı sağlayacak çalışmalarda bulunmayı seviyordu Selçuk Üniversitesi Tıp Fakültesi Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı olarak TÜSAD toplantılarından birisinin Konya’da yapılması için 2003 yılında büyük bir çaba harcayan Süerdem, o güne kadar yaptığı çalışmalarla TÜSAD’daki hocalarının takdirini toplamayı başarmıştı. Bu toplantıda yönetim kuruluna girmesi için teklif yapılan Süerdem, görevi kabul etti ve 2004 yılında seçilen TÜSAD Merkez Yönetim Kurulu’nda göreve başladı. Can Öztürk başkanlığındaki bu yeni yönetim Süerdem’in de önerileri ile önemli yönetsel ve yapısal değişiklikleri gerçekleştirirken, Süerdem de bu süreçte önemli deneyimler edindi.

Süerdem derneğe üye olduğu dönemde toplam üye sayısı 400 civarındaydı, yıllık genel kongrelere ara verilmiş, yılda bir kez yabancı konuşmacıların da davet edildiği yüksek akademik nitelikte spesifik konularda toplantılar yapıyordu. Yeni yönetim yıllık kongreleri tekrar düzenlemeye başladı. Süerdem, bundan sonra hızla ilerleyen süreci bizlere şöyle anlatıyor:

“Kısa sürede kongre organizasyon komitesi yapılanması ve alanımızın ihtiyaçlarını tam olarak karşılayan bilimsel

program formatlarımız ile yüksek seviyede beğeni alan ve katılımcı sayısı hızla artan TÜSAD Solunum Kongreleri organizasyonları düzenlemeye başladık. Üye sayımızı artırmak için bu kongreler bize önemli bir fırsat penceresi yarattı ve üye sayımız hızla arttı. Yönetim kurulunda ilk görev aldığım dönemde TÜSAD, üyeleri daha çok üç büyük şehirden olan bir dernekti. Ancak Anadolu'da çok sayıda yeni fakülteler açılıyordu. Yönetim kurulunda bana yüklenen görevlerden birisi de derneğimizi Anadolu'da güçlendirmektir. Anadolu fakültelerinde ve Sağlık Bakanlığı eğitim kurumlarında görev yapan akademisyenlerle kurulan bağlantılar ve zamanla sayıları artan TÜSAD organizasyonlarında onlara görevler verilmesi ile bu amacımıza büyük oranda ulaşmış olduk. 2005 yılında çalışma grupları, 2006 yılında ise Ankara ve İzmir Şubeleri kuruldu. Şubeler ve çalışma grupları ile TÜSAD faaliyetleri kısa sürede çok zenginleşti.

Derneğimizin çok nitelikli mezuniyet sonrası eğitim çalışmaları ile birlikte üye sayımız daha da artış gösterdi. Yönetim kurulu kararı ile derneğimizin süreli yayın organı olan Solunum Dergisi'nin editörlük görevini üstlendim. Görevim süresince, uzun yıllar Selçuk Üniversitesi Tıp Fakültesi süreli yayını olan hakemli dergisinde baş editörlük görevimde edindiğim tecrübelerden çok yararlandım. Kapak görseli de dahil olmak üzere tüm formatı değiştirilerek ve profesyonel bir yayınevi ile anlaşarak dergimiz hakemli bir dergiye dönüştürüldü. Bu süreç sonunda ulusal ve uluslararası indekslerde taranan bir dergi oluşturuldu. 2011 yılında TÜSAD MYK Başkanı seçilince editörlük görevini devrettim. Ayrıca KOAH Çalışma Grubu kurucu başkanlık görevim süresi içinde periyodik KOAH Bülteni'ni çıkarmaya başladık ve bültenin ilk editörlük görevini üstlendim. Kısa süre sonra da Astım Bülteni'ni yayınlamaya başladık.

KOAH Çalışma Grubu faaliyetlerim içinde önemli bir projem olan yıllık uluslararası 'COPD İstanbul' toplantılarını başlatmaya karar verdik. Dernek faaliyetlerimizin sayısı arttıkça, organizasyonları planlama ve yürütmede MYK'nın iş yükü çok arttı. Merkez Yönetim Kurulu'na TÜSAD Akademi kurulmasını önerdim ve bu teklifim kabul edildi. Kurucu başkanlığını da üstlendiğim TÜSAD Akademi Yürütme Kurulu yıllık dernek kongreleri dışındaki tüm bilimsel aktiviteleri planlama ve yürütmede MYK ile işbirliği içinde çalışmaya başladı."

Yeni tüzük ile yeni bir dönem başlıyor

Mecit Süerdem hocamızın bu hızlı özetinin ardından yeni yönetimin seçildiği 2011'e dönersek, o yıl dernek olağanüstü genel kurulunda önemli bir değişim gerçekleşmişti. İstanbul'da 28 Mayıs 2011 tarihinde düzenlenen bu genel kurul, o koşullarda hatta belki bugün de, bir uzmanlık derneği için sayısal olarak oldukça yüksek olan bir katılımı, 324 kişinin oy kullanımıyla gerçekleştirildi. Süerdem'in taslağını hazırladığı ve yönetim kurulunda son şeklini verilen yeni tüzük bu toplantıda kabul edildi.

Tüzükte dikkat çeken en önemli değişiklik "Merkez Yönetim Kurulu asıl üyeleri arka arkaya en fazla iki dönem görev yapabilir ve Merkez Yönetim Kurulu başkanı arka arkaya olmaması kaydı ile en fazla iki dönem başkanlık yapabilir" kararı alınmasıydı. Dolayısıyla Süerdem kendi hazırladığı tüzük taslağı ile başkanlık dönemini sadece bir dönem ile sınırlamış oldu. TÜSAD'da daha demokratik, etkin ve yaygın katılımı amaçlayan bu değişikliğin yanı sıra TÜSAD Genel Merkez Ofisi yeniden yapılandırılarak derneğin kurumsal yapısı çok daha güçlendirildi. Dernek yönetim merkezi uzun yıllar hizmet verdiği Cerrahpaşa'dan Kozyatağı'na taşındı. Tüm bu çalışmalarını yapan yönetimde yer alan isimler ve görevleri şöyledir:

Başkan: Mecit Süerdem,

2. Başkan: Can Öztürk,

Başkan Yardımcısı: Filiz Koşar,

Genel Sekreter: Mukadder Çalikoğlu,

Sayman: Ülkü Yılmaz,

İnternet Sorumlusu ve İletişim Koordinatörü:

Berna Kömürcüoğlu,

Koordinasyon Kurulları Sorumlusu: Levent Elbeyli,

Dış İlişkiler Komitesi Başkanı: Günseli Kılınç,

TÜSAD Akademi Başkanı: Mustafa Hikmet Özhan,

Çalışma Grupları Sorumlusu: Arzu Mirici,

Üye İletişim Sorumlusu: Zeynep Ferhan Özşeker,

Sağlık Bakanlığı, SGK ilişkiler Sorumlusu: Can Öztürk,

UDEK, TBB İlişkiler Sorumlusu: Meral Gülhan,

Uzman Temsilcisi: Sevda Şener Cömert,

Asistan Temsilcisi: Tuba Önalın.

Oğuz Köktürk, Meral Gülhan ve Figen Atalay'dan oluşan Denetleme Kurulu, Atilla Gürses, Nural Kiper ve İbrahim Akkurt'un yer aldığı Etik Kurul, Günseli Kılınc, Semra Bilaçeroğlu, Sevda Şener Cömert ve Serhat Fındık'ın görev aldığı Dış İlişkiler Komisyonu'nun yanı sıra Solunum Dergisi'nin yeni yayın kurulu üyeleri de belli olmuştu. Bu dönemde derginin editörlüğünü Benan Çağlayan üstlenirken editör yardımcılıklarını Ali Nihat Annakkaya, Attila Saygı, Ferhan Özşeker, Gülderen Şahin, Oğuzhan Okutan, Semra Bilaçeroğlu, Uğur Gönlügür, yazı işleri müdürlüğünü Serdar Erturan, yayın sekreterliğini ise Sevda Şener Cömert üstlenmişti. Bu ekip döneminde Türkçe'nin yanı sıra İngilizce araştırma, derleme ve olgu sunumları da dergiye kabul edildi, derginin bilimsel kalitesinin artması için başta çalışma grupları ve koordinasyon kurulu olmak üzere tüm üyelerden destek istendi.

Tüm bu yoğunluk arasında o yıl 1. Ulusal Girişimsel Pulmonoloji Sempozyumu yapılırken, Türkiye Solunum Araştırmaları Derneği ve Türk Toraks Derneği 29 Haziran-3 Temmuz 2011 tarihleri arasında Ayder Yaylası'nda Doğu Karadeniz Solunum Buluşması isimli ortak toplantıyı gerçekleştirdi. Bu toplantı iki derneğin birlikte yaptıkları ilk toplantı olma özelliğini taşıyordu. Toplantının mimarları Mecit Süerdem, Can Öztürk, Feyza Erkan ve Muzaffer Metintaş idi. Bu toplantının ardından bir yazı kaleme alan Funda Çoşkun, şu bilgileri aktarıyor:

"Toplam 120 hekim katılımının olduğu toplantıda 55 konuşmacı vardı.

Her gün sabahtan öğlene kadar 4 oturum yapıldı. Toplam 12 oturum ile pulmoner emboliden akciğer kanserlerine kadar göğüs hastalıkları konuları tartışıldı. Katılan hekimler, akciğer radyolojisinden astıma kadar bilgi güncelleme imkanı buldu. Her gün öğleden sonra ekip halinde yola çıkıldı. En az 30 dakikalık yolculuğun arkasından toplam 4-5 saat süren yayla gezileri yapıldı. Bilimsel etkinlik bu ortamlarda da devam etti. Her gün 3'er konuşmacı mola yerlerinde bilimsel konuları tartışmaya açtı."

Hem konumu hem de içeriği ile katılımcılarına unutulmaz bir deneyim yaşatan Ayder buluşmasının fotoğrafları, Solunum 2011'de sergilendi. Etkinlik süresince çekilen fotoğraflar, internet üzerinden yüklenerek bir araya getirildi ve

Ayder'in birbirinden güzel kareleri gelemeyen üyeler ile de paylaşıldı. İlk yaygınlaşmaya başladığı yıllardan beri TÜSAD'ın çok iyi bir internet kullanıcısı olduğunu, önceki bölümden alanında sosyal medyayı kullanan ilk derneğin TÜSAD olduğunu bildiğimiz için bu durum bize normal gelse de, Facebook, Twitter gibi sosyal medya mecralarının henüz Türkiye'de birkaç yıldır kullanıldığı, Instagram'ın bir yıl önce kurulduğu düşünülürken bu tür paylaşımların yapılıyor olması daha da anlam kazanıyor.

Solunum 2011 yani TÜSAD'ın 33. Ulusal Kongresi 15-19 Ekim tarihlerinde, daha önceki yıllarda da pek çok kongrenin gerçekleştiği Çeşme'de yapıldı. Arzu Mirici'nin Kongre Başkanı, Günay Aydın'ın Bilimsel Komite Başkanı olduğu Solunum 2011, her zaman olduğu gibi zengin içeriği, uzman konuşmacıları ile ilgi çekti. Solunum 2011 Kongresi, 1.300 kayıtlı katılım, çok sayıda kurs ve 4 paralel salonda sürdürülen bilimsel program ile tüm katılımcılardan büyük beğeni alarak tamamladı. Halen TÜSAD'ın web sitesinde yer alan Kongre Gazetesi'ndeki haberler de görüleceği gibi birbirinden önemli ve değerli sunumların yapıldığı Solunum 2011'de, Başkan Mecit Süerdem, derneğin geldiği yeri rakamlarla şöyle açıklıyordu: 2.150 üye, 14 çalışma grubu, 2 aktif şube. Bu sayılar da TÜSAD'ı ülkemizin önde gelen uzmanlık derneklerinden birisi konumuna getiriyordu.

TÜSAD'ın sadece alanında değil genel olarak uzmanlık dernekleri arasında da büyük bir dernek olduğu ulusal kongrelerde her yıl bir kez daha ispatlanıyordu. Solunum 2012'de bu kongrelerden oldu. Geleneksel diyebileceğimiz bir şekilde Çeşme'de düzenlenen ve 6-10 Ekim 2012 tarihlerinde gerçekleşen TÜSAD 34. Ulusal Kongresi SOLUNUM 2012'de hem katılımcı sayısı hem de sunulan bilimsel yayın sayısı ile TÜSAD bu kongrede birçok ilke daha imza attı. Ülkü Yılmaz'ın Kongre Başkanı, Benan Çağlayan'ın 2. Başkan, Oğuzhan Okutan'ın da Bilimsel Komite Başkanı olduğu Solunum 2012'nin açılış töreninde yaptığı konuşmada TÜSAD Başkanı Mecit Süerdem, şunları söylüyordu:

"TÜSAD solunum hastalıkları alanının en eski derneği. TÜSAD katılımcı, yeniliklere ve işbirliğine açık, etik değerleri en üst seviyede koruyan, politikadan uzak duran, üyelerin tümüne eşit mesafede bulunan, iyi ilişkilere önem veren, ekip ruhu-

nu yaşatan ve geliştiren, uyum içinde çalışan, üreten, ilkeli ve derneğe gönülden bağlanan üyelere her platformda görev veren, vesayeti kabul etmeyen, geleneksel, multidisipliner dernekçilik anlayışını sürdüren bir yapıdır.”

Kongre’de 4 özel oturum düzenlenirken Solunum 2012’ye 486 bildiri, 45 sözel bildiri, 166 tartışmalı poster ve 222 e-poster gönderilmişti. Teknolojik yenilikleri seven TÜSAD, bu kongrede de bir ilke imza attı. Kongrenin bilimsel ve sosyal programı mobil telefonlardan izlenebilirken, karekod uygulaması ile katılımcıların kongre ile ilgili materyallere kolaylıkla ulaşılması da sağlandı.

Sağlık çalışanlarına şiddet TÜSAD’ın gündeminde

Kongrede ele alınan çok önemli ancak bir o kadar da üzücü bir konu daha vardı: Sağlık çalışanlarının maruz kaldığı şiddet olayları. Aslında bu konu uzun bir süredir gündemdedi, önceleri münferit olarak kabul edilen şiddet olayları son zamanlarda artmış, giderek yaygınlaşarak sağlık çalışanları açısından ciddi bir tehdit unsuruna dönüşmüştü. 1988’de Edip Can Kürklü, 2005’te Göksel Kalaycı’nın öldürülmesine kadar varan şiddet olaylarının bir türlü önüne geçilememişti. 17 Nisan 2012’de yaşanan doktor cinayeti ne ilkti ne de son oldu, ancak genç bir doktor olan Ersin Arslan’ın Gaziantep’te çalıştığı hastanede bıçaklanarak öldürülmesi bardağı taşıran son damlaydı. Aynı zamanda TÜSAD üyesi olan Arslan’ın ölümü tüm Türkiye’yi yasa boğmuştu. TÜSAD hem üyesi, hem de Merkez Yürütme Kurulu Üyesi Levent Elbeyli’nin öğrencisi olan Arslan’ın ölümüne sessiz kalamadı, bir yandan ailesine destek olmaya çalışırken diğer yandan bu saldırıyı kınamak için bir açıklama yaptı. Burada şöyle deniyordu:

“Gaziantep’te saldırıya uğrayan değerli meslektaşımız ve üyemiz Dr. Ersin Arslan’ı ne yazık ki kaybettik, başta değerli ailesine yakınlarına ve tüm meslektaşlarımıza başsağlığı diliyoruz. Sağlık çalışanlarına ve hekimlere karşı son yıllarda artan şiddet ve saldırıları ve ayrıca da kendilerine hizmet edilen halkla, hizmet eden, fedakarca yaşatmak için uğraşan, ömrünü merhamet duygusu üzerine kuran sağlık çalışanlarını karşı karşıya bırakanları şiddetle kınıyoruz.”

Tüm Türkiye genelinde sağlık çalışanları çok üzgün ve çok tepkiliydi, Arslan’ın katledilmesi göğüs hastalıkları ve göğüs

cerrahisi uzmanlarını daha da derinden yaralamıştı. Konu Solunum 2012’de önemle ele alındı. Kongrede düzenlenen “Günümüzde İzlenen Sağlık Politikaları ve Yansımaları” oturumunda Türk Tabipleri Birliği (TTB) ve Sağlık Bakanlığı yetkilileri göğüs hastalıkları uzmanlarıyla bir araya gelerek bir süre önce uygulamaya konulan sağlık politikalarındaki değişimin hekimler, hekimlik mesleği ve tıp eğitimi üzerindeki etkilerini ele aldılar. Oturum başkanlığını Ersin Arslan’ın hocası Levent Elbeyli ve Türk Toraks Derneği Başkan Yardımcısı Dr. Feyza Erkan’ın yaptığı oturumda konu geniş bir şekilde ele alındı. Oturum öncesi Arslan’la ilgili video gösterilirken katılımcılar göz yaşlarına hakim olamadı.

Bir yıl sonra Ersin’in ölüm yıldönümünde TÜSAD; TTB ve İstanbul Tabip Odası eylemine destek veren derneklerden biriydi. İstanbul’da Avrupa ve Anadolu yakasında fakülte ve hastane bahçelerinde buluşup daha sonra farklı noktalardan Beyazıt’a ve oradan da İstanbul Sağlık Müdürlüğü önüne yürüyen binlerce doktor ve sağlık çalışanının bu eylemine, Dünya Tabip Odası Başkanı Gomez Do Amaral da katıldı. İstanbul Tabip Odası Başkanı Taner Gören’in konuşmalarıyla gerçekleşen eylem büyük ses getirdi. Filiz Koşar, bu eylemin yazılı ve görsel basında “Bugüne kadar ki en büyük doktor eylemi!” olarak yer aldığını hatırlatıyor.

Daha sonra Ersin Arslan’ın ölüm yıl dönümü olan 17 Nisan TTB tarafından “Sağlıkta Şiddeti Önleme Günü” olarak kabul edildi. Ancak ne yazık ki, sağlıkta şiddet bir türlü sona ermedi. Fikret Hacıoşman, Ali Menekşe, Melike Erdem, Kamil Furtun, Aynur Dağdemir, Abdullah Biroğul, Metin Güneş, Hüseyin Ağır, Muhammed S. Berilgen ve daha birçok sağlık çalışanı görev başında katledildi. Maalesef bu konu da tüm sağlık emekçilerinin olduğu gibi TÜSAD’ın gündeminden de düşmedi.

TÜSAD Akademi’nin çalışmaları sınırları aştı

TÜSAD’ın gündeminden hiç düşmeyen bir konu da artık biliyoruz ki, bilgi ve deneyim paylaşımı. Tam da bunun için kurulmuş olan TÜSAD Akademi, eğitim çalışmaları planlamaya, organizasyonlar gerçekleştirmeye devam ediyordu. Halen Mirici başkanlığında çalışmalarına devam eden TÜSAD Akademi, bu yıl özellikle pandemi sürecinde yaptığı canlı yayın toplantıları ve online eğitim faaliyetleri ile öne çıkarken, o yıllarda bu çalışma-

ların temelleri atılıyordu.

Bu çalışmaların en başında farklı şehirlerdeki TÜSAD üyelerini bir araya getiren toplantılar vardı. Her biri yüksek katılımı geçen eğitim kampları da düzenleyen Akademi, 2012 yılında Mayıs ayında Ürgüp'te, Kasım ayında da Mardin'de düzenlenmişti. Sonraki yıllarda da bu eğitim kampları büyüyerek devam etti.

Bu arada yabancı meslektaşlarıyla bilgi ve deneyim paylaşımına da değer veren TÜSAD, 2012'de başta İtalya, İspanya, ve Rusya olmak üzere çeşitli ülkelerdeki önde gelen solunum dernekleri ve kliniklerle ortaklaşa toplantılar yapmıştı. Bunun bir uzantısı olan "Master Clinic Respiratory Diseases" toplantısı da 13-16 Haziran 2013 tarihinde İtalya'nın Genova kentinde gerçekleşti. Tabii ki bunu başka toplantılar izledi. Bu süreçte TÜSAD Akademisi'nin başkanlığını yürüten Mustafa Özhan, TÜSAD'ın 50. yılı için hazırlanan Solunum Aktüel'de bizlerle şunları paylaşacaktı:

"Akademi'nin kuruluş aşamalarının ve başarılı bir toplantı trafiğinin oluşturulması ardından 2013-2016 yılları arasında o zamanki MYK görevi, Mecit Süerdem'den devir almam konusunda karar almıştı. Bir önceki dönemde Mecit Hoca ile beraber çalışmış olmak bizler için önemli bir avantaj sağlamakta idi. Son derece uyumlu ve dinamik bir Akademi yönetimi oluşturarak göreve başladık. Bu süre içinde Akademi'nin iki önemli bulduğum özelliğinin oluşturulmasında gayret gösterdik. Birincisi, üç büyük şehir dışındaki merkezlerde toplantı yapmak olmuştur. Bu strateji kapsamında, Anadolu'nun aralarında Samsun, Konya, Antalya gibi çeşitli merkezlerinde başarılı toplantılar gerçekleştirilmiştir. İkinci önemli farklılık, toplantıların mümkün olduğu kadar konuşmacılar ile katılımcıların birebir yakın temas kurabileceği, sıcak interaktif toplantılar şeklinde planlanması olmuştur. Ayrıca bu toplantılarda, sahada çalışan uzman hekim üyelerimizin günlük pratiklerinde yaşadıkları zorlukları göz önüne alarak onların ihtiyaçlarına yönelik başlıklar seçilmiştir. Bir önceki dönemde başlatılmış olan TÜSAD Kamp toplantıları Bolu başta olmak üzere geniş katılım ile devam ettirilmiştir. Kamp formatında tüm konuşmacılar ana başlıklar üzerine sadece son üç yıl içindeki önemli değişiklikleri aktarmış ve konuşmacılar ile katılımcıların bilimsel ve sosyal anlamda iç içe bulunduğu sıcak bir ortam

yaratılmaya çalışılmıştır. Yapılan anketlerde katılımcı memnuniyet oranları yüzde 90 civarında saptanmış olması hem kamp toplantılarının hedefine ulaştığını hem de ihtiyacı karşıladığını göstermiştir. Bu dönemde başta İtalya olmak üzere yurtdışı merkezlerde butik toplantılar ve eğitim kursları yabancı konuşmacılar ile ortak olarak gerçekleştirilmiştir. Özellikle, İtalya Roma’da Astım/KOAH hasta simülasyon kursu ile Slovenya Glodnik’te uygulamalı bronkoskopi kursları akıllarda kalıcı faaliyetler olmuştur. TÜSAD Akademi’nin bir gelenek ve marka haline gelmesini ve Solunum Kongresi dışındaki bilimsel aktiviteleri çatısı altında toplamış olduğunu görmek beni ve o dönemde benimle birlikte çalışan değerli Akademi yönetim kurulu üyelerimizi halen daha gururlandırmaktadır. Bilimsel alanda küçük de olsa bir iz bırakabilmemizi sağlayan TÜSAD’a bu vesile ile şükranlarımızı sunarız.”

Süerdem’in dernek başkanlığı döneminde çok önemli uluslararası organizasyonlara ev sahipliği yapıldı. EABIP ile birlikte organize edilen ‘2nd European Congress for Bronchology and Interventional Pulmonology (ECBIP, April 27-30, 2013- İzmir)’ kongresi ülkemizde gerçekleştirildi. TÜSAD ve ISAM (International Society for Aerosols in Medicine) tarafından ortaklaşa düzenlenen “Basic Principles and Clinical Applications of Aerosol in Medicine” sempozyumu 2 Ekim 2013’de Çeşme’de düzenlendi. Bu organizasyonlardan söz ederken TÜSAD’ın liderlik ettiği çok önemli bir etkinliği de unutmamak gerekir. İlk olarak 2012 yılı Mart ayında düzenlenen “KOAH İstanbul Günleri” toplantısı büyük beğeni alınca, ülkemiz ve yurtdışındaki bilim insanlarından bir kurul oluşturularak bu toplantıların her yıl düzenlenmesi kararı alındı. Bir sonraki yıl 2-10 Mart 2013 tarihlerinde “COPD İstanbul” ismi ile uluslararası bir toplantı düzenlendi. COPD İstanbul, sadece Türkiye’den değil, tüm dünyadan konuşmacıların da katılımıyla çok önemli bir uluslararası organizasyona dönüşmüştü.

Başkan Mecit Süerdem, bu gelişmeleri şöyle anlatıyordu:

“Göğüs hastalıkları polikliniklerinin ve kliniklerinin rutin çalışma temposu içinde KOAH çok önemli bir yer tutmaktadır. Bu nedenle TÜSAD KOAH Çalışma Grubu olarak KOAH için ayrı bir küçük kongre formatında sempozyum düzenlenmesi kararı alınması önerim MYK tarafından kabul

edildi ve 2012 yılında “KOAİ İstanbul Günleri” ismi ile bu toplantının ilki gerçekleştirildi. Bu toplantının çok beğeni alması üzerine sempozyumu uluslararası platforma taşımaya karar vererek iki yılda bir uluslararası “COPD İstanbul” sempozyumları düzenlenmesi kararını aldık. Yabancı bilim insanları düzenlediğimiz sempozyum için büyük övgü getirerek bu sempozyumu iki yılda bir değil, her yıl yıl uluslararası katılımlı yapılması konusunda fikir birliği oluşturdular. Bunun üzerine “COPD Med Forum” adı altında ülkemizden ve diğer Akdeniz ülkeleri bilim insanlarından oluşan bir danışmanları kurulu (Advisory Board) oluşturmaya karar verdik. Bu kurulun başkanlığına aynı zamanda TÜSAD Onursal Üyesi olan İtalya Tor Vegata Roma Üniversitesi Respiratuar Klinik Farmakoloji Birimi Başkanı Mario Cazzola seçildi.” Cazzola bu toplantıda yaptığı konuşmada TÜSAD Onursal Üyeliğinden duyduğu memnuniyeti dile getirirken, şöyle de bir öngörü de bulunuyordu: “Gözlemlerime göre; Ortadoğu ve Türkiye’de tıp alanında müthiş gelişmeler var. COPD İstanbul, şu anda küçük bir toplantı durumunda ama zamanla daha fazla önem kazanacak.”

Cazzola söylediklerinde haklı çıktı, COPD Med bugün TÜSAD ile birlikte Italian Association of Hospital Pneumologists (AIPO), Hellenic Chest Diseases Society, Austrian Society of Pneumology (OGP), Azerbaijan Respiratory Association (ARA), Egyptian Scientific Society of Bronchology (ESSB), Hungarian Respiratory Society (MTT), Macedonian Respiratory Society (MRS) Polish Respiratory Society (PTChP), Romanian Society of Pneumology (RSP), Slovenian Respiratory Society (SRS) ve Society for Pulmonologist of the Republic of the Macedonia (SPRM) olmak üzere tam 11 ulusal dernek tarafından destek gören uluslararası bir bilimsel kongreye dönüştü. TÜSAD Dış İlişkiler Komisyonu Başkanı Semra Bilaçeroğlu’nun yürüttüğü çalışmalarla TÜSAD; Selanik ve Belgrad gibi balkan şehirlerinde yapılan COPD Med toplantılarında başarıyla öncülük misyonunu sürdürdü. TÜSAD halen COPD Med’in tüm çalışmalarında etkin bir rol oynuyor.

Çok başarılı uluslararası toplantılara karşın, TÜSAD’ın üyelerini geniş çaplı olarak bir araya getirebildiği, bilimsel bir şölen olması kadar sosyal yönüyle de en değerli etkinliği olan Solunum Kongreleri bu dönemde de, hep yükselen bir ivme ile devam ettirildi. Her zamanki gibi çıtayı bir yukarıya çıkaran kongrelerden biri olan SOLUNUM 2013 ise 2-6 Ekim tarihle-

ri arasında Çeşme’de gerçekleşirken, 600’ün üzerinde bildiri gönderilmiş ve bunlardan 589’u hakem değerlendirmeleri sonucunda kongrede sunulmaya uygun bulunmuştu. Gerek kurs gerekse kongre bilimsel programında 14’ü yurtdışından davetli toplam 202 konuşmacı görev almıştı. İlk yıllardaki katılımcı sayısından çok daha fazla konuşmacıya yer veriliyor olması, Solunum Kongrelerinin nerelerden bugünkü seviyelerine geldiğini hatırlamak için güçlü bir veri olarak kabul edilmelidir. Başkan Mecit Süerdem’in, derneğin 43. yılı nedeniyle yayınladığı mesajı bunu güçlendiriyor:

“TÜSAD’ın kurulduğu andan itibaren geçen 43 yılda çok sayıda meslektaşımız TÜSAD bayrağını taşıyarak derneği hep ileriye götürmek için çalıştı. TÜSAD, bugün gelinen noktada 2.300 üye, 2 şube, 16 çalışma grubu, Dış İlişkiler Komisyonu, Sağlık Politikaları Danışma Kurulu ve nitelikli süreli yayınları, kitapları ve hekim-hasta broşürleri ile ülkemizin en güçlü uzmanlık derneklerinden biri olmuştur. Mezuniyet sonrası eğitim adına, bir yıl içinde en az 20 yurtiçi toplantı, Avrupa ülkelerinde değişik kliniklerle ortaklaşa düzenlenen çok sayıda toplantı ve teknisyenlere yönelik değişik kurslar gerçekleştirilmektedir. Bu yıl yapılan iki uluslararası kongre (COPD İstanbul ve 2nd European Congress for Bronchology and Interventional Pulmonology) ile derneğimiz disiplinimizi ve ülkemizi taçlandırmıştır. Yurtdışındaki paydaş dernekler ve bilim insanları ile birlikte gelecekte yapılmasına karar verilen uluslararası toplantıların planlamaları sürdürülmektedir. Yeni değiştirilen dernek tüzüğü ile TÜSAD demokratik yapılanmasını tamamlamış bulunmaktadır.”

Çok yoğun bir toplantı gündemi bulunan TÜSAD, o yıl aynı zamanda 22-23 Haziran 2013 tarihinde TÜSAD ve ISAM (International Society for Aerosols in Medicine) tarafından ortaklaşa düzenlenen “İnhalasyon Tedavilerinde Temel Prensipler ve Klinik Uygulamalar” sempozyumu ile yaş günü kutlaması yapmayı planlıyordu. Ancak Gezi Parkı olayları nedeniyle toplantı zorunlu olarak ileri bir tarihe ertelendi.

Gezi Olayları ve biber gazı kullanımı

Alanında köklü bir geçmişi bulunan bilimsel bir uzmanlık derneği olarak her zaman politik bir duruş sergilemeden meslektaşlarına ve topluma hizmet etmeye gayret eden TÜSAD, Gezi Olayları sırasında biber gazı kullanımının sağlık üzerin-

deki etkileri konusunda bir açıklama yapma gereği duymuştu. 1 Haziran 2013 Cumartesi akşamı gerçekleşen müdahale ile birlikte ortaya çıkan manzara kayıtsız kalamayan TÜSAD, bir bilgilendirme yapmak üzere hemen çalışmalara başladı. Başkan Mecit Süerdem, hemen o akşam TÜSAD İş ve Meslek Hastalıkları Çalışma Grubu Başkanı olan İbrahim Akkurt'a bir mail yazarak, bir basın bildirisi hazırlayacaklarını ilettiler. Akkurt, hızlıca bir literatür taraması yaptı ve TÜSAD 3 Haziran 2013'de biber gazıyla ilgili basın bildirisini yayınladı. 2 sayfalık bildiri maruz kalanlar için genel bilgileri içeriyordu. Bildiride maruziyet durumunda neler yapılması, neler yapılmaması gerektiği anlatılıyordu. Biber gazı maruziyetinin güvenlik görevlileri için de mesleki bir risk faktörü olduğu vurgulanıyordu. Açıklamada şu uyarılar yer alıyordu:

“Dünyaya ‘dumansız hava sahası’ modeliyle örnek olmuş bir ülkenin son günlerde çok da hoş olmayan görüntülerle dünya medyasının birinci gündemini işgal etmiş olması TÜSAD gibi bir uzmanlık derneği olarak bizde de ciddi rahatsızlık yaratmaktadır. Biber gazı evet, belki direkt ölümcül değildir ancak en az sigara kadar zararlıdır. Yapılan deneysel hayvan çalışmalarında genotoksik özellikleri bile gösterilmiştir. Biber gazı kullananlar için de ciddi riskler taşır ve meslek hastalığına yol açabilir. Bu maddeyi sürekli kullanan görevlilerin kendilerinde ve gelecek nesillerinde kanser başta olmak üzere etkilerini şimdiden bilemediğimiz birçok risk vardır. Biber gazına maruz kalmak ciddi sağlık sorunları yaratabilir. Biber gazının halka açık alanlarda ve özellikle de kapalı yerlerde kullanılması kimyasal silah etkisi yaparak kalp-akciğer başta olmak üzere duyarlı kişilerde çok ciddi etkiler gösterebilir. Tüm bu nedenlerle TÜSAD olarak bir an önce aklın ve mantığın galip gelmesini, toplumsal olayların şiddete başvurulmadan çözümlenmesi gerektiği inancımızı kamuoyuna saygıyla duyuruyoruz.”

‘TÜSAD Mucizesi’ ile üyesi sayısı 2.400’ü aştı

Yoğun geçen bir dönemin ardından 2014 yılında Mecit Süerdem görevi devretmeye hazırlanıyordu. Çünkü çok emek vererek hazırladığı tüzük gereği artık TÜSAD’da Merkez Yönetim Kurulu başkanı arka arkaya iki dönem başkanlık yapamıyordu. Derneğin Olağan Genel Kurul’u 30 Kasım’da Ankara’da gerçekleştirildi. Genel Kurul’un hemen ardından çalışmalarına başlayan Merkez Yönetim Kurulu, görev dağılımı-

nı yaptı. 2013-2016 döneminde TÜSAD Merkez Yönetim Kurulu Başkanlığı görevi Filiz Koşar'a verildi. Süerdem, görevi devrederken yaptığı açıklamada şunları söylüyordu:

“Türkiye Solunum Araştırmaları Derneği ilk kurulduğu günlerden itibaren üstlendiği meslek örgütü olma fonksiyonunu zaman içinde daha da güçlendirerek sürdürmektedir. TÜSAD kurumsallaşmayı ve yenilenen tüzüğü ile demokratik yapılanmasını tamamlamıştır. TÜSAD; son on yıldaki yoğun emeklerimiz ve uyumlu multidisipliner ekip çalışmamızın sonucunda tüm yıla yayılan yurtiçi ve yurtdışı eğitim faaliyetleri, uluslararası toplantıları, niteliği hızla artan süreli bilimsel dergisi, özel gün etkinlikleri, kitapları, yayınları, alanımızın en önemli bilimsel toplantısı olarak kabul edilen ulusal kongreleri, çok aktif çalışan şubeleri, mükemmel yapılandırılmış dernek genel merkezi ve 2.400 üyesi ile ülkemizin en güçlü uzmanlık dernekleri arasında yerini almıştır. Çok kişi tarafından ‘TÜSAD mucizesi’ olarak tanımlanan başarımızın altında yatan önemli bir faktör de üyelerimizin verdikleri sürekli destek ve bizlere duydukları güven duygusudur. TÜSAD’ı geldiği bu seviyeye ulaştıran ekip içinde yüklendiğim misyon ve aldığım görevler meslek hayatımın gurur sayfalarını oluşturdu. Merkez Yönetim Kurulu başkanlığım süresince bana güvenen, saygı ve sevgilerini eksik etmeden destek olan tüm ekip arkadaşlarıma ve siz değerli dernek üyelerine minnet duygularımı ifade ediyorum.”

Bu bölümü sona erdirmeden önce değinmemiz gerektiğini düşündüğümüz bir gelişme daha var. O da, TÜSAD Genç Akademisyenler Grubu GEAK. Ülkemizin farklı şehirlerinde görev yapan hekimlerden oluşturduğu GEAK, resmen 2014 yılında kurulmuş olsa da temelleri Mecit Süerdem’in başkanlık döneminde atılmıştı. Süerdem, “GEAK ile genç akademisyenlere dernek çalışmaları içinde pek çok kapı açılmış oldu ve çok merkezli çalışmalara katılma olanağı sağlandı” derken, bu oluşum ilk koordinatörü Arzu Mirici ile birlikte hızlı bir başlangıç yaptı. Yurt genelinde genç akademisyenlerin üye olduğu göğüs hastalıkları alanında bilimsel ihtiyaçları belirleyen, bu konuda bilimsel toplantı ve çalışma projeleri oluşturan, bilimsel çalışmalar yapan ve bunları yayına dönüştürmeyi amaçlayan bir oluşum olan GEAK, ilk kez toplandığı SOLUNUM-2014’ten bu yana pek çok önemli çalışmaya imza attı. Bu oluşum halen GEAK Koordinatörü Nazan Şen ve Çalışma Grupları Koordinatörü Güntülü Ak öncülüğünde genç akade-

misyenlerin mesleki gelişimine yönelik araştırma yaparak yeni projeler üretiyor.

Bu arada tanıyanlar bilir; Mecit Süerdem Hoca sadece hekimlik mesleğini icra etmekle yetinmeyecek, meslektaşları ve hastaları için hep daha fazlasını üretmeden duramayacak bir yapıya sahiptir. Süerdem, bunun doğal bir sonucu olarak başkanlık görevini devreder devretmez, uzun yıllar önce projesini kafasında oluşturduğu KOAH Hastaları Derneği kurma düşüncesi için harekete geçti. TÜSAD'da 2. Başkan olduğu 2014 yılında bunu öneri olarak MYK'ya sunan Süerdem, TÜSAD'ın himayesinde ve desteği ile 2015 Ocak ayı içinde derneğin kuruluşunu tamamladı. Kısa bir süre önce emekli olup İstanbul'a yerleşen Süerdem halen KOAH Hastaları Derneği'nin başkanlığını yürütüyor ve Denetleme Kurulu Üyesi olarak TÜSAD'da aktif olarak hizmet vermeye devam ediyor. Süerdem, derneğin 50. yılında verdiği şu mesajla onlarca yılı iki cümle ile çok güzel özetliyor:

“Derneğimiz geldiği noktada sadece meslektaşlarımız için değil, toplumun akciğer sağlığını iyileştirmek ve korumak adına da önemli hizmetlerin altına imzasını attı. Bir üyesi olmaktan ve yönetim kadrolarında önemli görevler üstlenmekten gurur duyduğum TÜSAD'ın 50. yaş kutlu olsun.”

BÖLÜM 6

2013 - 2016

Farklılık ve çeşitliliği zenginliğe dönüştürebilmek

“Yaşadığımız zaman dilimi ve yüzyılımız birden çok organizasyon ve kuruluşun var olmasının farklılık ve çeşitlilik anlamında önemli olduğu ve özellikle sivil toplum değerlerinin giderek daha çok güçlendiği ve önemsendiği bir dönemdir. Hem içinde bulunduğumuz coğrafyada hem de değişen dünyada sivil toplum kuruluşları ve sivil toplumun önemi giderek artmaktadır ve devletin kararlarını toplumun tüm kesimleri ile birlikte alması, giderek istenen ve özlenen bir yaklaşım ve yönetim modeli haline gelmektedir. Farklılık ve çeşitliliğin ilkeli ve düzeyli bir rekabet ile motivasyonu arttıracak ve mükemele daha çok yaklaşılacağını düşünmekteyiz. Eğer ortak amaç ve hedeflerimizi uzmanlık alanımızda çalışanların mesleki gelişimi, özlük hakları ve menfaatleri, toplumumuzun akciğer sağlığı gibi noktalarda örtüştürüp gerektiği zaman bunlar için kurumsal güçlerimizi birleştirebilirsek bu farklılık ve çeşitliliği bir zenginliğe dönüştürebileceğimize inanıyoruz. Asıl mesele şu ya da bu dernek değil de liyakat, çalışmak ve dürüstlük olduğu ve birbirimizi tekrarlayan, taklit eden faaliyetler yapmak yerine görev bölüşümü ve işbirliği yapabildiğimiz sürece kazananın uzmanlık alanımız ve dolaylı olarak da ulusal akciğer sağlığı olacağı aşıkardır.”

TÜSAD'ın yeni başkanı Filiz Koşar, ilk mesajlarından biriydi bu okuduğunuz. Hem zamanın ruhunu yansıtan hem de TÜSAD'ın bakış açısını net bir şekilde ifade eden Filiz Koşar Türkiye Solunum Araştırmaları Derneği'nin 30 Kasım 2013'te Ankara'da gerçekleştirilen Olağan Genel Kurul'unun ardından TÜSAD Merkez Yönetim Kurulu Başkanlığı görevini üstlenmişti. Asistanlık yıllarından bu yana TÜSAD'a üye olan Koşar, hem mesleki hem de halkımızın akciğer sağlığına ilişkin sorunları yakından takip ediyor, tüm bunlara çözüm arayan ekibin içinde yer alıyordu.

Filiz Koşar, İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi'nden 1985 yılından mezun olduktan sonra, 2 yıl zorunlu hizmetini Van Başkale Sağlık Ocağı ve Van Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması (AÇB/AP) Merkezi'nde yaptı. Uzmanlık eğitimine 1987 yılında Yedikule Göğüs Hastanesi'nde başlayan ve 1992 yılında tamamlayan Koşar, aynı hastaneye başasistan olarak atandı. 1988 yılında Sağlık Bakanlığı tarafından ilk ve son defa gerçekleştirilmiş olan 3 aşamalı (yabancı dil, merkezi bilim sınavı ve sözlü sınavı) Şef/Şef Yardımcılığı akademik yükseltme sınavında Şef Yardımcısı ve yine aynı yıl Göğüs Hastalıkları Doçenti oldu. 1999 yılında Klinik Şefi olarak atanan Koşar, 2000 yılında aynı hastanede Solunum Yoğun Bakım Ünitesinin kurucusu ve sorumlusu oldu. 2003 yılından itibaren üç dönem Türk Göğüs Hastalıkları Yeterlik Kurulu (TGHYK) Sınav Komisyonu'nda Yürütme Kurulu tarafından seçilerek görev yaptı. 2009 yılında Türk Göğüs Hastalıkları Yeterlik Kurulu (TGHYK) Genel Kurulu'nda Yürütme Kurulu'na seçilen Koşar, 2009-2011 ve 2011-2013 dönemlerinde Genel Sekreter olarak görev aldı. 2013-2015 dönemi için yapılan seçimlerde tekrar TGHYK kurulu Yürütme kuruluna seçildi ve Başkan Yardımcısı oldu. Koşar, 2017 yılında Sağlık Bilimleri Üniversitesi Yedikule Göğüs Hastalıkları Hastanesinde (YGHH) Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi (SUAM) kadrosuna profesör olarak atandı.

Derneğin hemen her kademesinde görev aldı

Filiz Koşar asistanlık yıllarında yolunun kesiştiği TÜSAD'da ise yıllar içinde çok sayıda görev üstlendi. 2004 yılında Merkez Yönetim Kurulu Üyeliğine seçilen Koşar, önce sayman, daha sonra iki dönem Genel Sekreter ve Başkan Yardımcılığı görevlerinde bulundu. Solunum 2006 ve Solunum 2007'nin Genel Sekreteri olarak çalıştı. Solunum 2008 Kongresi'nin 2. Başkanı, Solunum 2009'un Bilimsel Komite Başkanı ve Solunum 2010'un da Başkanı olarak aktif rol alan Koşar, 2014 yılında yapılan Genel Kurul ile Merkez Yönetim Kurulu Başkanlığı'na seçildi. Bu dönemde yapılan işlere göz atmadan önce TÜSAD'ın Koşar için anlamını öğrenelim.

“TÜSAD'a asistanlığımın ilk yıllarında üye olduğumda akademik hayatımın devamında benim için bu denli önemli bir kurum olacağını hayal bile edemezdim. Uzunca bir süre, yaklaşık 10-15 yıl diyebiliriz, yıllık kongrelerine katıldığım bir uzmanlık derneği olmasının yanında Solunum Dergisi ile ilk bilimsel

çalışmalarımızı paylaştığımız bir mecra olarak da anlam taşıdı. Ayrıca şunu da özellikle belirtmem gerekir ki; TÜSAD sadece ulusal platformda değil, 90'lı ve 2000'li yıllarda asistan hekimler ve genç akademisyenler için uluslararası bilgi alışverişinin sağlanmasına öncülük eden ve yeni açılımlar sağlayan bir dernek algısı ile de hafızamda yer aldı. 2005 yılı itibariyle TÜSAD çatısı altında hocalarımızın gerçekleştirdiği yeni açılımlar döneminde, ilk kez MYK üyesi olarak görev almam benim için hem akademik hayatım hem de mesleki ve kişisel gelişimim için adeta bir dönüm noktası oldu. Bu tarihten sonra hayatımdaki anlamın en somut ve net ifadesi evim ve çalıştığım hastanem dışında benim için üçüncü bir aile ortamı ve yuva anlamını taşımasıdır. “

Koşar, TÜSAD'da üstlendiği görevler için şöyle diyor: “Aklım, bilgim, tecrübem ve kişisel gayretim ile başarabileceğimin en mükemmeline erişmek hedefi ile çalıştım. Elbette ki sorumluluk açısından bu görevlerin içinde en çok çalıştığım, en çok yorulduğum, en fazla heyecan ve stres hissettiğim ama bir o kadar da keyif aldığım dönem tabii ki başkanlık görevini üstlendiğim dönem oldu. Bu dönemde hissettiğim sorumluluk duygusu ve görev bilinci özel hayatım, meslek yaşantım ve sivil toplum kuruluşundaki görevim üçlüsü içinde en ağır basan oldu diyebilirim. Her gün gelen onlarca maili okuyup cevaplamak, sürekli iki telefonla gezmek ve onları cevaplamak, her akşam mesai sonrası saatlerce bilgisayar başında çalışmak, belki uzun aylar boyunca evde kalınamayan toplantılarda geçen hafta sonları, sık yapılan seyahatler, ulusal ve uluslararası toplantılarda temsiliyet bu üç yıllık dönemin yaşam biçimini oluşturmuştu. Oğlumu evlendirdiğim gün ve gecenin ertesi günü yapılan Merkez Yürütme Kurulu toplantısına katılarak çalışma arkadaşlarımı biraz şaşırttığımı hoş bir anı olarak aktarmak isterim.”

Koşar'ın neden bu kadar yoğun bir tempo içinde çalışmak zorunda kaldığını anlayabilmemiz için o dönemde yapılan ve yapılmaya çalışılan işlere bakmamız gerekir. Onlarca yıl boyunca edinilen bilgi, birikim ve gücün yeni yönetimlerin dinamizmi ve enerjisi ile birleştiği TÜSAD'da kurumsallaşan yapı birçok işi kolaylaştırıyordu elbette. Ancak diğer yandan yeni üyelerle giderek büyüyen bir derneği yönetmek, göğüs hastalıkları camiasının tamamını kucaklayan faaliyetlerde bulunmak sorumlulukları artırıyordu. Her bir çalışmada çitanın bir değil birkaç basamak birden yukarı çıktığı TÜSAD'da, bu dönemde görev alan yönetim şu isimlerden oluşuyordu:

Başkan: Filiz Koşar,
2. Başkan Mecit Süerdem,
Başkan Yardımcısı: Arzu Mirici,
Genel Sekreter: Ali Fidan,
Sayman: Zeynep Ferhan Özşeker,
Üye: Levent Dalar,
Üye: Meral Gülhan,
Üye: Berna Eren Kömürcüoğlu,
Üye: Gönenç Ortaköylü,
Üye: Akif Turna,
Üye: Aydın Yılmaz.

Figen Atalay, Oğuz Köktürk ve Attila Saygı'nın yer aldığı Denetleme Kurulu, İbrahim Akkurt, Atilla Gürses, Nural Kiper'den oluşan Etik Kurulu ile yoğun bir gündemi devralan yeni yönetim, kurs, kamp, sempozyum, şube toplantıları gibi etkinliklere hiç kesintisiz devam etti.

Yeni yönetim, 7-10 Mart'ta COPD İstanbul 2014 projesiyle uluslararası çalışmalara da güçlü bir başlangıç yaptı. İlk 2012 yılında yapılan ve tüm dünyadan yüzlerce bilim adamının katıldığı bu kongrenin elde ettiği başarılarla ve nasıl uluslararası bir organizasyona dönüştüğüne önceki sayfalarda değinmiştik. KOAH'ın her yönü ile ele alınarak tartışıldığı, kapsamlı bilimsel program, farklı ülkelerden gelen 27 yabancı konuşmacı ile TÜSAD COPD İstanbul; başka Avrupa, Kuzey Afrika ve Orta-doğu ülkeleri olmak üzere tüm dünyada ismi markalaşmış bir toplantı olacağını gösterdi. İtalya'dan Mario Cazzola'nın başkanlığını Yunanistan'dan Nikolaos Siafakas ile Türkiye'den Günseli Kılınç'ın başkan yardımcılıklarını üstlendiği COPD İstanbul 2014 toplantısı TÜSAD tarihinde de önemli etkinliklerden biri olarak yerini aldı.

'Algı Araştırması' çalışmalara yön verdi

Derneğin 45. yaşının kutlandığı 2014 yılında önemli bir anket çalışması da yapıldı. Böylesine köklü ve uzun yıllardır göğüs hastalıkları alanında faaliyet gösteren bir dernek, yine bu alandaki hekimler tarafından nasıl algılanıyordu? Dernek hangi yönleriyle başarılı olup yarım yüzyıla yakın nasıl ayakta kalmıştı? Eğer varsa hangi yönleri eksik görülüyordu? Tüm

bu soruların yanıtını alabilmek için 21-23 Mayıs 2014 tarihleri arasında bağımsız araştırma şirketi Sia Insight ile işbirliği yapan TÜSAD, bir online anket çalışması gerçekleştirdi.

Konuyla ilgili üyelere bizzat mektup yazan Başkan Koşar, "Bir uzmanlık derneğinin başarılı ve kalıcı olmasının ardındaki temel yapıtaşlarının en önemlisi üyeleridir. Bu nedenle sizlerle alanımız ile ilgili konularda daha fazla bilgi alışverişi içinde olmak, daha fazla dertleşmek ve birlikte hareket etmek arzusu içindeyiz," diyordu. Bu arada Koşar, özellikle gençlere çağrı da bulunuyor onları sadece anketi yanıtlamaya değil, katılıma da davet ediyordu:

"TÜSAD çalışma grupları, derneğimizin birçok aktivitesinin esas yürütücüsü konumundadır. Çalışma grupları aktivasyonlarında yer almak, toplantılarda konuşmacı olarak görev almak, çok merkezli çalışmalara katılmak ve yürütme kurullarında görev almak arzusunda iseniz lütfen kongre sırasında çalışma grubu genel kurul toplantılarımıza katılın. Her zaman mail veya telefon yolu ile dernek merkezimize ulaşip bu konuda isteklerinizi iletebilir, dilediğiniz çalışma grubumuz ile temasa geçebilirsiniz. TÜSAD Merkez Yönetim Kurulu olarak sahada çalışan uzmanlarımızın, eğitim almakta olan uzmanlık öğrencilerimizin seslerine daha fazla kulak vermek, dertlerini daha fazla dinlemek ve sorunlarına daha fazla çözüm üretebilmek arzusundayız. Düzenli olarak ayda bir yapılan Merkez Yönetim Kurulu toplantılarımızın gündemini sizlerin dilek, istek, soru ve önerileri doğrultusunda belirlemek istiyoruz. Gündeme alınmasını istediğiniz önerilerinizi dernek mail adresimize yazılı olarak bildirmenizi bekliyoruz. Dernek iletişim bilgilerine web sitemizden (www.solunum.org.tr) ulaşabilirsiniz."

Bu arada TÜSAD Solunum TV portalını hayata geçirirken, web sitesini de cep telefonlarından ulaşılması için mobil uyumlu hale getirmişti.

Anket çalışmasına dönecek olursak, bu çalışmada üyelere e-posta yoluyla bir link iletildi. Gelen yanıtlar ilginç sonuçlar ortaya koyuyordu.

Katılımcıların TÜSAD'ı genel beğeni düzeyleri yüzde 90 gibi çok üst bir seviyedeydi. Üyelerin derneğe bağlılık düzeyi de yüzde 72'ydi. Araştırma raporuna göre Bağlılık Endeksi hesaplarındaki yüzde 70 ve üzeri değerler, güçlü bir

bağlılığın göstergesi kabul ediliyordu. TÜSAD'ın kurumsal algısına dair performansı 18 farklı unsurla ölçümlendi. Gelen sonuçlara göre; TÜSAD "etikdir", "itibarlıdır", "uzmanlığıma/bana fayda sağlar", "kaliteli faaliyetler/hizmetler sunar", "gelecek vaat eder" gibi değerlendirmelerin oranı yüzde 85'in üzerindeydi. Dernek faaliyetlerinin değerlendirildiği bölümde TÜSAD, "yıllık ulusal kongrelerin mesleki açıdan katkısı", "dernek yönetimi", "alanımızda çalışan kişileri kapsayıcı özelliği" ve "ulusal diğer mesleki derneklerle ortak çalışmaları" konularında güçlü bulunurken, "ülke genelindeki örgütlenmesi" ve "online eğitim çalışmaları" konularında zayıf görülüyordu. Bu saptamaların ardından TÜSAD'ın eksik bulunduğu alanları nasıl güçlendirdiği ilerideki sayfalarda okuyacaksınız.

CHEST kursu, Solunum 2014'e ayrı bir değer kattı

O yıl uluslararası birçok toplantıya katılan TÜSAD, geleneksel Solunum Kongresi'ni ise Ekim ayında yaptı. TÜSAD'ın 36. Ulusal Kongresi Solunum 2014, 15-19 Ekim tarihlerinde üyelerden gelen olumlu geri bildirimler nedeniyle yine Çeşme'de gerçekleşti. Meral Gülhan'ın Kongre Başkanı, Mukadder Çalıkoglu'nun Bilimsel Komite Başkanlığını üstlendiği Solunum 2014, yerli ve yabancı toplam 250 bilim insanının görev aldığı bir kongre oldu ve toplam 634 bildiri sunuldu. Tabii ki bu TÜSAD kongresinde de bir çok ilk gerçekleşti. Bu yeniliklerden birisi, kongrenin hemen öncesinde 14-15 Ekim 2014 tarihlerinde Semra Bilaçeroğlu ve Mark J. Rosen başkanlığında gerçekleşen "CHEST Board Review Course" oldu. TÜSAD ve American College of Chest Physicians (ACCP) işbirliği ile organize edilen, alanında deneyimli, birbirinden değerli yerli ve yabancı konuşmacıların katkıları ile Çeşme'de yapılan bu kurs ile eş zamanlı olarak kongrenin ilk gününde katılımcılar teorik bilgilerini güncellerken aynı zamanda pratik yapma imkanı da bulabildikleri 9 ayrı kurs da yine yoğun ilgi gördü.

TÜSAD Başkanları Solunum 2014'e buluştu

Solunum 2014'ün bir özelliği de tüm davetlilerin duygusal anlar yaşadığı bir kongre olmasıydı. Kongre Başkanı Dr. Meral Gülhan, bunun nedenlerini şöyle anlatıyordu:

"Törende tüm TÜSAD başkanları bir aradaydı. Müzeyyen Erk hocamızdan itibaren görev almış geçmiş dönem TÜSAD başkanlığı yapan değerli hocalarımıza derneğe

yapmış oldukları katkılardan dolayı plaket verildi. Başkanlık yapmış bütün hocalarımızı bir arada görmek duygu dolu anlar yaşanmasının ilk nedeniydi. Bunun yanı sıra 2014 kongresinin teması sigara ile mücadele idi ve tüm kongre görsellerinde ilkokul öğrencilerinin ödüllü sigara karşıtı resimleri kullanılmıştı. Bu temaya uygun başarılı bir çalışmaya imza atan İzmir Bulgurca İlköğretim Okulu öğrenci ve öğretmenlerinin açılış törenimize katılımı duygusal anlar yaşanmasının ikinci nedeni oldu. Hazırladıkları sigara karşıtı videoları ile tüm katılımcıların beğenisini kazanan ve ayakta alkışlanan öğrenci ve öğretmenlere de plaketleri takdim edildi. Son olarak, kendisi de bir maden teknikeri olan, aynı zamanda fotoğraf sanatçısı Alaaddin Kara tarafından madencilerimiz ile ilgili bir fotoğraf sunumu yapıldı. Bu sunum ile Soma maden faciasında yaşamını kaybeden maden işçilerimiz bir kez daha anıldı ve madencilerimizin ağır çalışma şartlarına dikkat çekildi. "

TÜSAD 36. Ulusal Kongresi Solunum 2014 kapsamında Güven Çetin anısına düzenlenen bir oturumun yanı sıra o güne dek derneğe hizmet veren doktorlardan Nazmi Bilir, Lütfi Çakar, Atilla Gürses ve TÜSAD eski başkanı Mustafa Yaman'ın onuruna farklı başlıklar altında oturumlar düzenlendi. Lütfi Çakar'ın burada yaptığı konuşma oldukça anlamlıydı. Çakar, onuruna verilen oturumun kendisine yaşattığı duyguları çok güzel bir anekdotla şöyle aktarıyordu:

"Rahmetli Prof. Dr. Tarık Minkari (1925-2010) emekli olduğunda adının bir dershaneye verilmesi söz konusu olmuştu. Bazı kişilerin 'yaşayan hocaların isminin verilmesi de nereden çıktı?' gibi itirazları karşılığında hoca 'insanları sevindirecekseniz yaşarken sevindirir, öldükten sonra nereden haberleri olacak' demişti ve sonuç olarak adı dershaneye verilmişti. Hocamın yaşadığı duyguların aynısını bugün ben yaşadım. Kuruluşundan itibaren içinde bulunduğum TÜSAD, bana bu onuru yaşattı. Anabilim Dalı'nda sevgili Gülderen Şahin başkanlığında ve Mecit Süerdem takdimiyle çok güzel bir uğurlama töreni yapıldı bana. Kendilerinin yanı sıra TÜSAD Yönetim Kurulu'na, değerli Merkez Yürütme Kurulu Başkanı'na ve aramızda olan hocalarımıza teşekkür ediyorum."

Kömürlü Termik Santrallere Hayır!

Kongrenin ardından yine yoğun bir gündemde yıla devam eden TÜSAD, toplumsal olaylara ilişkin çalışmalar yap-

maktan da geri kalmadı. Toplum sağlığı için diğer sivil toplum kuruluşları ile el ele veren TÜSAD, kömürlü termik santraller konusunda farkındalık oluşturacak çalışmalar yaptı. O yıl, Greenpeace'in simgelerinden biri olan "Rainbow Warrior III" gemisi, 6-21 Eylül tarihleri arasında Türkiye'ye gelmişti. Türkiye'de var olan ve yapımı planlanan kömürlü termik santrallerin, çevre ve sağlık etkilerine dikkat çekmek için. Gemi, Türkiye turu sırasında Karabiga'daki kömürlü termik santrallerin çevreye ve insanlara zararları konusunda farkındalık yaratmak için Çanakkale'ye uğramış, burada büyük bir destek görmüştü. Çanakkale Tabip Odası Yönetim Kurulu Üyesi ve Halk Sağlığı Anabilim Dalı Başkanı Coşkun Bakar, Türkiye Solunum Araştırmaları Derneği Başkan Yardımcısı Arzu Mirici ve Temiz Doğa Derneği Başkanı Aslı Badem; Karabiga halkına solunum fonksiyon testiyle tarama yapılması konusunda ön ayak oldular. TÜSAD'ın imza kampanyasını desteklediği Türk Tabipler Birliği de bu konuda bir bildiri yayınladı, bildirinin başlığı şöyleydi: "Kömürlü Termik Santralden Vazgeçin! Geç Kalmadan!"

Bu bildiri ile yeni kömürlü termik santrallerin kurulmasına izin verilmemesi, kurulu bulunan santrallerde mevcut en iyi uygulamaların kullanımının zorunlu tutulması ve sağlık üzerine zararlı etkileri olduğu bilinen linyitle çalışanlar başta olmak üzere, aşamalı olarak kömürlü termik santrallerden vazgeçilmesi çağrısı yapıyordu.

Bu arada insan sağlığının yanı sıra çevre sağlığına verdiği önemi de her zaman ortaya koyan TÜSAD, Greenpeace tarafından yayınlanan "Sessiz Katil Raporu"nu Solunum 2014 Kongresi boyunca TÜSAD standında dağıtarak kendi üyelerini de bilgilendirmiş ve kampanyayı desteklemeye davet etmişti.

Bu yoğun tempo TÜSAD Akademi tarafında da devam ediyordu. Yoğun bir programla bilimsel aktivitelerine başladığı 2014 yılını aynı şekilde kapatmaya hazırlanan TÜSAD Akademi, Solunum 2014 kongresinin ardından 20 Eylül'de Zonguldak'ta Akciğer Kanseri Çalışma Grubu ile birlikte "Akciğer Kanseri'nde Destek Tedavisi" sempozyumunu düzenlerken, aynı ay içinde yurtdışında da başarılı iki toplantı gerçekleştirmişti. 19-20 Eylül 2014'te Pisa-İtalya'da ve bir hafta sonra 26-27 Eylül 2014'te Golnik/Slovenya'da yapılan toplantılar, yine yurtiçindeki kurs ve sempozyumlarla devam etti.

Bu arada derneğin düzenli hakemli bilimsel dergisi

Solunum'un adı, "Eurasian Journal of Pulmonology-EJP" olarak değiştirildi ve dili İngilizce oldu. Dergi, 2015 yılında Thomson Reuters'ın Web Of Science indeksine alındı.

Genç Akademisyenler yeni projeler için iş başında

2014 yılının bir önemli olayı da GEAK (Genç Akademisyenler) projesine ilişkin gelişmeler oldu. GEAK konusunda yapılan çalışmalar meyvesini vermiş ve 2014 yılında bu oluşumun ilk duyurusu yapılmıştı. TÜSAD için yeni ve heyecan verici bir uygulama daha hayata geçiyordu. TÜSAD-GEAK, yani Genç Akademisyenler projesi Arzu Mirici'nin çalışmaları ile hayat bulurken, çalışmalar fiilen Solunum 2014'te başlamıştı. Üniversitelerin yardımcı doçent ve eğitim hastanesi genç kadrolarına ulaşan, projesini paylaşan TÜSAD, onları Çeşme'ye davet etmişti. Mirici, o günü şöyle anlatıyor:

"Bir sabah çok erken saatte yaptığımız toplantıda planlarımızı tartıştık. Katılımcı genç meslektaşlarımızın heyecanı, bizlere doğru yolda olduğumuzu gösterdi. Genç Akademisyenler' in bir görevi de buldukları bölgede TÜSAD'ı temsil etmek ve üyeler arası ilişkileri güçlendirmek olacak. Bunu yaparken sıkıcı birtakım bürokratik işlemler yerine bir çeşit akran iletişimi sergileyecekler. Onlardan gelecek yöntem önerileriyle ilerleyecek, birlikte büyüyeceğiz."

"Benim mesleki yaşamımda en çok zorluk çektiğim konu; akademik anlamda bir hocanın yanında olduğum dönemlerin çok çok kısa olmasıdır. Deyim yerinde ise kendi kendime hoca oldum," diyen Mirici, TÜSAD-GEAK'ın nasıl bir ihtiyacı karşıladığını şöyle anlatıyor:

"Bir şey sormak, bir konuyu tartışmak ya da düşüncelerimi paylaşmak için en çok ihtiyaç duyduğum konu, akademik danışmanlar olmuştur. Bir de ben yaşamadım ama benim doçent olduğum yıllarda (1996) pek çok arkadaşım akademik kadrolara ulaşmakta sonrasında akademik çalışmalar yapabilmekte, akademik yükseltmelerini sağlayacak araştırmaları tamamlamakta çok zorlanıyordu. TÜSAD'ın GE-AK'ı böyle ortaya çıktı. 2016 yılında Sevgili Filiz'le (Koşar) akademik alanda çalışmak isteyen ama hocalara, danışman olacıklara ulaşamayan meslektaşlarımız için bu grubu kurduk. Bilimsel çalışmalar yapmaları ve TÜSAD'ın geleceğine sahip çıkmaları için... Her şeyden önemlisi onlarla daha uzun süre birlikte olabilme fir-

satı sunduğu için bu çok önemli TÜSAD projesi ile gurur duyuyorum. Son zamanlarda yapılan düzenlemelerle sadece GEAK değil TÜSAD'ın tüm yönetiminin gençlere geçmeye başlaması ve yönetimde süre sınırlaması gibi uygulamalar da derneğin katılımcılığı artırma yönündeki önemli değerleridir.”

Anlaşılan hemen her proje gibi bu projenin çıkış noktası da; uzmanlık alanındaki sorunlar ve gereksinimlerdi. GEAK bu konuda oldukça etkili oldu. GEAK ile akademisyen olup desteğe ihtiyaç duyan, akademisyen olmayı hedefleyen, akademisyenlik planı olmayan ve eldeki olanaklarla bilimsel çalışmalara katılmak isteyenleri buluşturan TÜSAD, Solunum 2014 Kongresi'nin hemen ardından bir mail grubu oluşturarak çalışmalara başladı ve o süreçten bu yana GEAK, çok önemli çalışmaları hayata geçirdi. Genç Akademisyenler grubu ilk klinik çalışmasının erken sonuçlarını Solunum 2015'te sundu ve sonra da devamı geldi. Kuruluşundan bu yana gençlerin katılımına önem veren, yaş aldıkça gençleşen TÜSAD, GEAK ile bu konudaki iddiasını net bir şekilde gözler önüne serdi.

Solunum365 ile yılın 365 günü eğitim başlıyor

Yıl bitmişti ama yeni projeler bitmemişti. TÜSAD Başkanı Filiz Koşar, 2014 yılı sona ererken bir önemli çalışma için daha düğmeye bastıklarını açıkladı: Solunum365.

Dijital dünyanın hem bilimsel hem de gündelik hayatın bir parçası olduğunu ve bu nedenle internet tabanlı yeni nesil eğitim teknoloji portalı olan Solunum365'i geliştirdiklerini belirten Koşar, 2015 yılında erişime açılacak olan bu platformda adından da anlaşılacağı üzere yılın 365 günü eğitim sağlanacağını duyurdu. Çok geçmeden de çalışmalar hızla tamamlandı ve Solunum365 açıldı. Oğuz Köktürk'ün önerisi ile hayata geçirilen ve derneğin en önemli varoluş nedeni olan “eğitim” alanında önemli bir ihtiyacı karşılayacak olan bu uygulama, takdirle karşılandı. Köktürk'ün başkanlığını üstlendiği bu online eğitim sertifika programının amacı bilgileri tazelemek, güncellemek, kolay ulaşılabilmesini sağlamak ve en güncel yaklaşımları, ilgili tüm hekimlerle paylaşmaktı. Yıl boyunca kesintisiz eğitim sağlayan bir platform olan Solunum365, ilk yılında bile oldukça yoğun ilgi gördü, düğmeye basıldığı günden itibaren çok hızlı gelişip büyüdü.

2015 yılına doğal olarak hızlı bir giriş yapan TÜSAD, bir yandan Akademi diğer yandan Solunum365 gibi projelerle olabildiğince çok kişiye ulaşmaya çalışırken, önemli bir yıldönümünü de kutlamaya hazırlanıyordu. TÜSAD artık 45 yaşındaydı, yarım asırlık bir dernek olmaya sadece 5 yıl kalmıştı. Bu nedenle 17-21 Ekim 2015 tarihlerinde yapılan TÜSAD 37. Ulusal Kongresi, hem güçlü içeriği hem de gördüğü ilgi ile her zaman olduğu gibi bir önceki yıldan daha iyi oldu. Rekor sayıda görülen 700'ün üzerinde bildiriden 670 tanesi değerlendirmelerden geçerek programda yer aldı. Bunların dışında 16 sözlü bildiri oturumu, 17 tartışmalı poster ve 7 olgu konseyi gerçekleşti. On yıl gibi bir sürede katılımcı sayısının 400 civarında olduğu kongrelerden sadece bildiri sayısının 700'ü aştığı, katılımcı sayısının 1.300'ü bulduğu kongrelere ulaşmak TÜSAD için büyük anlam taşıyordu. Filiz Koşar ve ekibinin yanı sıra önceki başkanlar ve ekipleri de bu durumdan duydukları memnuniyeti dile getiriyorlardı. Hepsinin bu işte çok emeği vardı ve bu çabalarının karşılıksız kalmamış olması mesleki olduğu kadar manevi bir haz da veriyordu. Başkan Koşar, kongrenin ardından yaptığı değerlendirmede şunları söylüyordu:

“En geniş katılımlı kongreyi gerçekleştirdik. Artık TÜSAD kongreleri bir marka haline geldi ve tabii ki bunun arkasında yılların getirmiş olduğu kurumsal bir hafıza ve alışkanlıklar, güçlü bir ekip, bu ekibi her daim destekleyen Merkez Yönetim Kurulumuz ve en önemlisi de bize inanan, güvenen ve güç veren göğüs hastalıkları camiası var. Ben, bu vesile ile Solunum 2015'in tüm organizasyon komitesine rekorların kongresini gerçekleştirdikleri için hem kendi adıma hem de tüm Merkez Yönetim Kurulu adına bir kez daha teşekkür ediyorum.”

Derneğe katkılarından dolayı onuruna oturumlar düzenlenen Şerife Nilgün Kalaç ve Veysel Yılmaz kongrenin ardından mutluluklarını dile getiriyorlardı. Kongre sırasında üzücü ama bir o kadar anlam taşıyan bir oturum daha vardı. Bir önceki yıl görev yaptığı hastanede silahlı saldırıya uğrayan ve hayatını kaybeden Kamil Furtun anıldığı oturum ile sağlıkta şiddet konusu, bir kez daha kongre gündemine taşınıyordu. Kongre programı kapsamında 20 Ekim'de gerçekleşen Trakea Hastalıklarına Yaklaşım oturumu, Kamil Furtun anısına düzenlendi. Kamil Kaynak, İrfan Taştepe ve Tamer Kutlu'nun konuşmacı oldukları oturumda İrfan Taştepe çalışma arkadaşı Furtun'u anlatırken, TÜSAD yasal ve etik anlamda doktorların

can güvenliğini yeniden tartışmaya açmıştı. Yüzde 79'u acil servislerde olan ve yüzde 91'i hasta yakınları tarafından gerçekleştirilen bu olaylara karşı TÜSAD net bir şekilde tavrını ortaya koyuyordu. Ancak ne yazık ki bugün bile sağlık alanındaki en önemli sorunlardan biri şiddet olmaya devam ediyor.

Yırcalıların mücadelesinden kongre simgesine

Acı gerçeklerin göz ardı edilmediği, bilgi paylaşımı yapılırken ilişkilerin kuvvetlendiği dolu dolu bir kongre yaşanmıştı o yıl. Oğuz Köktürk'ün Kongre Başkanı, Müge Aydoğdu'nun Bilimsel Komite Başkanı olduğu 15 kişilik ekip Başkan Filiz Koşar ile birlikte Solunum 2015'te TÜSAD'ın çevreye olan saygısını da en iyi şekilde ifade edebileceği bir program hazırlamıştı. Bunun sonucu olarak 2015 kongresinin simgesi 'zeytin ağacı' olarak belirlenmişti. Akciğerlerin içine yerleşmiş zeytin ağacı; TÜSAD'ın hem çevresel hem de toplumsal duyarlılığının simgesiydi. Manisa'nın Soma ilçesi Yırca köyünde kurulması planlanan kömürlü termik santral için, bir sabah erkenden "acele kamulaştırma" sürecinde olan zeytinlik alanlara girilerek 5'i iki asırlık, 86 zeytin ağacı kesilmişti. Köylülerin itirazı ve eylemlerinin ardından Danıştay, termik santral yapılması kararını durdurdu. Ancak o arada 6 bin zeytin ağacı kesilmişti. Akciğer sağlığı için çevrenin önemini anlatmaya çalışan ve doğaya olan saygısını defalarca gösteren TÜSAD, bu olaya da kayıtsız kalamamıştı. TÜSAD, Filiz Koşar, Oğuz Köktürk ve Müge Aydoğdu'nun birlikte kaleme aldıkları kongre davet mektubunda şöyle diyordu:

"Manisa Soma'nın Yırca köyünde, binlerce zeytin ağacının termik santral yapımına feda edildiği, yüreğimizi burkan olay nedeniyle, kongre görselimizin temasını barışın ve bereketin sembolü 'zeytin ağacı' olarak belirledik. Görselimizde ağacın gövdesindeki kadın figürü Anadolu kültüründeki Kybele (Ana Tanrıça) gibi bereketi-bolluğu, zeytin ağacı ise barışı ve 1000 yıla varan ömrüyle, sağlıklı ve uzun bir yaşamı temsil ediyor."

Solunum Ormanı 2 bin ağaçla kuruluyor

TÜSAD kongre görselini zeytin ağacı belirlemekle yetinmedi, bu konudaki duyarlılığını daha etkin bir eylemle de gösterdi ve 37. Ulusal Solunum Kongresi'nin anısına Ege Orman Vakfı ile birlikte önemli bir işbirliği yaptı.

Kongreye katılan konukların ulaşım ve konaklama faa-

liyetleri sonucu ortaya çıkan karbon emisyonunu nötralize etmeyi amaçlayan bu işbirliğinin sonucunda Torbalı-Taşkesik ağaçlandırma sahasında 2 bin fidanlık koru oluşturuldu. Kongre Başkanı Oğuz Köktürk ve Filiz Koşar gidip elleriyle fidan dikerken, kongre katılımcılarına da adlarına dikilen fidanların sertifikaları verildi.

Ormanlar dünyanın akciğerleriydi, TÜSAD da doğanın destekçisi olduğunu her fırsatta gösteriyordu. Dernek, akciğer sağlığını baştan beri bir bütün olarak ele alıyordu. Bu nedenle hava kirliliği de, bir zeytin ağacının kesilmesi de, bir fidan dikimi de onun alanına giriyordu. Başkan Filiz Koşar'ın dediği gibi; derneğin tüzüğünde açık biçimde belirtildiği gibi, TÜSAD'ın amacı; yalnız göğüs hastalıkları alanında çalışan hekimlerin bilimsel faaliyetlerini desteklemek ve haklarını savunmak değil, bunların yanında, ülkemiz ve tüm dünyada akciğer sağlığını korumak adına çalışmalarda bulunmak ve bu amaçla eğitici ve öğretici toplantılar, kurslar düzenlemek ve sosyal çalışmalarda bulunmaktı. Bu çalışmaların "gerektiğinde hükümet, sağlık otoriteleri, meslek örgütleri, yurtiçinde ve yurtdışında aynı ve benzeri konularda çalışan bilimsel kuruluşlarla, sağlık çalışanları ve sivil toplum örgütleri düzeyinde girişimlerde bulunmak ve güç birliği yapmak" şeklinde olabileceğini belirten Koşar ve ekip arkadaşlarının, üzerinde önemle durduğu bir konu daha vardı: Farkındalık.

Bunun için TÜSAD, alanındaki özel günlere sahip çıkarak farkındalığı artırmaya yönelik bir dizi çalışma yapıyordu. Bir sivil toplum kuruluşu olarak her yıl ilgili çalışma grupları ile birlikte; Dünya Tüberküloz Günü, Dünya Astım Günü, Dünya Sigarasız Günü, Dünya Spirometre Günü, Dünya KOAH Günü etkinliğine dönüştüren TÜSAD, böylece hastalıklara karşı halkımızın farkındalığını artırmaya yönelik sosyal sorumluluk projeleri hayata geçiriyordu. Örneğin; Dünya Sigarasız Günü'nde; sigara bağımlılığı için en önemli ve tehlikeli zaman dilimi olan orta öğrenim dönemi genç yaş grubunda bu sağlık problemine dikkat çekmek adına son üç yıldır, resim ve fotoğraf yarışmaları düzenliyordu. Bunun yanı sıra dijital ortamda paylaşılan kısa videolarla ilköğretim çağından itibaren öğrencilere bu bağımlılığın getirdiği zararları, kendi yaşlıları ve arkadaşlarının gözünden aktarmaya çalışıyordu. Yarışmalar, halka yönelik eğitim seminerleri, tarama testleri gibi pek çok uygulama ile toplumsal farkındalığı artırmaya çalışan TÜSAD, kitap ve bro-

şür gibi çalışmalar da yapıyordu. Koşar, bütün bu çalışmalarda akciğer sağlığı konusunda daha bilinçli bir toplum oluşturma görev ve sorumluluğunu yerine getirmeye çalıştıklarına dikkat çekiyor.

Koşar, o yıl kendisi ile yapılan bir röportajda sosyal sorumluluk projelerinden söz ederken, gerçekleştirenler arasında en önemli projeyi KOAH Hastaları Derneği olarak gösteriyordu. Evet, o yıl 23 Ocak 2015 tarihinde KOAH Hastaları Derneği faaliyete geçmişti.

TÜSAD'ın kardeş derneği olan KOAH Hastaları Derneği'nin temel amacı; KOAH tanısı alan hastalar arasında yardımlaşma ve iletişim ortamını hazırlamak, hastaların yaşam kalitesini artırmak, KOAH tanı ve tedavileri konusunda toplumu bilgilendirmektir. Hasta ve hasta yakınlarını bir araya getiren bu yeni STK'nın fikir babası ve başkanı Mecit Süerdem, KOAH Hastaları Derneği'nin alanında ilk hasta derneği olduğunu belirtiyor. TÜSAD'ın desteği ve Süerdem'in çabaları ile toplumda KOAH bilinci için önemli çalışmalar yapan dernek, önemli bir boşluğu doldurdu.

İlk canlı yayın toplantısı Nisan 2015'te yapıldı

TÜSAD sosyal projeleri yaparken üyelerine yönelik çalışmalar yapmayı da ihmal etmiyordu. Eğitim, seminer, sempozyum gibi pek çok toplantı devam ederken TÜSAD, her zaman olduğu gibi yenilikçi tavrını ve teknolojiye olan yatkinliğini bir kez daha gösterdi ve canlı yayın toplantıları başlattı. 8 Nisan 2015'teki ilk canlı yayın toplantısı "Akciğer Kanseri Tanısında Yenilikler" konusu ile gerçekleştirildi. Levent Dalar'ın katkıları ile gerçekleşen bu toplantının konuşmacıları, Nalan Akyürek ve Canan Akman oldu. Yüzü aşkın katılımcının eşlik ettiği toplantıya olan bu ilgi online toplantıların bundan sonra artarak devam etmesini sağladı. İkinci canlı yayın çok kısa bir süre sonra 15 Nisan'da yapıldı. Konusu "Akciğer Kanseri Tedavisinde Yenilikler" olan toplantıda Oturum Başkanlığı görevini üstlenen Mehmet Ali Bedirhan ve Coşkun Tecimer üstlenirken Akif Turna, Yeşim Eralp ve Ethem Nezh Oral da birer sunum yaptı. Üyelerden gelen geri bildirimler üzerine her ay farklı bir konu ile online toplantı yapılmaya başlandı.

Yıllar geçtikçe uluslararası ilişkileri giderek güçlenen TÜSAD, 2015 yılında da bu faaliyetlerini sürdürmüştü. 16-17 Ekim tarihlerinde kongre ile eş zamanlı olarak CHEST-

American College of Chest Physicians ile birlikte CHEST Board Review Kursu'nun ikincisini gerçekleştirdi. CHEST'ten Jouke. T. Annema, Mark J. Rosen, Charlie B. Strange, Stavros Konstantinides ile TÜSAD'dan Semra Bilaçeroğlu, Ali Fidan, Deniz Köksal, Arzu Mirici, Müge Aydoğdu, Levent Dalar, Asiye Kanbay, Filiz Koşar, Elif Küpeli, Mustafa zhan, Can ztrk, Sinem Sökücü, Mecit Süerdem ve Sevda Şener'in katılımı ile gerçekleşen toplantı büyük ilgi gördü.

Tam bu noktada 2016 yılına, Semra Bilaçeroğlu'nun European Association for Bronchology and Interventional Pulmonology (EABIP) Başkanı oluşu ile başlangıç yapabiliriz. 2010 yılında Prof. Chris Bolliger'in sekreterlik nerisi ile EABIP ile başlayan ilişkisi, Semra Bilaçeroğlu'nu 2016 yılı başkanlığına taşımiştı. 2010 yılından bu yana European Association for Bronchology and Interventional Pulmonology (EABIP)'ın sekreteri ve Türkiye temsilcisi olan Bilaçeroğlu'nun TÜSAD ile birlikteliği ise 1992 yılına dayanıyordu. Genç bir uzman olarak, 20. TÜSAD Kongresi'ne sözlü bir bildiriyle katılmış ve ye olmuştu. Ardından her yıl TÜSAD Kongresi'ne katılmayı sürdürmüş ve uluslararası derneklerdeki görevleri ve bu derneklerle olan iletişimi sayesinde TÜSAD Dış İlişkiler Komitesi'nde görevlendirilmişti. Aynı zamanda CHEST ve WABIP Türkiye temsilcisi olan Bilaçeroğlu, halen sürdürdüğü TÜSAD Dış İlişkiler Sorumluluğu görevi ile derneğin uluslararası platformlarda önemli işbirlikleri yapmasını sağladı.

TÜSAD'ın yeleri ile birlikte gerçekleştirdiği projeler de istikrarlı bir gelişim gösteriyordu. Medicres İyi Tıp Araştırmacısı Online Eğitim Programı'nın artık Türkçe olmasından akademik teşvik deneneğine kadar bir dizi çalışma hayata geçiriliyor. Online eğitim projesi "Solunum-365"nin hedeflediği programı adım adım ilerlerken TÜSAD, sürekli tıp eğitimine verdiği destek çerçevesinde üyelerine her alanda destek olmaya devam ediyordu.

Bu gibi alışmalar TÜSAD'ın camiadaki yerini pekiştiriyordu. TÜSAD 46. yılını devirip 47. yılına girmeye hazırlanırken, 3.000 üyeye ulaştı. Solunum 2015 Kongresi'nde 3000. ye için bir sürpriz hazırlandığını açıklanmıştı, çok geçmeden 3.000. ye derneğe kaydını yaptırdı: Nevra Gll Arslan. 3.000. ye Nevra Gll Arslan Solunum 2016'ya katılım bursu (kayıt, konaklama ve ulaşım) dln kazanırken TÜSAD,

alanının en eski, en köklü derneği olduğu gibi üye sayısı en hızlı artan derneği olmuştu aynı zamanda. Türkiye'nin hemen her yerindeki uzmanlık hekimlerini kucaklıyor, onlarla büyümeye devam ediyordu.

Solunum 2016 yılında yani TÜSAD'ın 38. Ulusal Kongresi 15-19 Ekim tarihlerinde yapıldı ve yine Çeşme'de gerçekleşti. Katılımcılar her ne kadar yoğun programdan dolayı beldenin güzelliklerine ayıracak vakit bulamasalar da Çeşme'yi seviyor, kendilerini burada ata ocağında gibi hissediyorlardı. TÜSAD'ın üyeleri ile konuştuğunuzda çoğu bir yuva olarak tanımlıyor üyesi olduğu derneği, kendini büyük bir ailenin üyesi olarak görüyor. Filiz Koşar da TÜSAD'ı böyle anlamlandırıyor ve "TÜSAD'ın hayatımdaki anlamının en somut ve net ifadesi; evim ve çalıştığım hastanem dışında benim için üçüncü bir aile ortamı ve yuva anlamını taşımasıdır. Öncü, yeniliklere açık bir uzmanlık derneği olan TÜSAD çatısı altında her üyemiz kendini ifade etme, çalışma, kendini ve uzmanlık alanını geliştirme imkanını bulacaktır," diyordu.

Solunum 2016: Kağıttan turnalar ve barış

TÜSAD'ın 38. yaşı için seçtiği tema 'barış' oldu. Davet mektubunda "Yaşamın her anında gereksinim duyduğumuz ve son zamanlarda eksikliğini yoğun olarak hissettiğimiz barış bu yıl kongremizin teması olarak seçilmiştir" deniliyordu. Bu kongrenin simgesi ise turnaydı. Kağıttan bir turna... Başkan Filiz Koşar, Bilimsel Komite Başkanı Şule Akçay ve Kongre Başkanı Figen Atalay imzalı mektupta, hem Japon efsanesindeki hem de Anadolu Halk Edebiyatı'ndaki turna kuşlarına atıfta bulunuluyordu. Uzak Doğu'da barışı simgeleyen turna kuşu, Anadolu'da haber getiren, şiirlerde kendisiyle sohbet edilen, eşinin yokluğunda kendini feda edecek kadar sadakati temsil ediyordu. Temenniler, "Solunum 2016 akciğer sağlığı ile ilgili yenilik haberlerini getirsin. Görmediğimiz ama özlediğimiz arkadaşlarımızla, meslektaşlarımızla sohbet ortamı olsun. Sadakat ve barış hekimliğinin zaten özünde var, gelin bu memleketin her köşesinde hüküm sürsün," şeklindeydi. Bu kadar anlamlı bir sembol olan turna kuşunun hikayesini Gazi Gülbaş o kadar güzel ifade etmiş ki, en iyisi onun kaleminden okumak.

"Kağıttan Bin Turna Kuşu Efsanesi der ki: Bir insan kâğıttan bin turna kuşu yaparsa dileği kabul olurmuş.

İkinci Dünya Savaşı'nı sonlandırmak amacıyla Hiroşima'ya atom bombası atıldığında bu şehirde yaşayan Sadako Sasaki henüz 2 yaşındaydı. Atom bombası yüzünden kansere yakalanan Sadako'nun 12 senelik kısacık hayatına sığdırdığı hayalleri yarım kaldı. Doktorlar ölümü için gün sayarken o, hayat dolu gözleriyle iyi şans işaretlerini takip ediyordu. Yaşayabilmek için bin turna kuşu yapmak istedi. Sadece barış dolu bir dünyada nefes alabilmek için ancak 644. kuşu yaparken son nefesini aldı, bine ulaşmadan gözlerini kapadı. Ölümünün ardından dünyanın dört bir yanından çocuklar, milyonlarca turna kuşu gönderdi hastaneye. Turna kuşu 1955 yılından beri barışın ve nükleer silahsızlanmanın sembolüdür. Biz de bu sene bin turna kuşu yaparak dünyada ve ülkemizde barış olmasını diliyoruz... Her ne kadar kongremizin amacı ulusal ölçekte bilgilerimizi güncellemek, uluslararası bilimsel faaliyetleri teşvik etmek ve paylaşmak olsa da bu amaca hizmet edebilmesi için huzurlu bir ortama ihtiyac duymaktayız."

Solunum 2016 yine rekor katılımı ile, yine bir öncekinden daha görkemli gerçekleşti. Aslında 2016 bu açıdan çok da rahat bir yıl değildi. Başkan Koşar, bu durumu şöyle açıklıyor: "O yıl göğüs hastalıkları alanında 2 kongre daha yapılmaya başlanmıştı. Ülkemizin içinde bulunduğu koşullar da siyasi ve sosyal açıdan pek parlak görünmüyordu. Yurtdışından Türkiye'ye güvenli seyahat yapılabilmiş gibi bir algı ne yazık ki yoktu ve buna bağlı olarak yabancı ülkelerden davetli konuşmacılarımız için endişe ettik haklı olarak. Bütün bunlara rağmen katılımcı sayımız 1.520'ye ulaştı. Açılış törenini belki de şimdiye kadar hiç olmayan rekor bir sayı 925 kişinin katılımı ile gerçekleştirdik. Kurslarımız oldukça dolu ve verimli idi. Yani her bakımdan beklediğimiz sayının üzerinde bir katılımcı ile Solunum 2016'yı tamamladık."

15 Temmuz darbe girişiminin kongreden çok kısa bir süre önce yaşandığını hatırlatırsak, ülkemizin genel atmosferini ve Koşar'ın sözünü ettiği endişeleri anlamak daha mümkün olacaktır. Bu koşullar altında bir anlamda ülkemizin geleceğine ilişkin moral ve motivasyonun da yansıması olarak her yıl olduğu gibi bilimsel bir şölen havasında geçen Solunum 2016'da TÜSAD tarihinde bir ilki daha gerçekleştirdi. Bu kongrede ilk defa Olağan Genel Kurul da yapıldı. Ulusal kongre sırasında her üyenin katılabileceği, eleştiri yapabileceği, öneriler sunabileceği ve aday olabileceği bir genel kurul yaparak demokratik dernek

yapılandırması aşamalarını tamamlamak istediklerini belirten Koşar, Solunum 2016'nun Kasım 2013'te göreve gelen yönetim için bir veda niteliği taşıdığını belirtiyor. Görevi devretmeye hazırlanan Koşar ve ekibi, veda ederken nasıl bir dernek bıraktıklarını da şöyle dile getiriyorlardı:

“2013 yılı Kasım ayındaki olağan Genel Kurulumuzun üzerinden 3 yıl geçti. Bu dönemde seçilen Merkez Yönetim Kurulumuz ve diğer dernek organlarımız, kurullarımız hep birlikte, uyum içinde, canla başla, çoğu zaman kendimize ait zamanlarımızdan fedakârlık ederek derneğimizi aldığımız noktadan daha ileriye götürebilme gayreti içinde çalıştık durduk. Artık devir teslim zamanı geldi ve bu görevi arkamızdan gelen genç, yenilikçi, enerjik ve sağlam bir ekibe devredebilme istek ve heyecanını yaşıyoruz. 46. yılımızda, 3.218 üyemiz ile artık olgunluk dönemini yaşayan bir dernek ve sivil toplum kuruluşu olarak TÜSAD güçlü bir kurumsal kimliği olan, tüm üyelerine eşit mesafede, her bir üyesini aynı derecede değerli gören bir uzmanlık derneği olmanın sorumluluk ve bilincini giderek daha fazla idrak etmekte ve buna uygun davranmaya çalışmaktadır. Kişilerin giderek daha fazla yalnızlaştığı, bireyselleştiği ve kendi başına bir güç ortaya koyamadığı modern toplumlarda sivil toplum kuruluşlarının amaçlarından biri de demokrasi kültürünü en uygun şekilde uygulamak ve geliştirmek olmalıdır. Bu noktadan hareket ile biz de genel kurulumuzu hiçbir ön seçim veya delege seçimi uygulamaksızın tüm üyelerimizin büyük çoğunlukla bir araya geldiği kongremiz sırasında toplayarak, yönetim organlarına aday olma ve seçilme konusunda en demokratik yolu benimsemeyi uygun bulduk.”

Kongrenin son gününde seçilen yeni yönetim kurulu ile önceki Merkez Kurulu'ndan sadece iki kişi; Filiz Koşar ve yeni başkan olan Arzu Mirici dışında tüm kadro yenilendi. Koşar “Daha genç, dinamik, çalışmaya hevesli, ama bir o kadar da derneğimize aidiyet duygusu taşıyan ve daha önce dernek içinde farklı platformlarda çalışmış yani aynı zamanda deneyimi de olan bir yönetim kurulu oluştu,” derken, bu yönetim kurulunun şimdiye kadar gerçekleşmiş en demokratik seçimle belirlendiğine de dikkat çekiyor. O güne kadar ki en fazla katılımın olduğu olağan kongrede delegesiz, ön seçimsiz, herkesin katılabileceği, aday olabileceği, soru sorabileceği, eleştirebileceği bir genel kurulda aday gösterilen ve seçilen yönetim kurulu iş başı yaparken, Filiz Koşar ekibi hedeflerine ulaşmış bir yönetim

olmanın mutluluğu içinde görevi devrediyordu.

Göreve geldiğinde “Olgunluk yaşına ulaşmış bir uzmanlık derneği ve sivil toplum kuruluşu olarak geleceğe yönelik proje ve hedeflerimizi belirlerken, gerçekleştirdiklerimizden edindiğimiz birikim, tecrübe ve gücümüzü, daha genç ve daha hevesli olmanın verdiği enerji ile birleştirmek istiyoruz” diyen Filiz Koşar, bayrağı teslim ederken de hep birlikte, uyum ve sinerji içinde yeni projeler gerçekleştirmeye devam edeceklerini dile getiriyordu.

Koşar’ın hafızasından silinmeyen iki olayı da aktaralım hemen, biri başkanlığının ilk gününe, diğeri son gününe ait. “2013 yılı Kasım ayı sonunda Ankara’da yaptığımız genel kurul sonrası başkanlık görevini devraldıktan sonra ilk ziyaretimizin Anıtkabir’e olması benim için çok anlamlı bir başlangıçtı” diyen Koşar, 2016 yılı veda kongresini ise sanatçı Zülfü Livaneli’nin söyleşisine, şarkılarına eşlik eden, salona sığmayan, dışarılara taşan topluluğun enerjisi ile hüznü, coşkulu, huzurlu bir görev devri anısı olarak hatırlıyor.

TÜSAD’ın bu dönemini Filiz Koşar’ın sözleri ile tamamlamak en güzeli. Koşar, tüm TÜSAD başkanları gibi gençlere sesleniyor:

“TÜSAD her zaman genç üyelerinin önünü açmaya, çalışmak istedikleri her platformda onlara yer vermeye dikkat eden bir yönetim biçimini benimsemiştir. Asistanlıktan itibaren her üyesine aynı mesafede duran, eşit olanaklar sağlayan, kimsenin bir nedenle daha imtiyazlı olmasına müsaade etmeyen objektif, demokratik, öncü, yeniliklere açık bir uzmanlık derneği olan TÜSAD çatısı altında her üyemiz kendini ifade etme, çalışma, kendini ve uzmanlık alanını geliştirme imkanını bulacaktır.”

BÖLÜM 7

2016 -2019

İlk kongre, ilk sunum, ilk görevle başlıyor her şey

Her yeni yönetim döneminde olduğu gibi yine zamanı geriye saralım mı? Ele aldığımız her dönem yapılan faaliyetlerle dolu dolu geçiyor olsa da artık biliyoruz ki; TÜSAD'da bugün boy veren başakların tohumları geçmişte ekilmiş oluyor. Dernek başkanı olarak tanıdığımız saygın hocalarımızın kuşkusuz hiçbiri derneğe ilk üye olduğunda, ilk kongre sunumunu yaptığında, ilk kez dernek içi bir görev aldığında bir gün başkan olacağını bilmiyordu. Ancak geçen onca yıldan sonra rahatlıkla şunu söyleyebiliriz ki; derneğe üye olan ve zamanından artırıp görev alan, meslektaşları ve halkı için çaba harcayan, zaten fedakarlık ve özveri gerektiren bir mesleği seçmiş olan her üye bir gün TÜSAD Başkanı olabilir. Arzu Mirici'nin hikayesinde olduğu gibi...

Yıl 1992. Taksim Meydanı'ndaki otelin önünde bir grup hekim bekliyor. TÜSAD'ın 20. Ulusal Kongresi İstanbul'da yapılmış, hekimler gün boyu süren toplantıdan çıkmış, araç bekliyorlar. 27-30 Eylül tarihleri arasında gerçekleşen kongre genç hekimlerle o günkü TÜSAD yönetiminde olan Meliha Terzioğlu, Tuğrul Çavdar, Müzeyyen Erk gibi hocaları bir araya getirmiş, katılımcıların birçoğu çok heyecanlı. Bu hekimlerden biri de Arzu Mirici. Katıldığı ilk solunum kongresi.

En iyisi o güne, o heyecana ilişkin anısını Mirici'nin kendisinden dinlemek:

"Her şey ilginç, her şey güzel ama bir o kadar da ulaşması zor geliyor bana... Hocaların konuşmaları, dışarıdaki tartışmalar, genç hekimlerin ilk araştırmalarını sunduğu heyecanlı oturumlar... Toplantılar bitince kapı-

nın önüne çıktık. Önümüzde bir belediye otobüsü durdu. Boştu, bekleyen kalabalık kapılara yaklaştı. Bizim için gelmişti. O sırada orta kapıdan otobüse binmekte olan Meliha Hoca'yı ve onun koluna girmiş olan Müzeyyen Hoca'yı gördüm. Benim için TÜSAD, aklımda kalan bu fotoğraftır. Kurucu başkanı ve dönem başkanının kol kola belediye otobüsüne binip tüm katılımcılarla birlikte kongreden eve dönmesi... Ve elbette onları kaldırımdan izleyen genç hekimin yıllar sonra derneğin başkanlığını yapmış olması..."

Üye olduktan 20 yıl sonra yürütme kuruluna girdi

Arzu Mirici, İstanbul Üniversitesi İstanbul (Çapa) Tıp Fakültesi'nden 1984 yılında tıp doktoru olarak mezun oldu. Zorunlu hizmet yükümlülüğü nedeniyle iş aramak zorunda kalmadı. İlk görev yeri Çanakkale Sağlık Ocağı, Fetvane sokaktaydı, hekimlikle orada tanıştı. Evlendikten sonra Adıyaman'da çalıştı iki yıl kadar. İlk kez merkezi olarak yapılan TUS (Tıpta Uzmanlık Sınavı) ile göğüs hastalıkları ve tüberküloz konusunda uzmanlık eğitimi almaya hak kazandı. Eğitimini İstanbul'da Yedikule Göğüs Hastanesi'nde tamamladı ve 1992 yılında Göğüs Hastalıkları Uzmanı oldu. Ardından yine yollara düştü; bu kez Erzurum'a gitti. 1993 yılında Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi Göğüs Hastalıkları Anabilim dalında Yardımcı Doçent oldu, kısa bir süre sonra da Anabilim Dalı Başkanı.

"Atatürk Üniversitesi, çalıştığım 15 yıllık süre içinde benim gelişmemi sağlayan gerçek bir okul oldu. Sivil toplum kuruluşlarıyla tanışmam ve görev almaya başlamam da o yıllarda oldu," diyen Mirici, Türk Toraks Derneği'nin 10 yıl süreyle Erzurum Şube Başkanlığı'nı yaptı.

1996 yılında doçent ve 2001 yılında da profesör oldu. 2007 yılında tekrar Çanakkale'ye döndü. O dönemin Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Tıp Fakültesi'nin kuruluş yılları olduğunu hatırlatan Mirici "Çok zor ama keyifli bir çalışmaya katıldım," diyor.

2007-2010 yıllarında bu üniversitede Dekan Yardımcısı, Dahili Tıp Bilimleri Bölüm Başkanlığı, Eğitim Komisyonu Başkanlığı görevlerinde bulunan Mirici, 2010'da da Üniversite Senatosunda Tıp Fakültesini temsil etme görevini üstlendi. Halen Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı Başkanlığı görevini sürdüren Mirici, 2011 yılında göğüs hastalıkları uzmanlık eği-

timi düzenlemeyi ve uluslararası standartlara uygun hale getirmeyi amaçlayan Türk Göğüs Hastalıkları Yeterlilik Kurulunun Yürütme Kuruluna seçildi.

Mirici'nin 1988 yılında üye olduğu, 1992 yılında ilk kongresine katıldığı TÜSAD'ın, merkez yönetim kuruluna üye olarak girmesi ise 2008 yılında oldu. Mirici, "Merkez Yönetim Kurulu üyeliğine aday olmam teklif edildiğinde aktarmalı bir uçuş için Londra-Heatrow havalimanındaydım. Gerçekten ne ile karşı karşıya olduğumu dönüş yolunda ve sonrasında TÜSAD dönüşürken anladım," diyor.

TÜSAD'ın 30. Ulusal Kongresi Solunum 2008'de Bilimsel Komite Başkanlığı yapan Mirici, başkan olarak seçilinceye kadar çalışma grupları koordinatörlüğü, başkan yardımcılığı gibi görevlerde bulundu.

38. Ulusal Kongre'nin hemen ardından Ekim 2016'da TÜSAD'ın yeni Başkanı olan Arzu Mirici, bu unvanı ile verdiği ilk mesajında derneğin gücünün geçmiş kadar geleceğe de dayandığını belirtiyordu. Mirici, gençlere olan inancını ve güvenini şu sözlerle dile getiriyordu.

"Bir uzmanlık derneği olarak bize düşen; deneyimi, yenilikçi düşünce ve enerji ile harmanlayarak geleceğe taşımaktır. Bunun için tüm üyelerimizin, ama özellikle gençlerin etkin katılımına olanak sağlayan süreçleri özenle planlıyoruz. 2014 yılında kurulan Genç Akademisyenler (GE-AK) bu anlayışın en açık göstergesidir. Onlar bir taraftan nitelikli bilimsel araştırma örnekleri verebilmek için her türlü donanım ve olanağa sahip kılınırken, diğer taraftan derneğin organlarında yer alarak geleceğin başkanı ve yönetim kurulu üyesi olmaya hazırlanıyorlar."

TÜSAD'da görev yapacak olan Merkez Yürütme Kurulu'nda şu isimlerden oluşuyordu:

Başkan: Arzu Mirici,

İkinci Başkan: Filiz Koşar,

Başkan Yardımcısı: Ülkü Yılmaz,

Genel Sekreter: Sevda Şener Cömert,

Sayman: Funda Coşkun,

Üye: Oğuz Köktürk,

Üye: Benan Çağlayan,

Üye: Semra Bilaçeroğlu,
Üye: Oğuzhan Okutan,
Üye: Sinem Nedime Sökücü,
Üye: Çağatay Tezel.

Denetim Kurulu'nda ise Mecit Süerdem, Meral Gülhan ve Aydın Yılmaz'ın yer aldığı yeni yönetim, 3.700 üyeli bir derneği daha da ileriye taşımayı amaçlıyordu. Bunun en etkili yolu elbette Solunum Kongresi'ydi.

14-17 Ekim 2017 tarihleri arasında yine İzmir Çeşme'de organize edilen 39. Ulusal Kongre ya da nam-ı diğer Solunum 2017, pratik uygulamaların yoğunlukla olduğu eğitici kurslarla başladı. Kongre, bilimsel programın göğüs hastalıkları alanında çalışan her kesimin beklentilerini karşılamaya çalıştığı kapsamlı bir içerikle gerçekleşti. Deniz Köksal'ın Bilimsel Komite Başkanı, Oğuzhan Okutan'ın Kongre Başkanı olduğu Solunum 2017 için "Umut için bir nefes" sloganı seçilmişti. Kongre davet mektubunda şöyle deniliyordu:

"Dünyada ve ülkemizde barışa ve huzura en çok ihtiyaç duyduğumuz bir dönemde kongre hazırlıklarına başladık. Sahip olduğumuz değerleri daha iyi anlayabiliyoruz. Bu nedenle yapacağımız bilimsel etkinlikler ile 'barış'a olan 'umut'umuzu her zaman korumak ve güç vermek istiyoruz. Kongremizde, 'Barış, Sevgi ve Vefa'yı vurgulamak istiyoruz. Dünyada unutulmaya yüz tutmuş olan bu değerlerin, içimizdeki 'Umut' ışığı yandıkça, yeniden alevlenebileceğine inanıyoruz. Biliyoruz ki, nefes varsa umut var demektir."

"Bu bizim yaptığımız en iyi kongre..."

Solunum 2017, 1.513 katılımcısı ve 276 davetli konuşmacısı ile tam bir bilimsel şölen halinde gerçekleşirken, Organizasyon Komitesi'nin her yıl çitayı daha da yukarı taşıdığı bir kez daha görülüyordu. Başkan Mirici, "Bir kez daha gurur duydum. Bu bizim yaptığımız en iyi kongre," derken sözlerine şöyle devam ediyordu:

"Her yıl bunu söylüyorum, demek ki her yıl daha iyi oluyor..."

Bilimsel programdan sosyal aktivitelere kadar 4 verimli günün yaşandığı kongreye ilişkin verileri paylaşan Kongre Başkanı Oğuzhan Okutan, toplam 61 farklı başlık altında 276

konuşmacının sunum yaptığını ve katılımcı sayısının 1.513'e ulaştığı bilgisini paylaşıyordu. Kongre başlıklarından biri olan 'Vefa' ise Zeynep Mısırlıgil ve Hayati Bilgiç onuruna düzenlenen oturumlarla gençlere anlatılmıştı. Mısırlıgil ve Bilgiç, bu oturumlara başkanlık da yaparak, bilgi, birikim ve deneyimlerini gençlere aktardı. Bilgiç, bu toplantının ardından yaptığımız sohbette şunları söylemişti:

"TÜSAD, ahde vefayı dile getiren ve emekli olan öğretim üyelerine her zaman saygı gösteren bir organizasyon. Hipokrat yemininin tüm değerlerine örnek olacak tutumları, her geçen gün kalitesi artan kongrenin organizasyonundaki başarıları, programdaki konuları ve sunum yapacak bilim insanlarını özenle seçmeleri ve yayınlarında gösterdikleri titizlik TÜSAD'ın takdir edilmesi gereken özellikleri."

Bu arada TÜSAD Solunum Hatıra Ormanı'na bin ağaç daha eklenmişti. Katılımcıların kongre sırasında bir nefesle destek verdiği uygulama sayesinde, TÜSAD'ın Ege Orman Vakfı aracılığıyla diktiği fidan sayısı 3 bine ulaşmıştı.

39. Ulusal Kongre'nin yeniliklerinden "Prof. Dr. Meliha Terzioğlu Bilim Ödülü"nün yeniden verilmeye başlanmasıydı. Bundan sonra her yıl verilecek olan Prof. Dr. Meliha Terzioğlu Bilim Ödülü'nün ilk sahipleri, Doç. Dr. Levent Karasulu anısına ortak kaleme aldıkları "How Many Samples Would Be Optimal For Endobronchial Cryobiopsy?" başlıklı makale ile Fatih Seğmen, Zafer Aktaş, Ayperi Öztürk, Aydın Yılmaz, Derya Kızılgöz, İbrahim Onur Alıcı, Funda Demirağ ve Polat Pehvanoğlu oldu. Önceki yıllarda olduğu gibi, kongreye gönderilen sözlü ve poster bildirileri arasından jüri tarafından seçilen bilimsel çalışmaların ödüllendirildiği Solunum 2017'de, Actelion-Pulmoner Vasküler Sistem Araştırma Ödülü de GEAK'ın bir meyvesi olarak ödül sahibi Gazi Gülbaş ve arkadaşları tarafından Mehmetçik Vakfı'na bağışlandı.

Kongre sırasında, sunum yaptığı oturumun ardından konuşma fırsatı bulduğumuz CebraİL Şimşek, "TÜSAD mesleki ve çevresel sağlık sorunları konusundaki sosyal sorumluluğunun çok farkında olan bir dernek. TÜSAD'ı zaten severim ama bu haliyle daha çok takdir ediyorum" sözleriyle emeği geçen herkesi tebrik ediyordu. Şimşek'in dikkat çektiği bir gelişme daha vardı, o da şu:

“Biz bu toplantılara başladığımızda boş salonlara konuştuk, birkaç kişi katılıyordu. Giderek daha geniş kitlelere sesleniyor olmaktan da mutluyuz. Ayrıca artık öğrencilerimizi de konuşmacı olarak dinliyoruz, bu da ayrı bir mutluluk.”

TÜSAD üyeleriyle gelişimini sürdürüyor, kongre katılımları artıyor, bildiri sayıları rekor kırıyor, öğrenciler büyüyor, konuşmacı oluyor ve en sonuncu kongre hep en iyisi oluyordu. Yenisi yapılan dek...

Yine dolu dolu geçen bir kongrenin ardından hiç soluklanmadan yeni çalışmalara odaklanılırken, İstanbul toplantıları ile yola çıkılan COPD-MED sempozyumlarının ilki 9-12 Kasım 2017 tarihlerinde Selanik’te gerçekleşti. Günümüzün en önemli hastalıklarından biri olan KOAH konusundaki gelişmeleri paylaşmayı ve tartışmayı amaçlayan COPD-MED sempozyumu, ülkemizin ve TÜSAD’ın başını çektiği, bölgesel bir bilim platformunun oluşumu için iyi bir başlangıç oluşturdu. TÜSAD ve farklı ülkelerden 3 organizasyonla birlikte gerçekleştirilen COPD-MED toplantısının açılış konuşmalarını Semra Bilaçeroğlu ve Can Öztürk yaparken, Selanik’e giden TÜSAD ekibi için bir anlamlı faaliyet daha vardı. Selanik ekibi, 10 Kasım sabahı hep birlikte Atatürk’ün doğduğu evde yapılan törene katılmışlar ve Türkiye’nin kurucusu olan liderlerini anma olanağı bulmuşlardı.

Selanik toplantısı dediğimiz gibi sağlam bir başlangıç oldu, COPD-MED sempozyumlarından ikincisi 22-25 Kasım 2018 tarihleri arasında yine TÜSAD liderliğinde ve bölgedeki göğüs hastalıkları derneklerinin katkısı ve katılımı ile İtalya’nın Bologna kentinde, üçüncüsü ise Respiratory Society of Serbia (RSS) ev sahipliğinde Belgrad’ta gerçekleştirildi.

COPD-MED toplantıları Semra Bilaçeroğlu ve Can Öztürk’ün çabaları ile TÜSAD’ın en önemli uluslararası markası haline dönüştü.

EJP uluslararası dizinlere giren dijital bir dergi oldu

2018 yılına girerken derneğin süreli yayın organı olan EJP-Eurasian Journal of Pulmonology ile ilgili önemli bir gelişme yaşandı. Biliyorsunuz, 1970’li yıllarda Solunum Kongreleri’nde sunulan serbest bildirilerin yayınlandığı, Solunum Kongre kitapları olarak yayın hayatına başlayan “Solunum” Dergisi 2014 yılında alınan bir kararla EJP’ye dönüşmüş ve ya-

yın dili İngilizce olmuştı. Böylece uluslararası dizinlere girmişti. Dergi, TÜBİTAK Ulakbim, Türkiye Atıf Dizini'nin yanı sıra Thomson Reuters'ın Web Of Science indeksi, Index Copernicus, EBSCO, CINAHL, Proquest, DOAJ ve HINARI tarafından indeksleniyordu ve SCI'nın (Science Citation Index) öncüsü ve yine Thompson Reuters'ın indeksi olan ESCI'ye kabul edilmişti.

EJP'nin 2017 yılında sadece online yayınlanması kararı alındı. Baş editörlük görevini Benan Çağlayan'dan devralan Levent Dalar ve ekibi, hem zamanın ruhuna hem de TÜSAD'ın doğa dostu bir dernek oluşuna uygun bir şekilde EJP'yi dijital bir dergiye dönüştürdü. Artık "Yeşil çevre dostu dergi" olan EJP'nin evrimi burada durmadı ve devam etti. 2018 yılında alanında uzman ve küresel çapta faaliyet gösteren, dünyanın en geniş erişime açık yayıncı (open access publisher) şirketi olan Wolters Kluwer | Medknow iş birliği yaptı. Bu arada dergide eş editörlük görevlerini de Deniz Köksal ve Filiz Koşar üstlendi. Bu yayıncı değişikliğinde "Wolters Kluwer'ın 380 uluslararası dernek ve kuruluşa ait 400 medikal derginin yayıncı şirketi olması ve yakın süreç içinde orta doğu bölgesinden 90 civarında dergi ile başarılı ortaklıklar gerçekleştirmesi etkili oldu," diyen Koşar, bu kararı alırken neleri hedeflerini ise şöyle açıklıyor:

"Bu ortaklık ile dergimizin yayın kabulü sonrasındaki aşamalarının uluslararası indekslere kabul açısından daha profesyonel olarak yönetilmesini, hem ulusal hem de uluslararası yazarlar tarafından ulaşılabilirlik ve görünürlüğünün artmasını, bu sayede yayınlanmak üzere gelen yazı sayısının hem nitelik ve nicelik açısından artarak daha fazla atıf alan yayınlar ile daha da ileriye gitmesini hedefledik."

Koşar'ın sözünü ettiği bu hedefler kısa sürede gerçekleşmeye başladı. Solunum 2019'da sunulan sözel bildiri özetlerinin EJP Özel Sayısı'nda yayınlanması, her bildiriye DOI numarası verilmesi gibi çalışmalarla TÜSAD'ın yayın organı içerik açısından verimliliğini üst noktalara taşıdı.

Dijitalleşen dünyada sağlık da, tıp da dönüşürken TÜSAD; olması gereken yerde yerini alıyordu. 20. yüzyılda tıbbi bilgi, ağırlıklı olarak sağlık risklerine ve korunmaya yöneldiğini, nüfusla ilgili bilgiler sayesinde, toplumun doğumdan ölüme bütün süreçleri gözetim denetim ve kontrol altında tutulmaya başlandığına işaret eden Mirici, içinde bulunulan dönemi şöyle anlatıyordu:

“Tıbbi bilgi üretiminin son biçimi olan internet tıbbı, hem hasta-hekim ilişkisine yeni bir boyut getirdi hem de çeşitlenen bilgi kaynakları hastaların tıbbı olan güvenlerini olumsuz etkiledi. Kendi sorunlarına bu yolla çözüm ararken, daha önceki dönemlere göre çok daha fazla bilgiye sahip olan ‘uzman hastalarımız’ oldu. İnternet artık hekimlerin sadece meslek içi eğitimleri için değil, kamuoyunun doğru ve nitelikli bilgiye ulaşmasında da tercih edilen bir yol haline geldi.”

Yenilenen portallar ve kesintisiz eğitim

Bu kapsamda 2018’in yeniliklerinden biri olarak TÜSAD Akademi’nin de yenilenen yüzü hizmete açıldı. Akademi “Bölgesel Sempozyumlar” formatında, birçok ilde ve en güncel konularda sempozyumlar, “Kurs” formatında yapılan toplantılarda ise gerek hekimlere gerekse hemşire ve teknisyenlere yönelik SFT’den EBUS’a, NIMV’den Torasik USG’ye kadar birçok konuda eğitimler düzenliyordu. “Akademi Kampı” olarak isimlendirilen “güncelleme” toplantıları ve “Online Olgu Sunumu” etkinliklerinin yanı sıra her ayın son perşembe günü webcast sunumu şeklinde, yüksek katılımlı toplantılar gerçekleştiriyordu. Tabii ki TÜSAD’ın tüm diğer faaliyetlerinde olduğu gibi bunları yapıyor olmak, Akademi yöneticilerine de yeterli gelmedi ve yepyeni bir çalışmayı daha hayata geçirdiler.

Akademi Başkanı Oğuz Köktürk, tüm bilimsel aktivitelerin üyelerin tamamı tarafından izlenebilir hale getirildiğini, bu amaçla Akademi için bağımsız bir web sayfası oluşturulduğunu, yapılan toplantılardaki tüm konuşmaların video çekimleri yapılarak bu sisteme yüklendiğini ve indekslenmiş olarak erişime sunulduğunu duyurdu. Bu sayede ülkemizin neresinde olursa olsun yapılan toplantılar yalnızca sınırlı bir kesimin değil, tüm üyelerin izlemine açık hale getirilmişti. Köktürk, bu konudaki bir diğer yeniliğin de “Uzmanlık alanında ilk kez uygulanan bir sistemle anahtar kelimelerin kullanılarak tüm sunumlara istenilen yere gitme olanağı” olduğunu belirtiyordu. Akademi Köktürk’ün deyimiyle; 365 gün, 24 saat hizmet veren bir okula dönüşmüştü.

İnternetin sunduğu olanakları ilk yıllardan bu yana kullanan TÜSAD, Ekim 2016 tarihinde “nefesalalim.com” uygulamasını devreye almıştı. TÜSAD’ın doğrudan toplum sağlığını ilgilendiren çalışmalarının yanı sıra üyelerinin uzmanlık alanlarında kaleme aldığı makalelerin yer aldığı Nefesalalim.

com, 2018 yılında yenilenerek, ziyaretçileriyle buluşmaya açıldı. Sade içeriği ile okurlarına keyifli bir okuma deneyimi sunan www.nefesalalim.com, video içeriklerle de zenginleştirildi. Bu site aracılığıyla hastalıkta ve sağlıkta toplumu bilgilendirmeyi amaçlayan TÜSAD, Arzu Mirici döneminde iletişim çalışmalarına da ağırlık verdi. Önceki yıllardan bu yana özellikle uzmanlık alanına giren özel günlerde farkındalık çalışmaları yürüten TÜSAD, bu dönemde medya aracılığı ile kamuoyunu düzenli olarak bilgilendirmeye ağırlık verdi.

48. yılda 40. Kongre, “Bir Solukta...” gerçekleşti

Yıl boyunca düzenlediği toplantı, seminer, kurs ve sempozyumlara ek olarak bilgi paylaşımı ve iletişimi en üst noktaya taşıyan bu çalışmalar TÜSAD’ın dışı dönük bir dernek yapısını güçlendirirken, 40 yıllık kongreler de bunu en üst seviyeye taşıyordu. Evet, TÜSAD 2018 yılında, 48. yaşında, 40. kongresini düzenliyordu. Tek başına çok büyük bir başarı örneği olan Solunum Kongreleri, alanının en büyük buluşması olmakla kalmıyor en güncel bilgiye de birinci elden ulaşılmasını sağlıyordu. Her TÜSAD kongresinin çok özel ve hemen hepsinin o güne kadar yapılmış en iyi organizasyon olduğunu biliyoruz artık. Ama 40. yıl kongresi çok çok daha özel, çok çok daha iyi olmalıydı.

Kongre Başkanlığını Funda Çoşkun, Bilimsel Komite Başkanlığını Nazan Şen’in yaptığı Solunum 2018, 13-16 Ekim tarihlerinde düzenlendi. Bu kez lokasyon olarak Antalya seçilmişti. Alanının en büyük kongresi olma özelliğini taşıyan kongrenin teması, köklü bir ağaç oldu. Kongrenin sloganı ise “Bir Solukta...” olarak belirlenmişti. Evet, bir solukta ve üç nokta. Sloganın nasıl tamamlanacağı üyelere bırakılmıştı.

Bir solukta geçen 48 yıl, gibi...

Solunum 2018, sloganı gibi bir solukta geçti. Kongre sırasında görüşme fırsatı bulduğumuz hemen herkes Solunum 2018’e katılmış olmaktan çok mutlu olduğunu dile getiriyordu, özellikle gençler enerjileri ile salonları dolduruyor, bütün etkinliklere de eşlik ediyorlardı. TÜSAD kongrelerini sadece ‘bilimsel’ olarak tanımlamak büyük eksiklik olur. Evet, doğru; kongreler konuşmacıları, yoğun ajandası, güçlü içeriği ile tam bir bilimsel şölene dönüşüyordu ama tek başına o olduğu

söylemek de yeterli değildi. Solunum kongreleri bilimsel olduğu kadar yoğun sosyal programı ile eğlenceli ve keyifli de geçiyordu. Organizasyon Komitesi Solunum 2018 için de böyle bir içerik oluşturdu. Solunum 2018, 61 farklı oturumda 282 konuşmacı ile gerçekleşen bilimsel programın yanı sıra 25 oturumda gerçekleşen 155 sözlü sunum, 4 uydu sempozyumu, 30 sunumun yapıldığı 3 olgu konseyi, 18 mini konferans ve Hemşirelik Kampı ile Türkiye'nin en büyük bilimsel kongrelerinden biri olduğunu ispatladı. Geleneksel medya araçları ile birlikte yeni nesil iletişim mecralarını da çok iyi kullanan TÜSAD, bu kongre sırasında "Akciğer Sağlığı Hakkında Her Şey" adı verilen bir video serisi hazırladı. Derneğin @solunumtv adlı YouTube Hesabında yayınlanan bu video serisinde, 12 uzman hekim 12 farklı videoda en çok yöneltilen soruları yanıtladı.

Cumhuriyet Bayramı ve Solunum 2019

Tabii her zaman olduğu gibi bir kongre biter bitmez yenisi için hazırlıklar başladı. Yine çok özel bir kongre olacaktı, çünkü bu kez de çok anlamlı başka bir kutlama vardı: Cumhuriyet Bayramı.

Kongre Başkanlığı görevini Şule Akçay'ın, Bilimsel Komite Başkanlığını Aydın Yılmaz'ın üstlendiği Solunum 2019 Organizasyon Komitesi'nde görev alan Sevinç Sarınc Ulaşlı, Elif Küpeli, Funda Coşkun, Semra Bilaçeroğlu, Ezgi Demirdöğen Çetinoğlu, Seda Tural Önür, Burcu Arpnar Yiğitbaş, Melahat Uzel Şener, Jülide Çeldir Emre, Celal Saticı, Cengiz Özdemir, İbrahim Onur Alıcı ve Fulsen Bozkuş bir yıl boyunca Solunum 2019'un günün anlam ve önemine uygun olması için çaba harcadı.

TÜSAD üyeleri Solunum 2019'da 41. kez bir araya geldi. 26-29 Ekim 2019 tarihleri arasında Bodrum'da gerçekleşen Solunum 2019, TÜSAD'ın 49. yıl kutlaması ile Cumhuriyet Bayramı coşkusuyla birlikte yaşattı.

Katılımcılarına bilgiye doydukları dört dolu gün sunan Solunum 2019, "Her Nefes Alışımız Bayramdır" sloganı ile de güçlü bir mesaj veriyordu.

Binlerce kişiyi ağırlayan Solunum 2019 kapsamında, 23 panel oturumu, 7 interaktif olgu oturumu, 5 konferans, 8 mini konferans, 2 karşıt görüş oturumu, 1 canlı yayın, 1 yuvarlak masa oturumu, 3 uydu sempozyumu ve bir de onuruna oturumu olmak üzere toplam 51 oturumda konular her boyutu ile

ele alındı. 265 konuşmacının sunumları ile katılımcılara bilgi aktardığı kongrede, toplam 652 bildiri yayınlandı. Son üç yılda 22 kişiye istatistik desteği, 62 kişiye çeviri desteği, 5 kişiye araştırma desteği veren TÜSAD; kongre kapsamında, 1.090 kişiye de eğitim bursu desteği sağladı. TÜSAD'ın yaşı ile birlikte faaliyetlerine ilişkin rakamlar da büyüyordu.

Karbonsuz Kongre ile 2.000 fidan daha dikildi

2019 yılında yapılan kongre “karbonsuz” oluşu ile de farklıydı. Karbonsuz Kongre’yi anlatmadan önce kurulduğu gündən bu yana çevre konusundaki duyarlılığını bildiğimiz TÜSAD’ın o yıl, Kazdağları, Salda Gölü gibi değerlere, doğa tahribatının çevre ve insan sağlığı açısından taşıdığı öneme dikkat çeken bir açıklama yaptığını da belirtelim. Başkan Mirici bu basın açıklamasında şunları söylüyordu:

“Kazdağları ve Salda Gölü civarında yoğunlaşan çevre sorunları, sadece bölgesel değil tüm ülkemizi ve tüm dünyayı ilgilendiren küresel bir sorun. Çevre sağlığı bir bütündür. Kronik hastalıklar ve kanser başta olmak üzere insan sağlığının etkilenmesi, sağlıklı içme suyu kaynaklarının ve tarım alanlarının kaybedilmesi en temel sorunlar. Bu zararların yıllar içinde, yavaş yavaş ortaya çıkması göz ardı edilmesine ve yok sayılmasına neden oluyor. Oysa çevre katliamları yıllar içinde herkese çok pahalıya mal oluyor.”

Maalesef dünya ısınıyor, iklimler değişiyor, buzullar eriyor ve her birimiz evde, arabada, işyerinde yaptıklarımızla küresel ısınmayı istemeden de olsa hızlandırıyoruz. TÜSAD da tam bu noktaya dikkat çekmek ve en azından Solunum 2019 sırasında ortaya çıkan karbon ayak izlerini silmek için TÜSAD, Ege Orman Vakfı ile birlikte önemli çalışmayı hayata geçirdi. TÜSAD Solunum 2019 için yapılan her uçak yolculuğunun karşılığında fidan dikimi gerçekleştirdi. Bodrum’da yapılan Karbonsuz Kongre’ye yurtiçinden gelen katılımcılar için bir, yurtdışından gelen konuklar için ise iki fidan dikildi. Böylece 2 bine yakın uzmanı bir araya getiren kongre, hem yanan ağaçlarımızı, yok olan ormanlarımızı yerine koymak hem de kongre için yapılan uçuşlar nedeniyle, atmosfere salınan karbondioksit miktarını denkleştirerek çevreye katkıda bulunmak gibi önemli bir sosyal sorumluluk projesinin de başlangıç noktası oldu. Bu arada TÜSAD’ın daha önce diktiği fidanlarla birlikte yıllar içinde diktiği ağaç sayısı 5.000’i buldu.

TÜSAD'ın fidan koruluklarının bir Solunum Ormanı'na dönüşmesi için bu yöndeki çalışmaların bundan sonra da devam etmesi kararlaştırıldı.

Bu çalışmanın ardından "Orman'ın avukatı olmak" başlıklı bir yazı kaleme alan Arzu Mirici, şöyle diyordu:

"Bugün yaşamsal tehdit boyutuna ulaşan küresel iklim değişikliği ve hava kirliliği ile mücadelede elimizdeki belki de en güçlü yöntem ormanlar. Elbette kirletmemek esas olmalı ve hem bireysel hem de kurumsal karbon ayak izlerimizi azaltmalıyız. Ama her türlü engelle başa çıkıp, doğanın mucizesi olan bu eşsiz temizleme mekanizmasını her geçen gün daha fazla desteklemeli, korumalı ve artırmalıyız. Küresel iklim değişikliği her şeyi olduğu gibi ormanları da olumsuz yönde etkiliyor. Bioçeşitlilik ve ağaçların yararlı özellikleri azalıyor. Hava kirliliğinin de ormanlara etkisi olumlu değil. Uzun sözün kısası; ormanlar hava kirliliği ve küresel iklim değişikliğine karşı tek silahımız iken onu da koruyamıyoruz. Soluduğumuz havanın kalitesi bütün bedenimizi ama en çok da solunum sistemini etkiliyor, kanserden, hava yolu hastalıklarına ve enfeksiyonlara kadar hava kirliliği önemli bir hastalık nedeni... Koruyucu hekimlik penceresinden bakacak olsak ormanı, toprağı, suyu ve havayı kısacası tüm doğayı savunmalıyız. Hiçbiri tek başına değil, birindeki kirlilik diğerini etkiliyor. Doğayı bir bütün olarak koruyup, savunacak olan bizleriz. Türkiye Solunum Araştırmaları Derneği olarak ormanı ve doğayı savunmak adına 2016 yılından bu yana Ege Orman Vakfı aracılığıyla ağaç dikiyoruz. Ülkemizin dört bir yanında ormanların artması ve korunması için çalışmaya devam edeceğiz."

TÜSAD aynı yıl çevre konusunda bir uyarı daha yapmak durumundakaldı. Termiksanztrallerin bacafiltrelerinin takılmasını erteleyen kanun teklifi kabul edilmişti. Vergi yasa teklifine eklenen maddeyle, insan sağlığına ve çevreye zarar verdiği halde bugüne kadar zorunlu önlemleri almadığı, yatırımları yapmadığı için yılbaşında kapatılması gereken 13 kömür santraline 2.5 yıl daha ek süre verilmesi sağlanmıştı. Başkan Arzu Mirici de, Dünya KOAH Günü nedeniyle yapılan TÜSAD basın açıklamasında bu konuya yer vererek, bu kararın yanlışığına dikkat çekti. Mirici, ülkede 40 yaş üzerindeki her 7-8 kişiden 1'inin KOAH hastası olduğunu belirterek, kapatılması gereken termik santrallere ek süre verilmesinin doğru olmayacağını

vurguladı.

Kamuoyunda yükselen tepkiler üzerine Cumhurbaşkanlığı tarafından bu yasanın veto edilmesi üzerine de bir değerlendirme yapan Mirici, fikri takip yaparak başkanlığı devrettiği aralık ayında bu kez KOAH Çalışma Grubu Başkanı olarak, bir değerlendirme yaptı. Veto kararının toplum sağlığı açısından önemli bir gelişme olduğunu belirtirken Mirici, şu uyarıları yapıyordu:

“Özellikle kömürlü termik santrallerin, hava kalitesinin bozulmasına neden olduğu ve solunum sağlığını tehdit ettiği biliniyor. O nedenle biz bu uyarıları yapmak zorundayız. TÜSAD olarak kuruluş felsefemiz ve tüzüğümüz gereği hem halkımızı hem de politika yapıcıları bilgilendirmek bizim görevimiz. Bu amaçla raporlar hazırlamakta ve resmi makamlar tarafından oluşturulan komisyonda görev almaktayız. Oluşan kirliliğin düzenli olarak ölçülmesi ve azaltılması için hali hazırda var olan yasal düzenlemelerin uygulanması ve gerekli yeni düzenlemeler için bundan sonra da destek olmaya devam edeceğiz.”

Sosyal ve toplumsal konularda diğer sivil toplum örgütleri ile işbirlikleri de yapan TÜSAD, 2019 yılında Zehirsiz Sofralar Sivil Toplum Ağı'nın da önemli bir üyesi olmuştu. Buğday Ekolojik Yaşamı Destekleme Derneği'nin, Avrupa Birliği tarafından Sivil Toplum Diyaloğu Programı kapsamında finanse edilen ve Avrupa Pestisit Eylem Ağı (PAN Europe) ortaklığında yürüttüğü “Zehirsiz Sofralar” projesine destek veren TÜSAD; hem üyelerini hem de kamuoyunu bilgilendirecek çalışmalar yürüttü. Nisan 2019'da başlayan “Zehirsiz Sofralar” projesi ile tarımda kullanılan pestisit etken maddesinin yasaklanması için bir kampanya başlattı. Bu çabalar karşılığını buldu, şu ana kadar 25 zehirsiz tarım ilacı yasaklandı. Bu oluşum halen diğer pestisitlerin de kullanımına son verilmesi için mücadelesini sürdürüyor.

Uluslararası katılımlı ulusal kongreler başladı

Bu arada sosyal sorumluluk faaliyetleri araya girse de Solunum 2019 kongresine yeniden dönmemiz gerekecek. Çünkü bu kongrenin henüz söz etmediğimiz bir özelliği daha vardı. Solunum 2019, TÜSAD tarafından düzenlenen ulusal kongrelerin 41'incisi olmasının yanı sıra Organizasyon Komitesi'nde yer alan uluslararası otoritelerle “Uluslararası Katılım-

lı Ulusal Kongre" olma özelliğini taşıyordu. Kongre öncesinde 28 Eylül-2 Ekim 2019 tarihleri arasında İspanya'nın Madrid kentinde düzenlenen yıllık ERS Kongresi'nde de TÜSAD, bilimsel yayın organı EJP'yi tanıtmaya fırsatı bulmuştu.

4.000'ni aşan üye sayısı ve faaliyetleri ile yurtiçinde ve yurtdışında etkin bir dernek olan TÜSAD, toplum sağlığını ilgilendiren tüm gelişmeleri yakından izliyor, çevre ve termik santral konularında olduğu gibi gündem takibi yaparak uzmanlık alanına giren konularda otorite olduğunu gösteriyordu. Örneğin, 2019 yılında tütün kontrolünde düz paket uygulamasına geçilmesi. 5 Aralık'tan itibaren standart paket uygulamasına geçilecek ve paketlerde artık marka logoları ve simgeler yer almayacaktı. Sigara ve tütün konusunun yıllardır takipçisi olan TÜSAD, Sağlıkla İlgili Bazı Kanun ve KHK'lerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin gündeme gelmesinden yasallaşmasına kadar her aşamasını da yakından izlemiş ve üyelerini gelişmelerden haberdar etmişti. Düz paket uygulaması ile ilgili diğer ülke uygulamaları ve ülkemizdeki durum hakkında incelemeler ve önemli bilgiler paylaşan TÜSAD, Şule Akçay ve Nazmi Bilir kanalıyla kamuoyunu da uygulamanın nasıl olacağı ve ne yarar sağlayacağı konusunda bilgilendirmişti.

Cumhuriyet Bayramı'na denk gelmesi, Karbonsuz Kongre olarak organize edilmesi, uluslararası katılımlı bir ulusal kongreye dönüşmesi gibi bir sürü özelliğinin yanı sıra Solunum 2019, yönetim değişikliği için genel kurul yapılan 2. kongre oldu. Kongrenin son günü gerçekleşen genel kurul toplantısı ile Arzu Mirici, başkanlık bayrağını Ülkü Yılmaz'a devretti.

Arzu Mirici, 1988 yılında üye olduğu, 2008 yılında yönetimine girdiği TÜSAD'da 3 yıllık başkanlığının ardından şunları söylüyordu:

"Böyle bir kuruluşu yönetirken sadece kendi ideallerinizi, hayallerinizi gerçekleştirmek değil, başkalarına yollar açmak da inanılmaz mutluluk veriyor. Gelecek vizyonu geliştirebilecekleri alanlar sunmak ve her şeyden önce bir arada olabilmeyi sağlamak TÜSAD'ın başarısıdır. O yüzden belki çocuğum gibi değil ama bir asistanıma baktığım gibi bakarım TÜSAD'a... Nihayetinde benden önce de ona emek veren, o günlere ulaşmasını sağlayanlar vardı. Benden sonra da olacaktı. Sadece bir süre için sorumluluk benimdi. Böyle bir görevi yapabilmeye fırsatına sahip olduğum için her zaman gurur duyacağım."

Gelecekte bu derneğin yönetiminde görev alacak, hatta bir gün başkan olacak gençlerin mutlaka okuması gereken bir bölüm olarak, Mirici'nin şu sözleri ile bu bölümü tamamlıyoruz:

“Bir sivil toplum kuruluşu ama uzmanlık derneği niteliğinde bir kurumda yönetici olmak, hem büyük bir yük hem de sorumluluk gerektiriyor. Zaten çok ağır çalışma koşullarına sahip hekimlik mesleğini, akademisyen olarak yapmak ve yine o nedenle sosyal hayatınızdan zaman çalmak zorunda iken bir de bambaşka bir kurumun içinde olmak. Bazen bunun nasıl yapıldığına ben de hiç akıl erdirememişimdir. Bu görevleri yaparken; sorumluluk duygusu dışında gerçekten dost ve aile gibi olmayı keşfettiğinizde sınırlar çözülüyor. Meslek yaşamınızda kıdem kazanırken; bir yandan tüm mesleki sorunlardan haberdar olmak, diğer yandan daha çok meslektaşınızla birlikte hareket etmenin hazzı tüm yorgunluğunuzu ve gerginliğinizi alıp gidiyor.”

BÖLÜM 8

2019-2022

Yeni yönetim 50. yıl heyecanı ile işbaşı yaptı

2019 yılını anlatırken yeterince değinemediğimiz bir konu var aslında; o da onca yoğun iş arasında farklı bir heyecanın yaşanıyor olması. 2020 geliyordu. Özel bir yıl. Bu özel yıla yakışan, bu yıla özel çalışmalar yapılması gerekiyordu. Bunun için bir komite bile oluşturulmuştu.

Neydi 2020'yi bu kadar özel kılan? Tabii ki hepimizin tahmin ettiği gibi TÜSAD'ın 50. yaşına giriyor olması. 22 Haziran 2020, TÜSAD'ın yıldönümüydü. Haliyle Solunum 2019'un ardından göreve gelen yeni yönetimin ajandasının bir numaralı gündem maddesi bu oldu. Mecit Süerdem, Can Öztürk, Arzu Mirici, Filiz Koşar, Funda Coşkun, Ülkü Yılmaz, Pınar Akın Kabalak, Gizem Köybaşı ve Hatice Yıldırım Somuncu'dan oluşan 50. Yıl Komitesi, TÜSAD için çok anlamlı olan 2020'de yapılabilecekler için çalışmalara başlamıştı.

Türkiye gibi genç bir Cumhuriyet'te böylesine köklü bir kurum olmak, tam 50 yıl boyunca ayakta kalmak, hiç kesintisiz çalışmak gerçekten özel bir durumdu. TÜSAD'daki her yeni yönetim gibi daha genç, daha dinamik olan bu yönetim de 3 yıllık faaliyet dönemini planlarken 2020 yılına özel bir yer ayırdı. TÜSAD'ın 50. yılına denk gelen 2019-2022 döneminde görev alacak yeni yönetimi şu isimlerden oluşuyordu:

Başkan: Dr. Ülkü Yılmaz,

Önceki Başkan: N. Arzu Mirici,

Başkan Yardımcısı: M. Şule Akçay,

Genel Sekreter: Nilgün Yılmaz Demirci,

Sayman: Cengiz Özdemir,

Üye: Oğuz Köktürk,
Üye: Semra Bilaçeroğlu,
Üye: Nazan Şen,
Üye: Güntülü Ak,
Üye: Funda Coşkun,
Üye: Ülkü Aka Aktürk,
Üye: M. Onur Turan.

Denetleme Kurulu'nda Filiz Koşar, Mecit Süerdem ve Aydın Yılmaz'ın, Etik Kurulu'nda ise Gülderen Şahin, Sadettin Çıkrıkçıoğlu ve Mustafa Özhan'ın yer aldığı yeni yönetim kurulu 50. yılda yönetime seçilmiş olmanın bilinciyle işbaşı yaptı.

Yeni Başkan Ülkü Yılmaz, dernek yönetiminde deneyimli bir isimdi, hem geçmişten bu yana sivil toplum kuruluşlarında görev alıyor hem de 2004 yılından bu yana TÜSAD yönetiminde bulunuyordu. Başkan oluncaya kadar yolu defalarca TÜSAD'la kesişen Yılmaz, Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi'nden 1988 yılında mezun olmuştu. TÜSAD'la karşılaşması da ilk o yıllarda oldu. Ülkü Yılmaz, TÜSAD'la ilk anısını şöyle anlatıyor:

“Göğüs hastalıkları asistanlığına 9 Aralık 1988 tarihinde başladım. Eğitim hayatımın ilk bilimsel çalışmasını, izleyen yılın ilk aylarında yapmış ve kongreye göndermek üzere hazırlık yapmaya başlamıştık. Türkiye Solunum Araştırmaları Derneği ile ilk tanışmamız böyle oldu. Yaptığımız çalışmanın özetini kongre için göndermiş ve sözel sunum olarak kabul edildiğini öğrenmiştik. Meslek yaşamımın bu ilk kongresi olan bu kongre, 25-29 Eylül 1989 tarihinde İzmir Dokuz Eylül Üniversitesi Rektörlük Binası'nda düzenlenen 17. TÜSAD Kongresi'ydi. İlk sözel sunumumu asistanlığımın birinci yılında bu kongrede yapmış, o büyük heyecanı burada yaşamıştım. İlk kongre, ilk sözlü sunum, ilk yoğun bilimsel paylaşım, ilk sıcak kongre sosyal ortamı yıllarca silinmeyecek, çok güzel anılar bıraktı.”

Uzmanlık eğitimini 1993 yılında tamamlayan Yılmaz, doçentlik unvanını 2003, profesörlük unvanını da 2017 yılında aldı. Yılmaz, 2000-2002 yıllarında Türk Toraks Derneği Ankara Şubesi Yönetim Kurulu Üyesi ve Mali Sekreterlik görevlerini yürütürken, doçentliğinin birinci yılında güzel bir teklif aldı. Yılmaz, o gün yaşadıklarını ve hissettiklerini şöyle dile getiriyor:

Yaman'ın başkanlığı döneminde göreve başladı

“Değerli hocam Can Öztürk TUSAD için çalışma önerisi getirdi. Bu benim için çok büyük bir onur, ancak bir o kadar da büyük sorumluluk, pek çok soru işareti ile dolu bir dönemin başlangıcıydı. 21 Mayıs 2004 tarihinde TUSAD'ın 19. Genel Kurul Toplantı 'sına katılmak üzere İstanbul Cerrahpaşa Üniversitesi Tıp Fakültesi'ne gittim. Önce Mustafa Yaman hocamızın odasında kısa bir süre konuk olduk, ardından sadece kongrelerde gördüğüm ama daha önce tanışmadığım çok sayıda hocamız ile Cerrahpaşa Tıp Fakültesi'nde büyük bir amfide yapılan genel kurul... Bu genel kurul sonrasında Mustafa Yaman hocamızın başkanlığında oluşan TUSAD Merkez Yürütme Kurulu Üyesi olarak görevime başladım. Büyük TUSAD Ailesi üyeliği bu şekilde başladı. Tam 16 yıldır tükenmeyen nefesle derneğimizin pek çok kademesinde, çok sayıda görevi onur duyarak aldım ve bu süreç beni TUSAD Başkanlığı görevine taşıdı.”

2004-2006 yılları arasında TUSAD Yönetim Kurulu Üyeliği yapan Yılmaz, sonraki dönemlerde yönetim kurulu üyeliğinin yanı sıra Genel Sekreterlik, Saymanlık, Akciğer Kanseri Çalışma Grubu Başkanlığı ve Yönetim Kurulu Başkan Yardımcılığı gibi görevler üstlendi. Yılmaz, halen Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ankara Atatürk Göğüs Hastalıkları ve Göğüs Cerrahi Merkezi Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi Palyatif Tedavi ve Kemoterapi Ünitesi Sorumlusu ve kurucu eğitim görevlisi olarak çalışıyor.

Başkan olarak verdiği ilk mesajında “Geleneklerimizden güç ve ilham alarak yeni ufuklara açılacağız,” diyen Yılmaz, Cumhuriyetimizin ilk yazarlarından olan Ahmet Hamdi Tanpınar'a atıfta bulunarak şunları söylüyordu:

“Tanpınar bir söyleminde ‘Her sanat hareketi kendi geleneği içinde değişerek gelişir ve günümüze değin ulaşabilir’ demiş. Ülkemizde göğüs hastalıklarının gelişimi ve evrimi TUSAD bünyesinde gerçekleşmiştir. Bu büyük sorumluluğun bilinci ile başarmamız gerekenin; geleneğin önümüze getirip koyduğu öğeleri yeni değerler ile yoğurarak geleceğe uzanmak olduğunu düşünüyoruz.”

Yılmaz'ın mesajında dikkatimizi çeken birkaç önemli nokta daha var. Bunları şöyle sıralayabiliriz:

“Günümüzde çevresel etmenler toplum sağlığını önemli ölçüde tehdit ediyor, bu bağlamda ulusal ve küresel akciğer sağlığının iyileştirme ve korunmasına yönelik bilimsel araştırma ve mesleki çalışmalarını desteklemek önemli hedeflerimiz arasında yer alacaktır.”

“Halkımızı akciğer hastalıklarına neden olan etmenler, bunlardan korunma ve tedavi konusunda bilgilendirirken, saygı ve sevgi temeline dayanan hekim-hasta iletişimi konusunda bilinçlendirme çalışmaları gündemimizin önemli bir bölümünü oluşturacaktır.”

“Çağımız teknoloji çağı, branşımız ile teknolojiyi birleştireceğimiz, bilime daha kolay ulaşmamızı sağlayacak projeler için emek vereceğiz.”

Yılmaz bunları söylerken, henüz Covid-19 gibi bir hastalıktan söz edilmiyordu, küresel bir pandemi dünyanın gündeminde değildi. Başkan Yılmaz'ın dediği gibi TÜSAD ve üyeleri çok kısa bir süre sonra, ulusal ve küresel akciğer sağlığının iyileştirme ve korunması için canla başla çalışmak, halkımızı korunma ve tedavi konusunda eskisinden daha çok bilgilendirmek, teknolojiyle daha çok haşır neşir olmak zorunda kalacaktı.

50. yaşa özel 50. yıl logosunu gençler tasarladı

Kimse olabilecekleri tahmin edemezdi. TÜSAD yönetiminin de o günkü gündemi programlanmış kurs, seminer, sempozyum gibi çalışmaları yürütürken, 50. yıla özel faaliyetler hayata geçirmektir. TÜSAD'ın 50. yıldaki başkanı olarak Yılmaz'ın ilk işi 50. yıla özel bir logo hazırlatmak oldu. Hem kurumsal kimliği yansıtacak hem de TÜSAD'ın yarım asrı devirmiş köklü bir dernek olduğunu vurgulayacak bir logo gerekiyordu. Geçmişten bu yana üniversitelerle ve genç üniversite öğrencileri ile sağlam bir iletişim yürüten TÜSAD, bu konuda Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi ile işbirliği yaptı. Yapılan yarışma sonucunda Hacettepe Üniversitesi öğrencisi Şeymanur Gürgen tarafından tasarlanan logo seçildi.

TÜSAD, yılın son Merkez Yürütme Kurulu toplantısını 21-22 Aralık 2019 tarihlerinde Ankara'da gerçekleştirdi. Ülkü Yılmaz başkanlığında toplanan yönetim kurulu, 2019 yılını değerlendirirken 50. yıla ilişkin faaliyetleri de ele aldı. TÜSAD'ın tarihine 41 kongre, sayısız bilimsel toplantı, onlarca ödül, çok sayıda sempozyum ve alanında gerçekleşen pek çok ilki sığdırmış

tam 50 yıllık bir kurum olması yeni yönetimin sorumluluğunu daha da artırıyordu.

Planlanmış bir sürü toplantı ve hepsinden önemlisi TÜSAD'ın kuruluşunun 50. yıldönümüne denk gelen 42. Ulusal Kongre vardı önlerinde. SOLUNUM 2020'nin 24-27 Ekim tarihleri arasında düzenlenmesi kararlaştırılmıştı. Mukadder Çalikoğlu'nun Kongre Başkanı, Sinem Nedime Sökücü'nün Bilimsel Komite Başkanı olduğu Solunum 2020 ekibinde Evrim Eylem Akpınar, Seda Tural Önür, Şule Akçay (Solunum 2019 Kongre Başkanı), Cengiz Özdemir, Semra Bilaçeroğlu, Ayperi Öztürk, Pınar Akın Kabalak, Yusuf Aydemir, Nevin Taci Hoca, İbrahim Onur Alıcı, Ülkü Aka Aktürk, Celal Satıcı, Eylül Bozkurt Yılmaz ve Jülide Çeldir Emre yer alıyordu.

Üyelerden gelen talep üzerine yeniden Çeşme'ye dönecek olan kongrenin teması ise "Birdik Bin Olduk" olarak seçilmişti. Mukadder Çalikoğlu, bunun nedenini şöyle açıklıyordu:

"Kongreler bilginin, düşüncenin, tecrübenin paylaşılarak çoğaltıldığı, ürettiklerimizin ve emeklerimizin sergilendiği, yeni deneyimlerin ve dostlukların kazanıldığı platformlardır. Bu yılki kongremiz için 'Birdik Bin Olduk' temasını seçtik. Çünkü bu yılki ulusal kongremizde, yarım asırlık koca bir çınarı andıran derneğimizin, 9 kurucu üyeden 4 bini aşkın üyesi ve her gün artan bilimsel ve sosyal etkinlikleri ile alanının en köklü, deneyimli ve üretken uzmanlık derneği haline gelişini vurgulamak istedik."

Evet, TÜSAD, 9 üye 90 üye, 900 üye derken 50 yıllık süreçte 4.500'e yakın üyesi olan bir derneğe dönüşmüştü. Cerrahpaşa Tıp Fakültesi'nin bir odasında buluşup, derneğin kuruluşuna imza atan hekimler, TÜSAD'ın 50 yıl sonra göğüs hastalıkları camiasının tümünü kucaklayan bir yapıya dönüşeceğini düşünmüşler miydi? Ektikleri o küçücük fidanın bir gün köklü bir çınara dönüşeceğini elbette bilemezlerdi ama mutlaka hayal etmişlerdir, diye aklından geçiriyor insan...

TÜSAD'ın her şeyden önce kurucularının hatrasına bir saygı niteliğinde Solunum 2020'yi 50. yaşa yakışır bir şekilde kutlamaya hazırlanırken, yeni yılla birlikte coronavirus daha çok konuşulmaya başlanmıştı. Çin Wuhan'da etyolojisi belirsiz pnömoni (zatürre) olgularının 31 Aralık 2019'da artması üzerine yapılan çalışmalar sonucunda, 7 Ocak 2020'de daha önce

insanlarda saptanmamış bir coronavirus (2019-nCoV) tanımlandı. Çin'de ilk ölüm 11 Ocak'ta gerçekleşti. İlerleyen zamanlarda Avrupa, Kuzey Amerika ve Asya-Pasifik'te yer alan çeşitli ülkelerden coronavirus vakaları rapor edilmeye başlandı.

Covid-19 hayatın tam merkezine yerleşti

Tüm bunlar yaşanırken Türkiye'de koronavirüse karşı kamuoyunu ilk bilgilendiren kuruluş TÜSAD oldu. Enfeksiyon Çalışma Grubu Başkanı Berna Kömürcüoğlu, 24 Ocak'ta coronavirus ile ilgili eldeki bilgileri ve korunma yöntemlerini kamuoyuna açıkladı. Uzmanlık yayınlarının yanı sıra Hürriyet, CNN Türk gibi ulusal medyada da haber olan bu açıklamasında Kömürcüoğlu, maske, temizlik ve kalabalık uyarısı yapıyordu. Türkiye'de henüz vaka bildirilmemişti, ancak tedbirli olmakta fayda vardı.

Çin dışındaki ilk ölüm haberi 2 Şubat'da Filipinler'den geldi. 11 Şubat'ta, o güne dek 1.115 kişinin ölümüne neden olan hastalığa covid-19 adı verildi. 11 Mart'ta Türkiye'de ilk coronavirus vakası açıklandı ve aynı gün Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) küresel salgın (pandemi) ilan etti. Artık tüm dünyanın en önemli gündem maddesi, coronavirus pandemisi olmuştu.

TÜSAD, 17 Mart'ta bir koronavirus broşürü hazırlayıp, bu hastalıktan korunmak için dikkat edilmesi gereken kuralları açıklarken, 19 Mart'ta yaptığı canlı yayın ile koronavirüsteki son gelişmeleri ele aldı. Şule Akçay ve Berna Kömürcüoğlu'nun konuşmacı olduğu canlı yayına 500'den fazla üye katıldı. TÜSAD bu dönemde pandemi sürecinde yapılması gerekenler, akciğer hastalarının bu süreçte nelere dikkat etmesi gerektiğini anlatmaya gayret etti. Covid-19 konusunda bir yandan meslektaşlarını diğer yandan halkımızı bilgilendiren TÜSAD, Antakya'da yapılması planlanan Göğüs Hastalıklarında Bahar Sempozyumu, İstanbul'da yapılacak olan Bronkoskopi Hemşireleri ve Teknisyenleri Kursu, KKTC'de yapılması kararlaştırılan Göğüs Hastalıklarında Güncelleme Sempozyumu gibi birçok toplantıyı ertelemek zorunda kaldı.

Hepimiz gibi çağımızın en önemli olaylarından birine tanıklık eden TÜSAD yönetimi ve üyeleri için durum biraz daha farklıydı; coronavirus mesleklerinden dolayı tüm sağlık çalışanlarının hayatının merkezine yerleşmişti. Etkinlikler ertelense de TÜSAD tüm üyeleri ile birlikte çok daha yoğun bir çalışma

temposunun içine girmişti. Çünkü sorun tam da göğüs hastalıkları hekimlerinin alanına giriyordu. Başkan Ülkü Yılmaz, 3 Nisan'da yaptığı basın açıklamasında kamuoyuna #evdekal çağrısı yaparak, "Bu aşamada hepimizin üstüne düşen görevler var; tüm sağlık çalışanları canla başla görevinin başında çalışırken, tüm bireylere düşen de evde kalmaktır," diyordu. TÜSAD da canlı yayın toplantıları ile pandemi tedavisinde kullanılan ilaçlardan yoğun bakımda covid-19 hastalarının tedavisine kadar birçok konuda meslektaşlarını bilgilendirmeye devam ediyordu.

Bu arada Ülkü Yılmaz ve Güntülü Ak'ın editörlüğünde "Covid-19 Pandemisinden Öğrendiklerimiz, Gelecek Öngörülere ve Yarının Planlanması" başlıklı bir kitap yayınlandı. TÜSAD Eğitim Kitapları Serisi'nden çıkan ve derneğin web sitesinden (www.solunum.org.tr) ulaşmanın mümkün olduğu bu kitapta, Türkiye'nin farklı şehirlerinden 37 uzman hekim konu hakkında çok önemli bilgilendirmeler yapıyordu. Coronavirüs kısa sürede geçip gidecek gibi görünmüyordu, bu pandemi ile ilgili her türlü bilgiye ihtiyaç vardı.

Çalıştığı hastanelerdeki uzun ve yorucu mesai saatlerine karşın TÜSAD yöneticileri üyelerle iletişimi ve paylaşımı en üst noktaya taşımıştı. TÜSAD bunun yanı sıra mesleki haklar konusunda da tavrını ortaya koyuyordu. Covid-19'un sağlık çalışanlarının meslek hastalığı kabul edilmesi için çalışmalar yapan TÜSAD, sadece kendi üyeleri için değil 14 Mart Tıp Bayramı mesajında dediği gibi "Ülkemizin her köşesinde, insan hayatının kutsallığından ödün vermeden, sonsuz sabır ve üstün gayret ile çalışan tüm sağlık çalışanları" için çabalıyordu.

Toplumsal duyarlılığını her zaman gösterdi

Öte yandan toplumsal gelişmelere ilişkin duyarlılığını her zaman gösteren TÜSAD, pandemi döneminde bu konuda hassasiyetini en üst noktaya taşıyordu. Örneğin, 24 Temmuz 2020 tarihinde ibadete açılan Ayasofya Camii'nde yaşananlar kılınan ilk cuma namazı sırasında sosyal mesafe önlemlerine uyulmadan bir arada bulunan vatandaşlarımıza ait görüntüler, Covid-19 enfeksiyonu ile aylardır mücadele eden TÜSAD'ı endişelendirmişti. Konuyla ilgili bir basın açıklaması yapan TÜSAD, "Pandemi yönetiminde elimizdeki tek silah olan korunmanın göz ardı edildiği bu görüntülerin bunca çaba ve emeği boşa çıkaracağı, salgın üzerindeki kontrolümüzün

tamamen kaybedileceği kaygısını taşıyoruz” diyordu. İzdiham görüntülerinin bayram dahil her toplu etkinliğin kurlsız gerçekteşebileceği algısına yol açabileceğine dikkat çeken TÜSAD, “Mesafe, hijyen ve maske kurallarının rehavete kapılmadan uygulanması hepimizin sorumluluğundadır” hatırlatması yapıyordu.

Tüm bu değişen gündem, artan yoğun tempo arasında TÜSAD’ın kutlaması gereken bir yıldönümü ve 50. yılın coşkusuna uygun bir şekilde gerçekleşmesi gereken bir solunum kongresi vardı.

TÜSAD yönetimi her yıldönümünde olduğu gibi 22 Haziran 2020’de de ama bu kez maskelerini takarak, hijyen ve sosyal mesafe kurallarına dikkat ederek Anıtkabir’i ziyaret etti ve kurucu lider Atatürk’e olan minnet, şükran, saygı ve sevgilerini ilettiler.

Başkan Yılmaz, “TÜSAD’ın 50. yılına denk gelen pandemi süreci, tüm dünyada olduğu gibi bizim de hayatımızın odağına yerleşirken, varoluş amacımız doğrultusunda hızla aksiyon almamızı gerektirdi. Evrensel bir kriz karşısında, toplumsal ve mesleki eğitimi ve araştırmaları destekleyerek halkımızın akciğer sağlığını korumak olarak belirlediğimiz ana hedefimiz doğrultusunda hızla aksiyon aldık,” diyor ve sözlerine şunları ekliyordu:

“Yarım asırlık bir dernek olmanın heyecanı kadar, içinde bulunulan olağanüstü dönemin yüklediği sorumluluk bilinci ile tıp bilimine ve halkımıza hizmet etmeye devam edeceğiz. Henüz 100’üncü yılını kutlamaya hazırlanan bir ülkede 50 yıldır faaliyet gösteren bir dernek olmanın sorumluluğunu biliyor, kurucularımız gibi ait olduğumuz topluma hizmet etmenin bilinci ile hareket ediyoruz. Yeni yaşımızı kutlarken bir taraftan bizi bugünlere getiren hekimlerimizi saygı ile anıyor diğer yandan bizi geleceğe taşıyacak gençlerimize gururla sahip çıkacakları bir miras bırakmak istiyoruz.”

Alanının ilk dijital kongresi gerçekleşti

Yılmaz’ın dediği gibi gelecekteki üyelerinin gurur duyabileceği pek çok çalışma hayata geçiren TÜSAD; bu pandemi sürecinde de önemli işler başarıyordu. 2020 TÜSAD tarihine, 50. yıl kutlamalarından daha çok ‘pandemi ile savaş yılı’ olarak geçerken, kongre yöneticileri birbirine çok uzak gibi görünen bu

iki ucu birleştirerek bir ilke daha imza attı: Solunum2020 alanındaki ilk dijital kongre olacaktı!

Hemen bütün çalışmalar online bir toplantıya göre organize edildi, teknik altyapı binlerce kişinin aynı anda bir platforma girebileceği şekilde oluşturuldu. TÜSAD, 42. kez düzenlediği kongresini 2-8 Ekim tarihlerinde Solunum 2020 Dijital olarak gerçekleştirdi. Bütün kongrelerde olduğu gibi Solunum Dijital’de de yine İstiklal Marşı ile açılışı yapıldı, bazı şeyler değişmezdi, değişmemeliydi.

Bilimsel Komite Başkanı Sinem Nedime Sökücü’nn ifadesiyle; fiziki olarak gerçekleşen tüm kongreler gibi dijital kongre de tüm detayları ile planlanmış, gcl, dinamik bir program oluşturulmuştu.

Türkiye’den hatta dünyanın pek çok yerinden binlerce hekimin 7 gün boyunca 74 oturumda bir araya geldiğini belirten Yılmaz, kongrenin ardından şu değerlendirmeyi yapıyordu:

“Katılımcılarımız 13’ yabancı 176 konuşmacıyı canlı olarak dinleyip, soru sorma olanağı buldu. Kongremizin toplam izlenme süresi 183 gün 12 saati aştı. Mesaisi biten üyelerimiz bilgisayardan, telefondan, evinden, çalıştığı hastaneden, yoldan bulduğu her fırsatta kongremize bağlanarak, bilgi alışverişinde bulundu. Solunum Dijital zel oturumlar, canlı sunumlar ve dijital stantlar gibi zengin içeriği ile katılımcılarını müthiş bir deneyime ortak etti. Bu süreçte dijital bir kongrenin oldukça benimsendiğini gözlemledik. Hatta normale döndüğümüzde bu geleneksel kongremizin hibrit olarak düzenlenmesi yönünde öneriler de aldık. Hepsinden önemlisi; hekimlerimizin belki de en çok yoruldukları, en çok yıprandıkları bu pandemi sürecinde bile halkımıza daha etkin sağlık hizmeti verebilmek için nasıl bir özveri ile çalıştığını, bilgiye ulaşmak için şartlarını nasıl zorladığını bir kez daha gördük.”

Farklı bir kongrenin ardından yine aynı yoğunlukta çalışmaya devam eden TÜSAD yeleri, halen bir yandan sahada pandemi ile mücadele ederken diğer yandan yoğun bir literatür paylaşımında bulunuyor. Birbirlerinin hayatını kolaylaştırmak amacıyla video sunumlar hazırlayarak, canlı yayınlar yaparak, e-postalar atarak paylaşıma devam ediyor.

Yöneticilerden gençlere ilham veren mesajlar

Yaşanan tüm zorluklara karşın sağlık çalışanlarının nasıl bir mücadele ruhuyla ve umutla çalıştığını göstermek için, TÜSAD yönetim kurulunun mesajlarına yer vermek, gelecek kuşakların bugünleri daha iyi anlamasına yardımcı olacak ve onlara ilham verecektir diye düşünüyoruz.

Güntülü Ak: “TÜSAD bizler için çalışanın kıymet bulduğu bir aile ortamıdır. TÜSAD 16 çalışma grubu ve 3 koordinasyon kurulu ile alanında insanlığa hizmet ediyor. Koordinatörü olarak şunu söylemek isterim ki; bu geniş aile içinde kendilerini güvende ve huzurlu hisseden Çalışma Grupları ve Koordinasyon Kurullarımız üretmeye devam edecektir.”

Şule Akçay: “Derneğimizin 50. kuruluş yılını kutlama onurunu yaşadığımız günlerin, pandemi mücadelesi ile çakışması iş yükümüzü artırmakla birlikte derneğimizin bu mücadeledeki anlamlı katkıları göğsümüzü kabarttı. Derneğimizin aldığı kararlarda tek önceliğin insan sağlığı olduğuna, bu zor günlerde bile moralimizi yüksek tutma potansiyelimizi açığa çıkarabildiğimize tanık olmak derneğimize inancımı ve hayranlığımı artırdı.”

Ülkü Aka Aktürk: “TÜSAD genç akademisyenlere dernek yönetim kurullarında yer vererek demokratik, katılımcı, yenilikçi ve derneğin daha ileriye taşınması için genç fikirlere ne kadar değer verdiğini ispatlamıştır. Yarım asırlık derneğimizin çatısı altında değerli hocalarımla beraber derneğimizin vizyonunu koruyup geliştirerek ve daima büyüyerek pek çok güzel işlere imza atmak için büyük heyecan duyuyorum.”

Semra Bilaçeroğlu: TÜSAD’ın hayatımdaki yeri değerli ve önemi büyük. 28 yıl önce üye olarak katıldığım ve son 16 yıldır farklı kademelerde aktif olarak çalıştığım TÜSAD benim için bir eğitici bir okul, harmoniyle çalışan bir ekip ve sıcak bir aile ortamı oldu. Dış İlişkiler Komisyonu Sorumlusu ve Merkez Yönetim Kurulu üyesi olarak, zaman zaman yoğun çalışıyor olsam da, bunu severek ve gurur duyarak yaptım, yapıyorum.

Funda Coşkun: “2008 yılından beri derneğin çatısı altında çalışıyorum. Çalışma gruplarında görev alarak çalışmaya başladım. Çalışarak bir yerlere gelmenin en iyi örneğini derneğimizde görebilirsiniz. TÜSAD büyük bir ailedir.

Öyle bir aile ki birlikte olmaktan keyif alan, birlikte üreten, birlikte tartışan, birlikte eğlenen...TÜSAD'lı olmaktan her zaman gurur duydum ve her zaman da gurur duyacağım."

Nilgün Demirci: "Asistanlığa başladığım ilk yıllarda, 16 yıl önce tanıştım TÜSAD'la. Bizim için süreç hem çok kolaydı hem de çok zor. Bayrağı hazır olarak aldık kolay olan bu. Ancak çita her geçen yıl yükseldiği için bu bayrağı en iyi şekilde muhafaza etmek ve güzel şeyler katarak devretmek bize düşen zor kısım. Bundan sonra da hedefimiz tükenmeyen nefesle bilimin ışığında ve sorumluluğumuzun farkında olarak üyelerimize hizmet etmek ve STK olarak halkımızı en iyi şekilde bilgilendirmektir.

Oğuz Köktürk: Öncelikle bilimsel gücü yüksek, etik değerlere saygılı, çalışanı koşulsuz destekleyen, önünü açan, değer bilen bir ulu çınarın üyesi olmaktan büyük onur duyuyorum. İlk olarak asistanlık dönemimde, bundan 30 yıl önce tanıştığım derneğimde; 10 yıl önce uyku grubunu kurma ve ardından birçok idari görev alma şansı verildiği için gururluyum. Ülkemizin en köklü ve en kurumsallaşmış uzmanlık derneği olan TÜSAD'ın "Uyku Bozuklukları Çalışma Grubu" ile değerini ancak kaybettiğimiz zaman anladığımız ve sağlıklı yaşam için vazgeçilmez olan "uy-ku"nun önemini bilen, sağlıklı nesillerin yetişmesinde önemli bir misyon üstlen-diğine inanıyorum.

Cengiz Özdemir: "Bir düşünürün dediği gibi; Yaşlanmak bir dağa tırmanmak gibidir, çıktıkça yorgunluğunuz artar nefesiniz daralır ama görüş açınız genişler. İşte TÜSAD, yıllar içerisinde yaş alırken eskimeyen bir bakış açısını göğüs hastalıkları camiasına sunmayı başardı. Yenilikçi bakış açısının olmazsa olmazı, genç düşüncelere fırsat tanımaktır. TÜSAD ile yollarımızın kesiştiği ilk günden itibaren derneğin bu özelliğini her alanda hissetmek hiç de zor olmadı. Başarının anahtarının bu olduğuna inanıyorum."

Nazan Şen: "TÜSAD'ın en önemli yapı taşlarından biri olan GEAK'ın Koordinatörü olarak görev yapıyor olmaktan da ayrı bir mutluluk ve gurur duyuyorum. Covid-19 ile ilgili çok sayıda kaynakça hızla yayınlanmaya başladığında, yoğun iş yükü altında kimi zaman bunları okumakta zorlandık. Ancak coronavirus pandemi sürecinde de GEAK üyesi arkadaşlarımız iş başındaydı. Önemli kaynakçaları bizlerle paylaşarak bilgiye ulaşımımızı hızlandırıp, kolaylaştırdılar. Hedefimiz, bu çatı altında ekip ruhuyla, sevgi ve saygı çerçevesinde, hep birlikte

çalışarak derneğimizi daha güçlü bir şekilde ileriye taşımak.”

Muzaffer Onur Turan: “TÜSAD’ın en genç yönetim kurulu üyesi olarak, iyi ki bu ailenin içindeyim, diyorum. TÜSAD, yıllar içerisinde hep yanımda olduğunu hissettiğim bir dernek olmuştur. Kimlik yaşı 50 olan, ancak ruhen en genç ve en dinamik göğüs hastalıkları derneği olmaya devam eden TÜSAD’ın özellikle gençler üzerinden yürüttüğü bu genişleme ve ilerleme sürecine devam edeceğini ve daha nice 50. yılların gelecek nesiller tarafından TÜSAD çatısı altında kutlanacağını düşünüyorum.”

Bu ifadelerden de anlaşılacağı üzere TÜSAD’da herkes bu çatı altında bulunmaktan memnun, TÜSAD’lı olmaktan gurur duyuyor. Tabi bu arada TÜSAD’lılar

TÜSAD’lı olmanın çok çalışmak olduğunu da kabullenmiş durumda. Alanının ilk uzmanlık derneği olmak, yaşanan onca zorluğa rağmen 50. yıla ulaşmak elbette her TÜSAD’lıya inanılmaz bir sorumluluk yüklüyor. Bir de gelecekteki TÜSAD’lılar var tabi. Onlar her dönem umudu simgeliyor.

Bu nedenle olağanüstü bir yılda, olağanüstü çabayla geçen 50. yılı Başkan Ülkü Yılmaz’ın gençlere yönelik mesajıyla tamamlayalım:

“TÜSAD’ın en önemli özelliği kurulduğu günden beri tüm camiyayı kavramak, kapsamak ve birlikte yol almak olmuştur. Genç arkadaşlarımıza önerim derneğimizin sloganında mevcut: Tükenmeyen nefesle çalışmak... Ulu önderimizin atmış olduğu temellerin üzerinde yükselen akademik gücümüzü kendi alanımızda daha iyiye götürebilmek için kendi adımıza yapabileceğimizin en iyisini yapma ilkesini benimsemek...”

Neden büyük bir dernek kurmuyoruz,
alanımızdaki herkesi kucaklayan,
meslek ve toplum yararına
çalışan bir dernek?

Uzun süredir bu soruya yanıt arayan
9 hekim, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi'nin
küçük bir odasında
bir araya geldi.

Ve böylece 22 Haziran 1970 tarihinde
Solunum Araştırmaları Derneği'nin
temeli atılmış oldu...

